

ISSN NO: 2528-8679
FİYATI: 100 TL

ULUSLARARASI BASIN YAYIN KONFEDERASYONU YAZARLARI YAYIN ORGANI

Sayı: 98
OCAK 2023

YENİ SİMGE

www.simgedergi.com AYLIK SİYASET EKONOMİ KÜLTÜR DERGİSİ

UÇAK KRİZİ NEDENİYLE TÜRK-RUS SICAK BİR ÇATIŞMAYI ÖNLEYEN ÜNLÜ İŞ ADAMIMIZ CAVİT ÇAĞLAR' A

BAŞKAN PUTIN, RUSYANIN EN BÜYÜK DEVLET NİŞANINI TAKTI

**VLADEMİR
PUTIN**

**CAVİT
ÇAĞLAR**

YURT İÇİ

ADANA: EMRAH ALEV, NAZİK KEBELİ
ADİYAMAN: HACI YUSUF ULUÇAY
AFYONKARAHİSAR: NECMETTİN CAN
AKSARAY: MURAT CAM, VELİ DUYAR
ANKARA: KALENDER KARAKOL, ERDOĞAN CECEN, FUAT AĞDEMİR, ZAFER ALTINKESER, ORHAN YILDIZ, ZAFER ÇAKMAK, ÖMER ŞAHİN, YUSUF EKŞİ, EKREM İLHAN, SEZGİN DEMİRBAĞ, TEKİN ÖZSOY, CEMAL YAVUZ, MÜCAHİT AVA, BARIŞ TÖRK, MEHMET KARAHAN, YASİN TEFON, GÜRKAN BAL, DİLEK BİLGİÇ
ANKARA (KIZILCAHAMAM): HATİCE İŞLER, ŞÜKRÜ KIRBIYIK, SEDAT ÜNAL, SİNEM ARI ÖZÇELİK, ERTUĞRUL İPEK, EMRE KÜRBÜZ, KAMBER BEKTAŞ, HASAN ASLAN, BARBAROS DEMİRCİ, FATİH KURT
AMASYA: AYŞE YAMAN
ALANYA: SÜLEYMAN GÜNDÜZ
ANTALYA: AHMET ERGÜN KOÇ, ALİ SAK, ALİ AYPAR
KARABACAK, GÜRSEL ŞAHİN
ARTVİN: TURGAY AYDEMİR
AYDIN İL TEMSİLCİSİ: ADNAN SARİMEŞE
AYDIN (DİDİM): GÜRHAN GÜNCAN, EKREM GÜNER
AYDIN (ORTAKLAR): ENDER BÜYÜKBİNGÖL
AYDIN (SÖKE): ÇİLEM KARAKAŞ
AYDIN (KUŞADASI): ERDOĞAN AKUŞ, HAMİT ARIKAN
AKDENİZ BÖLGE (BURDUR): AYHAN ŞIVKIN
BURSA: MUSTAFA NURULLAH ÖZDİL, ÇANAKKALE: ŞÜKRÜ AKCAN
ÇANKIRI: HÜSNÜ EKİZCELİ
ÇORUM: ERDAL KÜRBÜZ, SERKAN TUNÇAY
DENİZLİ: MAHİR TURGUT, MACİT KARACA, HASAN ALPARSLAN
DİYARBAKIR: ERKUT TEMİZ
DÜZCE: YAVUZ YILMAZ
EDİRNE: NECMİ BOZTOPRAK
ERZURUM: PROF. DR. KEREM KARABULUT
ESKİŞEHİR: İREM ÖZÇELİK
GAZİANTEP: MUSTAFA AĞFINDIK
HAKKARİ: HAKAN TAŞ
HATAY: KEZİBAN FAKİ, EMİNE GÖĞEBAKAN
ISPARTA: LEVENT GÖNÜL, MEVLÜT GÖNÜL, SABAHATTİN TURAN
İSTANBUL İL GENEL KOORDİNATÖRÜ: EDA ŞULE, YAŞAR KORKMAZ, DOÇ. DR. ALİ CEVAT TANALP
İSTANBUL: SAYIM YAĞAN, SEFA ÖZYILMAZ, TÜRKAN YILDIZ
CAFER ŞAHİNTAŞ, HÜSEYİN ÖTEGEN, VURAL VOLKAN
TÜRKAN GÖKMEN YILDIZ, NECATİ ENÜL, ONUR ÇELİK, CÜNEYT KILIÇARSLAN, AHMET ÖZHAN
İSTANBUL İL TEMSİLCİSİ: ERTAN BİDİKLİ
İSTANBUL AVRUPA YAKASI: BEKİR ÖZER
İSTANBUL HABER MÜDÜRÜ: DİLEK BİRGEN
İĞDIR: İLKER SERCAN
İZMİR: SİMGE ALTINOVA, TİMUR ŞENGEZER, ADEM TURGUT, SACİT CELAYİR, NEJAT YILDAN, GÜRSEL HACİRECEPOĞLU
İZMİR (ÇİĞLİ): HASAN AKMAN, AYBÜKE TEMELDAŞ
İZMİR (KONAK): CENGİZ VAROL
İZMİR (KARŞIYAKA): LATİF KAYA, HASAN TURAN, HÜSEYİN YARAŞIR

İZMİR (BORNOVA): ÖZLEM DEMİR
İZMİR (BUCA): HÜRRİYET BİNBİR
İZMİR (KEMALPAŞA): ÖZCAN BULUT
İZMİR (KARŞIYAKA): RECEP YILMAZ
GAZİANTEP: İSMAİL YAKAROĞLU
KARS: TURGUT OTLUYURT
KASTAMONU: AYDIN ALTINKESER
KARABÜK: ZEHRİA BOSTANCI, KADİR KÜÇÜK
KAYSERİ: SINAN ŞİMŞEK, MUHAMMED ALİ ŞİMŞEK
KIRIKKALE: GÜVEN GÜNDÜZ, İBRAHİM YAMAN
KIRKLARELİ: KEMAL KAÇMAZ
KİRŞEHİR: İDRİS KURUM
KOCAELİ: ALİ ERNALBANT, RAMAZAN ÖZTÜRK
KONYA: NİHAT USLU, MURAT ŞENGÜL
KUŞADASI: HAMİT ARIKAN
MALATYA: TACİM AKTAŞ
MANİSA: İSMAİL AYDIN, GÖZDE DOĞAN, MUSTAFA ŞAHİNKAYA
MUĞLA: İHSAN SOYDEMİR
MERSİN: M. ERKAN TOPÇU
ORDU: RAFİA BEYLİK, CEVDET YEŞİLYURT
SAKARYA: AYŞE MEMİK
SAMSUN: HASAN KARAKUŞ, TAYFUN BALCI, EROL ÖZ
ŞANLIURFA: NECİP ÖZBEK, KENAN CİHAN, HAŞİM ŞEYHALIOĞLU
RİZE: HASAN KANSIZOĞLU, ENGİN ÖNKİBAR
TRABZON: DUYGU KARAHASANOĞLU, AHMET KÜLENKÇİ
YALOVA: HÜSEYİN ŞAHİNAL
YOZGAT: KEMAL CAM
YURT DIŞI
ALMANYA: YAŞAR KAÇMAZ, ÖZKAN SAĞLAM, CEYHUN KIRGIZ, AMİN ZADEH,
AMERİKA: EBRU WATERS
ARNAVUTLUK: MUSTAFA SAMİJA
AVUSTRALYA: HASAN ÖZKAN
AZERBAYCAN: ALİ ULVİ ZADEOĞLU, RAMİN ALİZADE
BOSNA HERSEK: SAMİR KALTAK
BULGARİSTAN: TONTCHO STEFANOV
ERMENİSTAN: KRACHATRYAN KRISTINE
FAS: YASMİNE ENAİ
FİLDİŞİ SAHİLLERİ: CEMİL AKIN
FRANSA: ADNAN ŞIVKIN, TANSU SARITAYLI
HOLLANDA: GÜLSEMİN KONCA
İNGİLTERE: DR. CEMİL ALİM, YAVUZ ECER
İSKOÇYA: İLKNUR ALİM
İTALYA: VIOLA DAMIAN
İRAN: MİR. MOSTAFA KARAMİ
KANADA: ORUÇ NAMLI, KAAAN NAMLI
KIBRIS: İLHAN GÜNCAN
KIRGIZISTAN: AZAMAT MAKSUDUNOV
MAKEDONYA: MUSTAFA SAMİJA
ROMANYA: İSMAİL BOZTOPRAK
RUSYA: ELENA GÜNDÜZ
SOMALİ: GÖKHAN YILDIZ
SURİYE: DR. ARNAUD AL YASİN
UKRAYNA: ORHAN ÇALOĞLU
YENİ ZELANDA: S. SERDAR ÖZTÜRK

YIL: 8 - SAYI: 98

OCAK 2023

İMTİYAZ SAHİBİ

Şerafettin ŞIVKIN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Tülay APUHANER

GENEL YAYIN YÖNETMEN Yrd.

Dilek BİRGEN

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Recep YILMAZ

GENEL YAYIN KOORDİNATÖR Yrd.

Orhan YILDIZ

DERGİ DERLEME YÖNETİM

Hüseyin ÖTEGEN

HABER MÜDÜRÜ

Bekir ÖZER

REKLAM MÜDÜRÜ

Simge ALTINOVA

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Sorumlu

Gökhan YILDIZ

HUKUK MÜŞAVİRLERİ

Av. M. Alper KIZILAY

Av. Sahir YILMAZ

Av. Feridun GÖKHAN

Av. Vedat YILDIZ

Av. Mehmet Ali GÖKÇE

HABER EDITÖRÜ

Bekir ÖZER

GRAFİK - WEB TASARIMI

Hasan AKMAN

İLETİŞİM

Hatice İŞLER

Simge Dergi İletişim:

Adres: Ziyagökalp Caddesi Kültür

Mahallesi No:30/30

Çankaya/ANKARA

Tel: +90 312 925 44 94

+90 530 884 39 39

E-Mail: basinizmir35@gmail.com

simgedergi@gmail.com

Web: http://www.simgedergi.com

Basım Tarihi ve Yeri

31 OCAK 2023 - ANKARA

2M KOPYALAMA BASKI

Adres: İlkadım Mahallesi

Dikmen Caddesi No.119/A

Çankaya /ANKARA

ISSN NO: 2528-8679

Simge Dergisi, Basın Ahlak Kurallarına Uyacağına Taahhüt eder.

Dergimiz Basın İlan Kurumu Üyesidir.

Simge Dergisi Cumhurbaşkanlığı

İletişim Başkanlığına Kayıtlıdır.

Yazarlarımızın yazılarından dergimiz

sorumlu değildir.

ŞERAFETTİN ŞIVKIN

Simge Dergisi İmtiyaz Sahibi

ÜLKE SEVDASI

Seçime dört ay kaldı.

Millet ittifakı 6'lı masa olarak ülkeyi krizden çıkaracak yol haritasını açıkladı...

Tamamı 2 binin üzerinde, kısaca bazıları:

-Suriyeli mültecilerin en kısa sürede ülkesine dönmelerini sağlayacağız.

-Gençlere pasaportları ücretsiz vereceğiz.

-Parayla Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı verilme uygulamasını kaldıracağız.

-Yaşlı aylığını arttıracacağız. Şehit anne-babalarına verilen maaşları yükselteceğiz.

-Emekli zammında enflasyonun yanı sıra refah payını da hesaba katacağız.

-Eğitimdeki KDV'yi indirip öğrencilere ücretsiz süt, su, öğle yemeği vereceğiz.

-Lise Giriş sınavını, YÖK'ü ve öğretmen atamasında mülakatı kaldıracağız.

-Enflasyonu 2 yılda kalıcı olarak tek haneye indireceğiz. Pahalılığı bitireceğiz.

-Kişi başı milli geliri 2 katına çıkaracağız. 5 milyon kişiye yeni iş sağlayacağız.

-Çalışan üzerindeki vergi-sigorta yükünü azaltacağız. Yoksulluğu bitireceğiz.

-Bağımsız çalışan sanatçıların sosyal güvenlik ve emeklilik haklarıyla ilgili yaşanan sorunlar gidereceğiz.

-Rüşvet ve yolsuzlukta zaman aşımı kaldıracağız

Bunlar ülke için faydalı ve iddialı görüşler. Olmaz demeyin. Olur.

Bu görüşleri yazmadan önce 6'lı masanın iktisatçılarını tek tek inceleme fırsatı buldum. İyiler.

Eğer bu ve diğer maddeler hayata geçirilirse Türkiye kısa sürede AB üyesi ülkeler gibi ekonomik yönden kaliteli malı ucuz üretip ihracat rekoruyla denk bütçeyi sağlar...

Bunları yazmamdaki gaye Millet İttifakını övmek falan değil.

Cumhur İttifakının da zaman geçirmeden seçim proje omurgasını açıklaması...

Yoksa...

-Bugün basında gördüğüm kadarıyla AKP'li bir kadın çorba dağıtıp içenleri güya üye yapıyor.

-Çanakkale'de Altın madeni açmak için Nuro Holdingin 158 bin ağacı keseceği yazılıyor.

-Ordu Milletvekili Sayın Cumhurbaşkanı ayakkabısını yalayacağını canlı yayında söylüyor.

-Seyyid Muhammet denen güya bir hoca, "Saç ekme caiz değildir. Allah saç ekene lanet olsun" diye lanet okuyor.

AKP tecrübeli bir parti ve 20 yıldır ülkeyi idare ediyor üstelik Mecliste saç ektiren milletvekilleri var. Hoca denen adam İslamiyet'in Kitabı Kuranda bu var demiyor, yok çünkü.

Bunlardan Sayın Cumhurbaşkanının haberi olduğunu düşünmüyorum ve Cumhuriyet'e zarar veriliyor.

Derhal önlem alınmalı ve ülke ekonomisine hâkim iktisatçılarla bir yeni seçim yol haritası halka sunulmalı.

Yoksa...

Ülke sevdası aşk gibidir.

Bitti mi gider. Geri gelmez.

Türkiye'nin ihracatı 2022'de yüzde 12,9 arttı

Türkiye'nin ihracatı, 2022'de bir önceki yıla göre yüzde 12,9 artarak 254 milyar 172 milyon dolara, ithalatı da yüzde 34 yükselişle 363 milyar 711 milyon dolara ulaştı.

Ticaret Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu iş birliğiyle oluşturulan geçen yılın aralık ayı ve 2022 yılı geneline ilişkin geçici dış ticaret verileri açıklandı.

Buna göre, Genel Ticaret Sistemi (GTS) kapsamında ihracat, Aralık 2022'de bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3 artarak 22 milyar 910 milyon dolar, ithalat da yüzde 12,2 yükselerek 32 milyar 612 milyon dolar oldu.

Dış ticaret açığı, Aralık 2022'de yıllık bazda yüzde 42 artışla 9 milyar 701 milyon dolara çıktı. İhracatın ithalatı karşılama oranı Aralık 2021'de yüzde 76,5 iken geçen ay yüzde 70,3 olarak kayıtlara geçti.

İhracat, Ocak-Aralık 2022 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,9 artarak 254 milyar 172 milyon dolara, ithalat da yüzde 34 artışla 363 milyar 711 milyon dolara ulaştı.

Dış ticaret açığı geçen yıl yüzde 137 artarak 109 milyar 539 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021'de yüzde 83 iken geçen yıl yüzde 69,9'a geriledi.

Enerji ve altın hariç dış ticaret

Geçen ay enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat yüzde 2,7 artarak 21 milyar 437 milyon dolara, ithalat da yüzde 0,5 artışla 21 milyar 704 milyon dolara çıktı.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı Aralık 2022'de 267 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Dış ticaret hacmi yüzde 1,6 artarak 43 milyar 142 milyon dolara ulaştı. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 98,8 oldu.

Geçen yıl ihracatta imalat sanayisinin payı yüzde 94,6 olarak hesaplandı

Buna göre, ekonomik faaliyetler incelendiğinde ihracatta, geçen ay imalat sanayisinin payı yüzde 93,8, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,9, madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,8 oldu.

Geçen yıl ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayisinin payı yüzde 94,6, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,1, madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,8 olarak hesaplandı.

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, Aralık 2022'de ara mallarının payı yüzde 75,8, sermaye mallarının payı yüzde 13,8 ve tüketim mallarının payı yüzde 10,3 olarak kayıtlara geçti.

2022'in tamamında ise ara mallarının payı yüzde 80,4, sermaye mallarının payı yüzde 11,1 ve tüketim mallarının payı yüzde 8,4 oldu.

İhracatta Almanya, ithalatta Rusya ilk sırada

Geçen yılın aralık ayında ihracat yapılan ülkeler arasında ilk sırayı 1 milyar 807 milyon dolarla Almanya aldı. Bu ülkeyi 1 milyar 381 milyon dolarla ABD, 1 milyar 313 milyon dolarla Rusya, 1 milyar 149 milyon dolarla Irak, 1 milyar 66 milyon dolarla Bileşik Krallık takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 29,3'ünü oluşturdu.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı 23-29 Ocak Dezenformasyon Bülteni'ni yayımladı

Bültende, annenin çocuğuna karne hediyesi olarak et aldığı, hükümetin İzmir'de metro çalışması yapmadığı ve Geri Gönderme Merkezi'nde sığınmacılara kötü muamele edildiğine ilişkin iddiaların gerçekte ilgisi olmadığına yer verildi.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezince, 23-29 Ocak'ı kapsayan Dezenformasyon Bülteni yayımlandı.

Bültende, “Bir anne çocuğuna karne hediyesi et aldı”, “Merkezi hükümet İzmir’de hiç metro çalışması yapmadı”, “Türk vatandaşlığı verilen Ukraynalı öğrenci İstiklal Marşı’nı CİMER’e şikayet etti” ve “Geri Gönderme Merkezi’nde sığınmacılara kötü muamele” ve “Alım gücüne yönelik” iddialara yer verildi.

Bir televizyon kanalında yayınlanan haberde, “Annem bana karne hediyesi et aldı” diyen çocuğun röportajının, kurmaca olduğu kaydedilen bültende, sosyal medyada gündem olan ve bazı basın yayın organları ile siyasetçiler tarafından da hükümet karşıtı kara propagandaya dönüştürülen röportajın gerçekte ilgisinin olmadığı belirtildi.

Çocuğun annesi G.G ile kasap Z.K’nın söz konusu haberde yer alan iddiayı yalanladığı ifade edilen bültende, tartışmaların büyümesi üzerine, röportajı servis eden televizyon kanalının, haberle ilgili kurum içi soruşturma başlattığı, ham görüntülerde muhabirin, “Annem, karne hediyesi et aldı der misin?” diyerek çocuğu yönlendirdiğinin tespit edildiğine dikkat çekildi.

Kanalın, haberi yayından kaldırırken, düzmece habere imza atan muhabirle iş ilişkisini sona erdirdiği anımsatılan bültende, kanaldan yapılan açıklamada, “Neticede incelenen ham kayıtların açıkça gösterdiği üzere; muhabirimizin haberde konuşan çocukla gazetecilik ilke ve kurallarına tümüyle aykırı olarak, çocuğa nasıl konuşacağına ilişkin dikte edici ve yönlendirici nitelikte ön konuşma yaptığı ve çocuğun bu yönlendirme doğrultusunda konuştuğu maalesef tespit edilmiştir.” ifadelerine yer verildiği aktarıldı.

“İzmir’le ilgili metro iddiaları manipülasyon” İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer’in, “İzmir’de merkezi hükümetin yaptığı 1 metre metro tüneli yoktur” iddiasının manipülasyon içerdiği kaydedilen bültende, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’nın İzmir Banliyö Sistemi’ne (İZBAN) yaptığı yatırım tutarının, yaklaşık 2 milyar 850 milyon dolar olduğu vurgulandı.

İZBAN’ın yatırım tutarı incelendiğinde, bu tutarın yüzde 70’e tekabül ettiğinin görüldüğü belirtilen bültende, şunlar ifade edildi:

ÜNLÜ İŞ ADAMIMIZ CAVİT ÇAĞLAR'LA BAŞLAYAN YENİ DÖNEM; TÜRK-RUS İLİŞKİLERİNE GENEL BAKIŞ

**Prof. Dr.
Berkan YAŞAR**
Yazar

Türk-Rus ilişkileri Sovyetler Birliği döneminde olsun gerek Rusya Federasyonu dönemlerinde; bu 100 yıllık süreçte son 20 yıllık Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın iktidarlarında küresel jeopolitik öneme haiz makro boyutlarda iki ülke arasında dikkat çekici ekonomi, kültürel ve politika sahalarda hissedilir detant bir süreç yaşanmıştır.

Bir NATO üyesi olan Türkiye'nin Rusya ile bu denli sıcak ilişkiler içerisine girmesinin en büyük nedenlerden bir tanesi de ekonominin yanı sıra ulusal savunma stratejine dayanmaktadır.

Çünkü ülke savunmasında ihtiyacımız olan PATRIOT savunma sistemleri ile F-35 uçakların parasını Amerika'ya ödemesini yaptığımız halde acil savunma ihtiyaçlarımızda bu iki kalemin temininde maalesef muvaffak olamadık.

NATO içerisinde ittifaka sadık gerekse 5.güçlü orduya sahip bir ülke konumunda olmamıza rağmen kendi savunmamızda bile İttifakın büyük ortağı ve kurucu ülke ABD'leri tarafından olumsuzluklar ileri sürülmüştür. Oysaki Türkiye Cumhuriyeti; NATO'nun 4-Nisan-1949 tarihinde kuruluşunda ilk yer alan 12 ülkeden biri olup,70 yıllık üyelik sürecinde örgütsel prensiplere bağlılığımızda bugüne kadar hiçbir aksama olmamıştır.

Türkiye'nin büyük strateji içeren bu hassasiyetine rağmen ABD'leri; Kuzey Irak'ta gerek Suriye'deki terörle mücadelemizde PKK/PYD ve PYG ye 30 bin TIR silah yardımı yaparak sınırlarımızda yer almak isteyen bu kanlı çetelerin elini, Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı güçlendirme yolunu seçerek onlarla iş birliği yolunu seçmiştir. _____

Diğer taraftan AB Ülkelerin ülkemizi Birliğe almamak için yıllardır değişmeyen tutumu gerekse Amerika'nın güney sınırlarımıza konuşlanmak isteyen PYD/PKK unsurlarına yardımı müttefiklik ilkeleleriyle asla bağdaşmamıştır.

Politik arenada bu batı düşmanlığı devam ederken Rusya'nın ülkemize gerek savunmada gerekse enerji ve ekonomide tam destek vermesiyle Türk-Rus dostluğu pekişmiş sağlam temellere oturmuştu.

Dolayısıyla; Türkiye ve Rusya arasındaki siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkiler 2000'ler boyunca istikrarlı gelişmeye devam etmiştir. Fakat maalesef İki ülke arasında böylesine güzel bir bahar havası eserken Suriye sınırında SU-24 tipi bir Rus savaş uçağı sınır ihlali gerekçesiyle Türk F-16'lar tarafından düşürüldü.

Dünyada ülkeler arasında bazen pilotaj hatalarından dolayı ülkeler arası hava sınır ihlalleri görülmektedir. Ruslar bu ihlalin pilotaj hatası olduğunu ileri sürmüş ise de; Türkiye bunu ihlal olarak kabul etmiştir.

Hatta dünyada bazı analistler; Rusya'nın Türkiye'ye karşı her alanda çok iyi bir dost olduğu düşünülerek Rusya'nın pilotaj hatası beyanına uyması gerektiğinde fikir beyan etmişlerdir. Rusya Türkiye'nin çok haksız olduğunu düşünerek tüm ilişkileri dondurdu. Dolayısıyla iki ülke arasında çok büyük bir kriz patlak vererek ilerleyen aylarda Rusya; Ermenistan ve Yunanistan'ı da yanına almanın planını yaparak Türkiye ile savaşın eşiğine gelmişti.

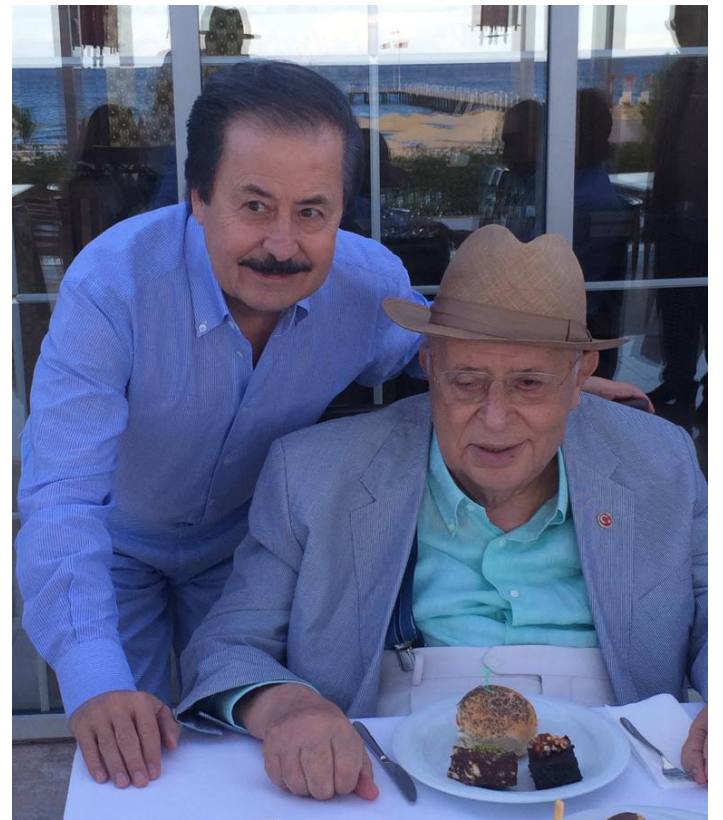
Türkiye ve Rusya arasındaki bu vahim tabloyu dikkate alan ünlü iş adamımız ve 9.Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'in 90'lı yıllarda Başbakanlığı döneminde ekonomi Bakanı Cavit Çağlar; Uluslararası tecrübesiyle yola çıkarak Türk-Rus Üst düzey yetkililerini Sayın Putin başkanlığında Kremlinde bir araya getirerek Başkan Putin ve diğerst düzey yetkilileri ile yabancı misyon şeflerine hitap etti.

Tüm dünya iki ülke arasında sıcak ve kaçınılmaz bir savaş beklerken Türkiye ile Rusya arasındaki buzları eriterek iki ülkeyi savaşın eşiğinden döndüren Ünlü İş Adamımız Cavit Çağlar'a Rus Devlet Başkanı Putin; Kremlin sarayında seçkin bir topluluk önünde Rusya'nın en büyük en büyük onur nişanını taktı.

Sayın Cavit Çağlar'ın iki ülke arasındaki buzları eriten 04.Kasım.2017 tarihinde Kremlinde yaptığı konuşma ve "CAVİT ÇAĞLAR BARIŞ DÖNEMİ" olarak tarih sayfalarında yerini alacaktır.

Prof. Dr. Berkan Yaşar

Cumhurbaşkanı Erdoğan: İş gücüne katılım da kadınlarımız, yüzde 36 ile Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “İş gücüne katılım düzeyi yüzde 27’lerde olan kadınlarımız, yüzde 36 ile Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdı. İstihdamdaki kadın sayısı 10,5 milyona yaklaştı.” dedi.

Ticaret Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu iş birliğiyle oluşturulan geçen yılın aralık ayı ve 2022 yılı geneline ilişkin geçici dış ticaret verileri açıklandı.

Buna göre, Genel Ticaret Sistemi (GTS) kapsamında ihracat, Aralık 2022’de bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3 artarak 22 milyar 910 milyon dolar, ithalat da yüzde 12,2 yükselerek 32 milyar 612 milyon dolar oldu.

Dış ticaret açığı, Aralık 2022’de yıllık bazda yüzde 42 artışla 9 milyar 701 milyon dolara çıktı. İhracatın ithalatı karşılama oranı Aralık 2021’de yüzde 76,5 iken geçen ay yüzde 70,3 olarak kayıtlara geçti.

İhracat, Ocak-Aralık 2022 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,9 artarak 254 milyar 172 milyon dolara, ithalat da yüzde 34 artışla 363 milyar 711 milyon dolara ulaştı.

Dış ticaret açığı geçen yıl yüzde 137 artarak 109 milyar 539 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021’de yüzde 83 iken geçen yıl yüzde 69,9’a geriledi.

Enerji ve altın hariç dış ticaret

Geçen ay enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat yüzde 2,7 artarak 21 milyar 437 milyon dolara, ithalat da yüzde 0,5 artışla 21 milyar 704 milyon dolara çıktı.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı Aralık 2022’de 267 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Dış ticaret hacmi yüzde 1,6 artarak 43 milyar 142 milyon dolara ulaştı. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 98,8 oldu.

Geçen yıl ihracatta imalat sanayisinin payı yüzde 94,6 olarak hesaplandı

Buna göre, ekonomik faaliyetler incelendiğinde ihracatta, geçen ay imalat sanayisinin payı yüzde 93,8, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,9, madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,8 oldu.

Geçen yıl ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayisinin payı yüzde 94,6, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,1, madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,8 olarak hesaplandı.

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, Aralık 2022’de ara mallarının payı yüzde 75,8, sermaye mallarının payı yüzde 13,8 ve tüketim mallarının payı yüzde 10,3 olarak kayıtlara geçti.

2022’in tamamında ise ara mallarının payı yüzde 80,4, sermaye mallarının payı yüzde 11,1 ve tüketim mallarının payı yüzde 8,4 oldu.

İhracatta Almanya, ithalatta Rusya ilk sırada

Geçen yılın aralık ayında ihracat yapılan ülkeler arasında ilk sırayı 1 milyar 807 milyon dolarla Almanya aldı. Bu ülkeyi 1 milyar 381 milyon dolarla ABD, 1 milyar 313 milyon dolarla Rusya, 1 milyar 149 milyon dolarla Irak, 1 milyar 66 milyon dolarla Bileşik Krallık takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 29,3’ünü oluşturdu.

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, Macaristan Başbakanı Orban ile görüştü

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de Başbakan Viktor Orban tarafından kabul edildi.

Resmi ziyaret kapsamında Macaristan'da bulunan Çavuşoğlu, Başbakan Orban ile görüştü. Başbakanlık binasında yapılan görüşme, görüntü alınmasının ardından basına kapalı devam etti. Bakan Çavuşoğlu, görüşmeyle ilgili Twitter hesabından, "Budapeşte'deki ilk görüşmemizi stratejik ortağımız Macaristan'ın Başbakanı Viktor Orban'la gerçekleştirdik. Verimli görüşme için kendisine teşekkür ediyoruz. Başbakan Orban'a Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın selamlarını ve Türkiye'ye davetini ilettik." paylaşımı yaptı.

**Prof. Dr.
Özcan ERDOĞAN**
Yazar

KIRIK CAMLAR

Son yıllarda suç ve suçlulukla mücadele eden ülkelerde giderek daha bir önem kazanan “Kırık Camlar Teorisi”, ne yazık ki, ülkemizde çok da popüler değildir. Toplumsal olayları gerek açıklamada ve gerekse önlemeye yönelik stratejilerin geliştirilmesinde yeterince önemsenmemektedir. Amerikalı suç psikoloğu Philip Zimbardo’nun 1969 yılında yaptığı deneyler sonucu ortaya çıkan ve ilk başlarda sadece kentsel bozukluk ve kentlerde yaşanan vandalizm türü davranışları açıklamaya yönelik bir teori olarak ele alınan kırık camlar teorisine göre belli bir düzen halindeki kamuya açık ortamlarda, düzenin sürdürülmesi daha ciddi suçların oluşmasını önler. Örneğin, terk edilmiş bir hastane binası düşünün, eğer camlardan hiçbiri kırılmamış ise, oradan geçen bir insanın yerden taş alıp camlardan birinin kırmaya yönelme ihtimali oldukça düşüktür. Fakat camlardan biri veya birden fazlası kırık ise oradan geçenlerin diğer camları kırma olasılığı da artacaktır. Öyle ki, kırılan ilk cam, o binanın artık bundan sonra zarar verilebilir bir bina olarak algılanmasına sebep olmaktadır. Şüphesiz, buradan çıkarılabilecek olan temel önerme, eğer küçük de olsa düzen bozulmuş ise, bu düzensizlik düzenin daha fazla bozulmasını tetikleyebilecektir.

Amerikalı suç psikoloğu Philip Zimbardo tarafından kırık camlar teorisini açıklamaya yönelik yapılan deneyde; plakası bulunmayan iki otomobilden birisi kentin görece yaşam standardı yüksek olan zengin bir mahallesine, diğerini ise yaşam standardı görece daha düşük olan yoksul bir mahallesine bırakılmıştır. Bu araçlar belirli bir süre izlenmeye alınmışlardır. Gözlem sürecinde zengin mahallede bulunan plakası bulunmayan araca bir hafta

boyunca kimse zarar vermemiş, fakat suç oranı yüksek sosyo-ekonomik durumu görece daha düşük olan mahalleye bırakılan plakasız araç ise 24 saat içinde parçalanmış, kullanılamaz hale gelmiştir. Daha sonra deneyi yapan kişiler zengin mahalledeki zarar görmeyen plakasız arabanın canını kırmışlar ve tekrar izlemeye geçmişlerdir. Öyle ki, camı kırılan araç 24 saat içinde yağmalanmış ve kullanılamaz bir hale gelmiştir. İnsanlar genel olarak, zenginlerin yaşadığı bir mahallede kimse terk edilmiş bir araca dokunmaz düşüncesini taşımaktadır. Deney bize bunun aksini kanıtlıyor.

Yine bu çerçevede Hollanda da yapılan başka bir deneyde iki farklı bisiklet park alanında el ilanları dağıtılıyor. Birinci park yerinde duvarda yazılar, grafitiler var ikinci park yerindeki duvar ise tertemiz. Birinci park yerinde insanlar dağıtılan el ilanlarını yere atıyor, ikinci park yerinde ise insanlar dağıtılan el ilanlarını yere değil çöpe atıyor. Bir düzeni olan sistem içerisinde insanlar o düzeni sürdürmeye devam ediyor. Fakat küçük de olsa bir düzensizlik varsa insanlar düzeni daha da fazla bozmaktan çekinmiyor.

Kırık camlar teorisi ile ilgili günlük hayatımızdan birkaç örnek vermek istersek, aslında bu deneyler bize günlük hayatımızda kırık camlar teorisinin ne kadar geniş bir yer kapladığını göstermektedir. Örneğin; evden çıkarken çöpü atmak için yanınıza alıyorsunuz. Aşağıya indiğinizde çöp kutusunun her zamanki yerde olmadığını görüyorsunuz. Ne yapacağınızı düşünürken ileride bir ağacın dibine bırakılmış bir çöp poşeti görüyorsunuz ve çöpü oraya bırakmaya karar veriyorsunuz. Aslında orada daha önce bırakılmış çöp poşeti olmasa çöpü ağacın dibine bırakmayacaktınız. Fakat sistemdeki küçük bir düzen

sizlik sizin ve belki de sizden sonraki insanların oraya çöp bırakmanıza neden oldu. Öyle değil mi? Yine, annenizin de telkinleri ile odanızı sürekli düzenli tutmaya çalışıyorsunuz. Okuldan yada işten moralinizin bozuk, canınızın sıkın olduğu bir gün çıkardığımız giysiyi öylece yere atıyorsunuz ve ok yaydan çıkıyor. Odanız gittikçe dağılmaya başlıyor, düzene daha az dikkat ediyorsunuz. Bir boşvermiş hissi -amaan zaten dağınık-bizi sarıyor. Düzeni sürdürme eğiliminden bir kere vazgeçince önünü alamıyoruz. Bunun gibi yeni temizlik yapılan bir evde, evi kirletmemeye daha çok dikkat ederiz. Ev kirlendikçe bu dikkat miktarı azalır. Kırık Camlar teorisi hayatımızın her yerinde görülebilir.

Yeni araba aldığımızda arabamıza gözümüz gibi bakarız, gün geçtikçe arabanın bir yerleri çizildiğinde umursamamaya başlarız. Zamanla çizikler artar, eskisi kadar dikkat etmemeye başlarız. İnsan ilişkilerinde bir insana küçük de olsa taviz verdiğimiz an, daha büyük tavizleri verme eğilimimiz artıyor. Bir arkadaşınız sizden küçük bir fedakarlık istedi. Gece ailenizden izinsiz dışarı çıkmanızı istedi ve çıktınız. Sizin verdiğiniz o taviz daha büyük tavizler doğurabilir. Mesela yaşınızın tutmadığı mekanlara gitme ihtimaliniz artar. Arkadaşınızın bir sigara uzatıp hadi bir kereden bir şey olmaz dediğinde kabul etme ihtimaliniz artar. Düzensizlik daha fazla düzensizliği tetikliyor. İnsanların bir yerde düzenin zayıf olduğuna olan inancı, insanların istenmeyen davranışını yapma oranı artıyor. Kırık camlar teorisi 'ne günlük yaşamımızdan daha bir sürü örnek verilebilir. Düzeni bozan ilk şey yani o ilk domino taşına dokunduğumuz an diğerlerinin de devrilmesini önleyemiyoruz. Bununla beraber, küçük aksaklıklar büyük problemlere ve bunlar da toplumda her anlamda kaosa neden olabilirler. o nedenle, ister bir aile olsun, ister bir ofis, isterse büyük bir toplum... Zimbardo'nun Kırık Camlar Teorisi; düzeni korumak, işleri yoluna koymak ve suçların önüne geçmek için, en baştan itibaren belirli bir disiplini korumak gerektiğini ortaya koyuyor. Bu teorinin ortaya koyduğu varsayımına göre disiplinsizlik ve boşluk, suçu doğurmakta, tavizin tavizi getirmekte, suç yeni suçları doğurmakta ve teori bu yönüyle de siyasetten toplumsal alanlara, iş dünyasından, asayişe kadar birbirinden farklı olduğu kadar birbiriyle görünmez bağları olan birçok alana yol göstericilik yapabilecek bir potansiyele sahiptir. Yine bunun gibi örneğin bir politikacı düşünelim, hakkındaki yolsuzluk iddiaları karşısında aklanmak yerine iddialar örtbas edilirse

tehlike çanlarının çalmaya başladığını duyabilirsiniz. Çünkü suçun engellenmediğini gören politikacı için korkulacak bir durum kalmaz ve hem kendisi hem de birçok (!) politikacı kirli işlerine devam edebilme cesareti kazanırlar ve bir anlamda ipin ucu kaçır ki yakalayabilene aşk olsun. Politik arenanın dışındaki tüm alanlarda da geçerli olabileceği gibi istisnaların genelgeçer kabul edilmesi yani duyarsızlaşmanın oluşması artık suç batağının genişlediğini haber veriyor demektir. Gerçekte, kırık cam teorisini kanıtlayan "otomobil deneyi" bunu ortaya koyduğu gibi kritik bir mesajla ders veriyor: ya küçük suçlara göz yumacağız ki bunun sonucu bugün şikayet ettiğimiz suçlara davetiye çıkarmaktır ya da küçük bile olsa tüm suçlara karşı net bir tavırla karşı duracağız ki bunun sonucunda memnun kalacağımız huzur ve güven ortamına kavuşacağız.

Amerikalı suç psikoloğu Philip Zimbardo kırık camlar teorisinin o bilinen otomobil deneyinde hiç dokunulmayan arabanın yanına gidip, çekiçle camını kırıyor. Cam kırıldıktan hemen sonra araba başkaları tarafından harabeye çevriliyor. Daha sonra otomobil kullanılmaz hale geliyor. Bu durum ister iyi diyebileceğimiz bir muhitte gerçekleşsin isterse de bozulmuş, kötü bir muhitte görülsün fark etmez. Kırılmış ve tamir edilmemiş bir pencere, "Kimsenin umurunda değil!" algısını oluşturur. Bu yüzden de diğer camları kırmanın çok da bir sorun teşkil etmeyeceği sonucuna varılabilir. Vandalizm yani bilerek ve isteyerek, kişiye ya da kamuya ait bir mala, araca ya da ürüne zarar verme eylemi, toplumsal kuralların kimsenin umurunda olmadığını sinyalini veren davranışlara izin verilen her yerde oluşabilir. Bu bakımdan, kırık camlar teorisinde suç ortamlarının ortaya çıkışındaki ilk hamlenin önlenmesi geride kalan ve sanki bir çığ gibi büyüyen bir şekilde önlenememiş tüm sorunların bir çırpıda önlenmesini sağlayacaktır. Evinin önündeki çöpü kaldıran ev hanımı, işyerinin önünü ve hatta sokağı tertemiz yapan esnaf, sorumluluğundaki işi en iyi şekilde yapan ve sorunları çözen çalışanlar vb. gibi yapılacak tüm işler bizi sorunların bir daha yaşanmaması konusunda sonuca ulaştıracaktır. Unutulmamalıdır ki Einstein'ın da dediği gibi "Bir problemi onu oluşturanlarla çöremezsiniz."

Vergi dairelerine ödenmesi gereken 521 milyar liraya yapılandırma imkanı geliyor

TBMM’de görüşmeleri devam eden kamuya olan borçların yapılandırılmasına ilişkin kanun teklifiyle, vergi dairelerince 43,5 milyar lira, Sosyal Güvenlik Kurumunca da 47,8 milyar lira tahsilat yapılması bekleniyor.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmeleri devam eden “kamuya olan borçların yapılandırılmasına ilişkin kanun teklifinin” yasalaşması halinde vergi dairelerince 43,5 milyar lira, Sosyal Güvenlik Kurumunca (SGK) 47,8 milyar liralık tahsilat yapılabileceği öngörüldü.

Kamuya olan borçların yapılandırılmasını içeren kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunda Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin Etki Analizi yapıldı.

Teklif, kamuya ve bazı kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına olan borçların yapılandırılarak ödenmesini içeriyor. 31 Aralık 2022 ve öncesindeki bütün kamu ile ilgili alacak ve borçlar yapılandırma kapsamı içerisinde değerlendirilecek.

AA muhabirinin etki analizinden yaptığı derlemeye göre, teklifin kesinleşmiş alacaklar ile ilgili yapılandırma hükümlerinin kapsamına, vergi dairelerine ödenmesi gereken toplam 521 milyar lira alacak giriyor.

2 bin liranın altındaki 4,5 milyar lira borç terkin edilecek. Teklif kapsamındaki vergi dairelerine borçlu sayısı ise 14 milyon 156 bin 341 kişi olarak belirlendi. Teklifte, 2 bin liranın altındaki borçların silinmesi öngörülürken, bu kapsamda borcu terkin edilecek 7 milyon 691 bin 666 kişi

düşüldüğünde borçlu sayısı, 6 milyon 464 bin 675 kişi oluyor. Düzenlemeyle vergi dairesine borçlu olan 7,6 milyon kişinin 4,6 milyar lira borcu terkin edilmiş olacak.

Son yapılandırma kanunu çerçevesinde kesinleşmiş alacaklar ile ilgili başvuru ve tahsilat tutarı dikkate alınarak 43,5 milyar lira tahsilat yapılabileceği değerlendiriliyor.

Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar için de yapılandırma imkanı getirilirken, dava aşamasındaki alacaklar ile ilgili yapılandırma hükümlerinin kapsamına girebilecek dava sayısı vergi daireleri için 215 bin 511 oldu. Derdest davalarda ihtilaf konusu vergi ve ceza tutarı 181,2 milyar lira olarak belirlendi.

SGK alacakları

Kesinleşmiş SGK alacakları düzenleme kapsamında bulunurken, SGK’ya ödenmesi gereken toplam 196 milyar lira alacak bu kapsamda değerlendiriliyor.

Düzenleme ile borcu bulunan 3 milyon 277 bin 5 iş yeri ve 14 milyon 613 bin 574 sigortalının Kuruma olan borçları yapılandırılacak.

2 bin liranın altında borcu terkin edilecek 332 bin 450 iş yeri düşüldüğünde, iş yeri sayısı 2 milyon 944 bin 555 olacak.

MHP Genel Başkanı Bahçeli: Cumhurbaşkanı'nın tekrar aday olamayacağını iddia etmek, siyaseten ağır kusur

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, "Cumhurbaşkanı'nın tekrar aday olamayacağını iddia etmek, hukuken geçersiz, siyaseten ağır kusurdur." dedi.

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, MHP TBMM Grup Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, 54 yıllık bir maziye dayanan siyaset ve dava mücadelelerinin hiç kimseye, hiçbir güç ve çıkar lobisine diyen borcu olmadığını söyledi.

Saklayacak, gizleyecek, üzerini örtecek bir açıkları olmadığını dile getiren Bahçeli, "Başımızı egecek, yüzümüzü kızartacak, gözlerimizi kaçırarak bir yanlışımız, bir mahcubiyetimiz, verilemeyecek bir hesabımız da olmamıştır. Neysek oyuz, nasılsak öyle görünürüz, görüldüğümüz gibi olacak cesaret ve özgüvene fazlasıyla sahibiz. Bazıları bizi hazmedemez, zira bünyeleri helale alışkın değildir." diye konuştu.

Devlet Bahçeli, merhameti de mertliği de mefkureyi de melanet emellerden hesap sormasını da bildiklerini vurgulayarak, haklarına sonuna kadar sahip çıkacaklarını; milli haysiyet ve dava onurlarını çiğnetmeyeceklerini belirtti. "MHP'ye zincir vurmanın, kement bağlamanın, kelepçe takmanın, hiçbir alçağın, hiçbir ahlaksızın harcı ve haddi olmadığını" ifade eden Bahçeli, şunları kaydetti:

"Sürekli körüklenen karalama kampanyalarının, sürekli gündemde tutulan karanlık senaryoların müellif ve müteahhitlerinin, zamanı geldiğinde hem vallahi hem bilahi burunlarından fitil fitil getireceğimizi de herkes bilmelidir. Kötüleri ve kötülükleri unutursak kanımız kurusun.

Yok öyle üç kuruşa beş köfte, saman altından su yürütüp saklandıkları deliklerden bağrımıza taş atanların yakasından bizzat büyük Türk milleti tutacaktır. Millet kendi eserine, sevdasından deliye dönmüş MHP'ye duasıyla desteğiyle dev gibi iradesiyle sahip çıkacaktır. Hiç kimse boşuna hayal kurmasın, boş yere hesap yapmasın. MHP, içinde milletin olmadığı, milli ve manevi değerlerin yer almadığı hiçbir hedefi kabul etmez, etmeyecektir. MHP aslımı inkar etmez, etmeyecektir. Bizi meşgul edip Türkiye üzerinde oyun kuracağını zanneden, siyaseti sokak dedikodusuna çeviren, davamızın iffetine çamur atmaya kalkışan, bozkurdu çakala boğdurmak için fırsat kollayan ahmaklara, asalaklara, aşağıların da aşağısına yuvarlanmış arsızlara en küçük geri adımımız söz konusu olursa diyorum ki, gök girsin kızıl çıksın. Hepsine birden de meydan okuyorum."

"Bize kan sıçratmak isteyenlerin alayının elinde şehitlerimizin kanı var"

MHP lideri Bahçeli, etraflarında dolaşanları gördüklerini, zehir ve zillet saçanları anbean takip ettiklerini söyleyerek, "Fitne yayan siyasetçileri, sözde gazetecileri, sosyal medya farelerini, ülkeden korkakça kaçmış şerefsizleri, FETÖ'cü hainleri, bölücü mihrakları, dış bağlantılı casusları, köksüzleri, kimliksizleri, millet ve milliyet hasımlarını rezil rüsva etmek için uygun zamanı sabrın gücüyle Allah'ın inayetiyle milletimizin metanetiyle bekliyoruz.

**Prof. Dr.
Durali YILMAZ**
Yazar

TOPRAĞIN HAFIZASI

“Coğrafya, kaderdir,” sözü, genel kabul görmüştür. Bazıları bunun ibn Haldun’a ait olduğunu söylese de, onun böyle bir cümlesi bulunamamıştır ama fikirlerine bakarak böyle bir genelleme yapıldığı anlaşılıyor. Bilinen bir şey varsa bunu ilk kez Ahmet Hamdi Tanpınar’ın kullandığıdır. Bir gün Necip Fazıl’a sormuştum: “Endülüs’te Müslümanlar özellikle düşüncede çok büyük bir atılım göstermişler ama tekrarı gelmemiştir; İslâm felsefe ve düşüncesi burada bitmiştir.” Üstat, bir fikir beyan etme yerine sorgulayan bir ifadeyle önce boşluğa sonra bana baktı. Bunun üzerine ben devam ettim: “Bu, bir birikimin sonucu olabilir mi? Yıllardır biriken İslâm düşüncesi, bu coğrafyada bir volkan olarak patlamış, bütün insanlığı etkilemiştir. Bana göre şimdi de bu coğrafyada yeni bir volkan patlayacaktır. Büyük Doğu ve Necip Fazıl, bunun habercisi olabilir.” Bu sözlerim Üstadat’ın çok hoşuna gitmişti. Büyük Doğu’da yayımlanan “Sanatta Mânevî İklim” yazımda buna işaret ettim.

Fransız tarihçi Camille Julian’ın: “Fransa toprağı, bin yılda Fransız milletini yarattı” sözü, Yahya Kemal’in ilham kaynağı oldu, ırkî değerleri öne çıkaranlara karşı: “Bin yılda Anadolu toprağı, Türk milletini yaratmıştır,” düşüncesini ileri sürmüştür. Böyle olunca da Anadolu’da 1071 tarihini esas almış ve öncesini kablettarih/tarih öncesi kabul etmiştir. Bu görüş, Anadolu’nun daha önce İyonya olduğu tezini çürütmediği için Batılılar, Türklerin burada işgalci olduğunu ileri sürmüşler ve bu topraklar üzerinde hak iddia etmişlerdir. Yahya Kemal, Yakup Kadri gibi yazarlar da nev-Yunanilik düşüncesine destek vermişlerdir. Bu nedenledir ki Batılılar, Anadolu’yu kendilerinin olarak görmüşlerdir. Hıristiyanlık dönemi Anadolu’su, Efes Konsülüyle bu dinin yeniden şekillendiği yerdir. Osmanlı tarihçisi Prof.Dr. Halil İnalçık da şöyle bir tespitte bulunmuştur: “Hıristiyan Batı, İstanbul ve Ayasofya’dan asla vaz geçmeyecektir”.

Bana göre “coğrafya kaderdir,” ve “Anadolu toprağı, bin yılda Türk milletini yaratmıştır” tezleri, çok sınırlayıcıdır. Bunlar, buldukları coğrafyaya sonradan gelen Batılılar için geçerli olduğu gibi Amerikalılar için de geçerlidir. Toprağın hafızası vardır. Sürekli kendini yeniley-

en ağaçlar, yaşadıkları toprağın hafızası oldukları gibi, insanlar da buldukları toprakların hafızasıdır ve bu hafıza zaman zaman kaybolur gibi olsa da devamlıdır. Son zamanlarda geliştirilen DNA testleri, insandaki sürekliliği göstermiş ve DNA’nın kuşaktan kuşağa nakledildiğini ispatlamıştır. Nitekim Anadolu’da yapılan kazılardan elde edilen kemiklerin DNA’sıyla oralarda yaşayan yerli halkın DNA’sı uyum göstermiştir.

Hal böyle olunca Türkler, tarih öncesinden beri bu topraklardadır; bin yıllık değil binlerce yıllık olan bu toprakların hafızasını taşımaktadır. Aynı durum, bir DNA araştırması yapılsa Kızılderililer için de geçerli olabilir. Kızılderili sanatçıların eserleri incelenirse durum daha iyi anlaşılabilir. Amerika’ya sonradan gelenlerin hafızası ise o topraklarla henüz bütünleşmediği için oldukça sınırlıdır. Onum içindir ki, bir Amerikan felsefesinden bile söz edilemez. Bir konuşmamızda Prof.Dr. Walter G. Andrews şöyle demişti: “Biz Hıristiyan ve Batı kökenli olduğumuz halde, kendimize özgü bir felsefe ve edebiyat oluşturamadık. Batı’nın kopyası olmaktan öteye geçemiyoruz. Siz ki, Hıristiyan değilsiniz, Batılı da değilsiniz, bu durumda Batıya benzemeniz mümkün mü? Sizin dünyaya gösterebileceğiniz tek edebiyat Divan edebiyatıdır.” Aslında bu itiraf, Amerikalıların yaşadıkları toprağın hafızasıyla uyuşamadıklarının da açık gösterebilir.

Yaşadıkları toprakların hafızasıyla bütünleşebilenler, özellikle en azından edebiyatta varlık gösterebiliyorlar. Bunun en iyi örneği, Latin Amerikalı Asturias, Marquez gibi yazarlardır. Maya kültüründen ilhamla bunu başardılar. Büyük ihtimalle onlar, bu toprakların yerlileri olmalılar. Manas destanından ilham alarak eserler veren Kırgız Türkü Cengiz Aytmatov da böyledir. Türkiye’de ise Manas destanı, Ergenekon destanı ve benzerlerinden yola çıkanlar, bir yere varamadılar çünkü bunlar, Anadolu toprağının hafızasında yok...

Sonuç olarak, bu toprakların hafızasına sahip olanlar, bu muazzam hafızayla insanlığa yepyeni bir ruh üflebilirler.

Devamı www.simgedergi.com’da

**Prof. Dr.
Kerem KARABULUT**
Yazar

TOPLUMSAL KALKINMADA BİLİMSELLİĞİN ÖNEMİ

Bilimin sözlük anlamı; “evrendeki olguları ve olayları ele alıp, yöntem ve deneyler kullanılarak sonuçlar üretip insanlığa yol gösteren uğraşlardır” şeklinde özetlenebilir. İlim ile bilim eş anlamlıdır. Ancak kullanımda daha çok manevi dünya açısından da kapsam hedeflendiğinde bilim kelimesinden çok ilim kelimesi kullanılmaktadır.

İnsanlık varoluşundan beri bir ilerleme içerisinde. Bu ilerleme sürecinde insanlığın yolunu aydınlatan temel done ise bilim olmuştur. Hacı Bektaşî Veli'nin şu sözü bilimin (ilmin) önemini özetlemektedir; “ilim ile gidilmeyen yolun sonu karanlıktır”. M.Ö. Yunan medeniyetini ortaya çıkaran da Eflatun ve Aristo gibi düşünürlerin bilimsellikleridir.

Batı dünyası açısından “karanlık çağ” olarak adlandırılan 774-1274 arası İslâm coğrafyası açısından “Altın çağ” olarak değerlendirilmektedir. El Kindi, İbn-i Miskeveyh, İbn-i Sina, İbn-i Rüşd, Farabi, Ebu Hayyam gibi İslam coğrafyası düşünürleri bilimsel gelişmelere ve dolayısıyla toplumsal kalkınmaya katkıları olan önemli çalışmalara imza atmışlardır. Bunlardan ilk İslam filozofu olarak kabul edilen El Kindi'nin (Ö. 866) şu sözleri günümüz İslam coğrafyası için çok manidardır. El Kindi, dini özünden saptırmaya çalışanları din tüccarları olarak tanımlamakta ve şöyle demektedir; “bir şeyin ticaretini yapan onu satar, sattığı ise artık kendisinin değildir. Kim din ticareti yaparsa onun dini yoktur!”. Ebu Hanife de vasiyetinde “İslam, akıl ve vahiy dinidir. Aklı olmayanın dini de olmaz” ifadesini kullanarak akıl ve bilimin önemini vurgulamaktadır.

1760'lı yıllarda James Watt tarafından buhar makinasının icat edilip sanayi üretiminde kullanılmasından günümüze kadar batı üstünlüğünü korumuş ve bu süreç devam etmektedir. Bilime ve bilimsel araştırmaya önem veren ülkelerin daha kolay kalkınabildiklerini yakın geçmişten bir örnek ile açıklamak mümkündür. 1980'li yıllarda ABD ve İngiltere gibi ülkelerde uygulanan İktisat politikasının adı “Arz Yönlü İktisat”tır. Bu uygulama her iki ülke açısından da iktisadi kalkınmaya olumlu yansımıştır. Ancak burada üzerinde durulması gereken husus, bu uygulamanın bilimsel bir araştırmanın esas alınarak hayata geçirilmesidir. Arthur Laffer adındaki iktisatçı ABD ekonomisi için yaptığı ve literatüre “Laffer Eğrisi” olarak geçen meşhur araştırmasında, vergi oranlarının mümkün

olduğu kadar düşük tutulması durumunda ekonomik üretimin (arzun) daha çok olacağı ve böylece kalkınmanın sağlanacağı anlayışına dayanmaktadır. Görüldüğü gibi, ABD gibi dünyanın en büyük ekonomisine sahip bir ülke bilimsel araştırmayı esas alarak ülke politikasını şekillendirirken, gelişmekte olan veya az gelişmiş ülkelerde bu tür araştırmalara dikkat edilmemektedir. Oysa 1980'lerde ABD'nin uygulamaya koyduğu bu anlayış Hz. Ali'nin Mısır'a Vali tayin ettiği Malik el-Eşter'e yazdığı emirnamesinde; “Vergi toplamaktan çok, toprağın imarına, kalkınmasına dikkat etmeye çalışmalısın. Çünkü vergi ancak toprak imar oldukça toplanabilir. Toprak imar olmadan vergi isteyen kimse ülkeyi harap ve halkı helak eder. Böylesinin işi, pek az devam eder”. Bu düşüncüyü daha sonra İslam sosyoloğu İbn-i Haldun 1300'lü yıllarda “Mukaddime” adlı eserinde dile getirmiştir. Günümüz toplumlarının kalkınabilmesinin tek yolu da tarihi süreç içerisinde olduğu gibi, bilimsel çalışmalara ve bu çalışmalarının sonuçlarının teknolojik yenilik ve icatlara uygulanmasıyla mümkün olacağı söylenebilir. Bu doğrultuda toplumsal anlayış açısından yanlış değerlendirilen “icat çıkarma!” veya “eski köye yeni adet getirme!” söz ve algıların tam tersi bir toplumsal felsefenin geliştirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Bilimin önemi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Eğer bir gün benim sözlerim bilimle ters düşerse bilimi seçin” veciz sözünde de anlamını bulmaktadır. İktisadi ve fikri olarak geri kalmış toplumlarda ise maalesef bu sözün tersi uygulanmaktadır. Çünkü geri kalmış toplumlarda, liderlerin söyledikleri bilimin (ilmin) tespitlerinden önce gelmektedir. Bu çerçevede Ali Şeriatî'nin şu sözü konuyu aydınlatmaktadır; “Çağdaş dünyamızda artık toprağa, kana, devlete,ırka, bayrağa ve şahıslara tapılıyor”. Unutulmamalıdır ki bu sözde belirtilenlerin hepsini yüceltecek ve kıymetlendirecek olan şey, bilimselliktir.

Tüm bunlardan çıkarılacak temel sonuç şu olmaktadır; hangi toplum veya ülke bilimsel gelişme sürecinden geri kalmamış ve icatları üretim sürecine uygulayabilmiş ise o toplum kalkınabilmiş veya çağının ileri medeniyet düzeyini yakalayabilmiştir. Aksini yaşayanlar ise geri kalmışlardır.

Türkiye'nin yerli motorlu ilk 8x8 aracı göreve hazır

Türk savunma sanayisi bünyesinde geliştirilen yerli motorlu ilk 8x8 askeri aracı Arma II, 6 bin kilometrelik sürüş testiyle seri üretime hazır hale getirildi.

Otokar tarafından geliştirilen ve 720 beygir yerli motor entegre edilen Arma II 8x8 aracını ilk kez Anadolu Ajansı (AA) görüntüledi.

Otokar Genel Müdürü Serdar Görgüç, AA muhabirine yaptığı açıklamada, 1987 yılında 4x4 araçları üretip ihracat başarısı yakaladıklarını, gelişen ihtiyaçları dikkate alarak öz kaynaklarıyla 2006 yılında Arma araç ailesini oluşturduklarını söyledi.

Aracı 6x6 ve 8x8 olarak tasarladıklarını anlatan Görgüç, aracın ilk yurt dışı satışını da 2015'te gerçekleştirdiklerini ifade etti. Görgüç, aracın kullanımının zamanla yaygınlaştığını ve son olarak Birleşik Arap Emirlikleri'nde 400 adet 8x8 araç ürettiklerini belirtti. Aracı birçok coğrafyada aktif olarak kullandıklarını, test ettiklerini ve müşterilerle buluşturdıklarını dile getiren Görgüç, "Gelişen ihtiyaçlar, çok farklı platformlara uyarlanabilirlik, farklı görevler, artan tehditlere karşı daha yüksek koruma talepleri doğrultusunda 2 sene önce Arma'nın da üzerinde çeşidi için çalışmaya başladık. Çalışmalar sonunda Arma II ismini verdiğimiz araca geldik." dedi.

Arma'nın başarılı bir araç olduğunu ve envanterinde bulunan ülkeler tarafından beğenilerek kullanıldığını vurgulayan Görgüç, daha fazla koruma, daha fazla iç hacim ve daha büyük kulelerin kullanımı gibi taleplere cevap verebilmek için Arma II'yi tasarladıklarını bildirdi.

Arma ve Arma II araçlarının farklılıklarına da değinen Görgüç, şunları kaydetti:

"Arma II'nin Arma'dan farkı, en önemlisi daha fazla taşıma kapasitesi. Arma'da 30 tona kadar aks taşıma kapasitemiz var, Arma II'de ise 40 tona çıkıyoruz. Dolayısıyla hem mayın hem kinetik enerji tehditlerine karşı daha fazla koruma sağlıyoruz. Daha fazla iç hacmimiz var. Bunların getirdiği farklı bir süspansiyon sistemimiz, farklı akslarımız var. Arma II'de kullanıcıya farklı büyük hacim ve daha fazla koruma, daha fazla göreve uyarlanabilme imkanı sağlıyoruz."

Arma II'ye yerli motor güç verecek Serdar Görgüç, Otokar olarak dışa bağımlılığı azaltma ve yerlilik oranını artırmaya yönelik birçok çalışma yaptıklarını söyledi.

Arma II'de de çok sayıda yerli sistem bulunduğuna işaret eden Görgüç, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Arma'da olmayan yerli olarak üretilmiş birçok alt sistemi burada kullanıyoruz. Örneğin süspansiyon sistemi, transfer kutusu Arma'da ithal kaynaklıydı, Arma II'de yerli, Otokar tasarımı. Bunların yanı sıra Arma II'de yerli motor kullanıyoruz. Yerli imkanlarla geliştirilen 720 beygir, 12,7 litre Ecotorq motorunu Arma II'de kullanıyoruz."

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Yazar

ÂB-I HAYAT: HAYAT SUYU

Âb-ı Hayat: Hayat suyu; karanlıklar ülkesinde bulunduğu ve içenlere ya da yıkananlara ölümsüzlük kazandırdığına inanılan efsanevi su.

Arap, Fars ve Türk edebi eserlerinde aynı'l-hayat: hayat kaynağı, âb-ı bekâ: sonsuzluk suyu, âb-ı câvîdânî: sonsuzluk suyu, âb-ı cevânî: gençlik suyu, âb-ı İskender: İskender suyu, hayat kaynağı, hayat çeşmesi, bengisu, dirilik suyu vb isimlerle de anılan bu efsanevi su neredeyse tüm dünya mitolojilerinde yer alır.

Hayat suyu veya ölümü yenecek ilaçlar düşüncesi en eski dönemlerden beri çeşitli uygarlıklarda görülmüş, bu nedenle tarihsel ve efsanevi kahramanlar oluşturulmuştur. Bu kahramanların hikâyelerinin diğer kültürel değerlerle birlikte dolaşıma girmesiyle kültürel iletişim de sağlanmış, dolayısıyla farklı halkların kültürlerinde bu konuda benzerlikler ortaya çıkmıştır. Tarih ve rivayetlerin tanıklığıyla İran kültür ve edebiyatında da bu düşünce değişik şekillerde günümüze dek gelmiştir.

İnsanın dünyaya adım atışından itibaren hemen her toplumda hayatın kısalığı, şiddetli yaşama arzusu ve sonsuz bir hayat arama düşüncesini doğurmuştur. Bu düşünce çeşitli toplumlarda çeşitli mitolojik ürünler ortaya çıkarmış, insanların ebedi bir hayat aramak için verdikleri mücadeleleri anlatan özgün destanlar kaleme alınmasını sağlamış, gerçekte olmasa da hayal dünyasında sonsuz bir hayatı canlandırma yoluna gidilmesine neden olmuştur. Bulunması son derece zor ve böylesine değerli bu maddeyi elde edebilmek için insanoğlu tarihin en eski devirlerinden beri uzun seferlere çıkmıştır. Karanlıklar ülkesine, bilinmeyen coğrafyalara, uçsuz bucaksız yerlere, kutsallar diyarına, ölümler yurduna, tanrılar şehrine yapılan, çoğu zaman amacına ulaşamayan zorlu ve son derece sıkıntılı seyahatlerin kahramanlarının başlarından geçenler gizemli bir dille aktarılagelmiştir.

Suyun hayat veren, diriltin, yapıcı ve canlılık kazandırıcı özelliği çeşitli inançlarda kendini göstermiş ve ölümsüzlük kazandıran "hayat suyu" efsanesinin doğuşuna zemin hazırlamıştır. Gılgamış destanında "hayat veren bitki"den söz edilse de, hayat suyu ilk olarak Fenikelilerin İskender hikâyesinde dile getirilmiştir. Bu hikâyeye göre İskender hayat suyundan içmek için uzun ve zorlu yolculuklara çıkmış, ama amacına ulaşamamıştır. Bazılarına göre İskender'in aşçısı İdris bu sudan içerek ölümsüzlüğe erişmiştir. Büyük İskender adı etrafında hayat suyuyla iç içe oluşan İskender efsanesi pek çok yöresel unsuru da içererek zenginleşmiştir. Milattan önce şekillenmeye başlayan bu Yunan efsanesi MS 300 yıllarında tamamlanmıştır. Süryaniceye aktarılmış versiyonundaysa İskender'e Zülkarneyn: iki boynuzlu lakabı eklenir. Arapçadaki Zülkarneyn'in İskender efsanesinin tercümesi olduğu öne sürülmektedir.

Bu efsanenin Yunanca ve Süryanice metinlerdeki içeriği şöyle özetlenebilir: İskender insana sonsuz hayat verecek bir çeşme olduğunu bilginlerden öğrenir ve onu aramak için ordusuyla yola çıkar. Yolda çeşitli nedenlerle askerlerinden ayrılmak zorunda kalır. Yanında yalnızca aşçısı vardır. Aşçı yemek hazırlamak için bir çeşmeye gider, orada azıkları olan tuzlanmış balığı yıkamak ister; fakat balık suya değer değmez canlanır ve içine atlayıp kaybolur. Aşçı bu suyun hayat suyu olduğunu anlayıp biraz içer ve geri döner. Başına gelenleri İskender'e anlatır. İskender aşçının tarif ettiği yeri ararsa da bulamaz ve kızarak onu öldürmek ister. Ama bir türlü öldüremeyince boynuna bir taş bağlayıp denize atar. Aşçı bir deniz cini olur ve sonsuz hayatına devam eder.

İskender efsanesi ortaçağ İslam dünyasında son derece yaygınlaşmıştır. Bu efsanenin İslam kaynaklarındaki versiyonu şöyle özetlenebilir: Nuh Peygamberin torunu Yunan'ın soyundan gelen İskender-i Zülkarneyn (iki boynuzlu İskender), insanüstü güçler kazandırdığını duyduğu hayat suyunu aramaya karar verir. Rivayete göre Allah bunu Sâm'ın soyundan birine nasip edecektir. Zülkarneyn, halasının oğlu olup Hızır adıyla anılan Elyesa ve askerleriyle beraber yolculuğa başlar. Hayat suyu karanlıklar ülkesindedir. Yolda bir fırtına yüzünden Zülkarneyn ve Hızır askerlerden ayrı düşer ve bir süre sonra karanlıklar ülkesine gelirler. Zülkarneyn sağa, Hızır sola doğru günlerce yol aldıktan sonra Hızır ilahi bir ses duyar ve bir ışık görür. Bunların kendisini çektiği yere gittiğinde hayat suyunu bulur. Bundan içer ve yıkanır, sonsuz bir hayata kavuşur, insanüstü güç ve yetenekler kazanır. Zülkarneyn ile karşılaştığında da durumu ona anlatır, o da hayat suyunu arar, ancak bulamaz ve bir süre sonra ölür. Bilgelerle yetişmiş İskender hayat suyunu bulamamıştır, çünkü maddi ve manevi dünya saltanatını birleştirmek isteyenler onu bulamaz. Ancak yanındaki bilge Hızır bulmuş ve sonsuz hayatı kazanmıştır. Hızır'ın içerek ölümsüzlüğe kavuştuğu bu çeşmeden bazı edebi kaynaklarda âb-ı Hızır: Hızır suyu veya "çeşmeyi Hızır: Hızır'ın çeşmesi" diye de söz edilir; bu çeşme veya pınar da bazı benzerlikleri yüzünden Fars edebiyatında yaygın olan câm-ı Cem ile karıştırılmaktadır.

Devamı www.simgedergi.com'da

Şebnem BURSALI
Yazar

14 Mayıs'ta sessiz devrim geliyor...

Yeter söz milletin' diye haykırarak tek parti diktasının sessiz yığınların eliyle yıkıldığı ve adına "Beyaz İhtilal, Sessiz Devrim" denilen bir devrin adıdır 14 Mayıs 1950 seçimleri. Demokrasi şehidi Adnan Menderes ve arkadaşlarının, hizmete susamış Anadolu insanını, yol-su-barajelektrik, fabrika yatırımlarıyla buluşturduğu, 1950-1960 yılları arasında çiftçiyi-köylüyü zenginleştiren ve onurlu bir dış politikayla Türkiye'yi hem Avrupa'ya hem de dünyaya açan dönemin adıdır 14 Mayıs. 2023 seçimlerinin 14 Mayıs'ta yapılmasına kesin gözüyle bakılması kadar, bugün dilinden 'demokrasiyi' düşürmeyip her tür vesayetden medet uman hatta vesayete esir olmuş sözde demokratlara bir kez daha tekrarlamak zorunluluğu hissetmemdendir bu tarihsel hatırlatmalarımın sebebi. Anayasaya göre hiçbir engel olmamasına rağmen, yine hukuku siyasallaştırmaya, kafaları bulandırmaya, vesayetin ayak izlerini milletin suratına çıkarmaya çalışan bir muhalefet dayatması ile Başkan Erdoğan'ın (sözde) yeniden aday olamayacağını iddia eden zihniyetin, Sessiz Devrim öncesini, 28 Şubat zihniyetini hortlatma çabasından başka bir şey değildir çünkü bugün yapılmaya çalışılan.

CHP Genel Merkezi'ne asılan afişte Kemal Kılıçdaroğlu'nun posterinin üzerinde yazılan özde değil sözde mesajla geçirilecek bir anlamın çok ötesinde olduğunu hatırlatmak istedim. Bugün 'Ortak Politikalar Metni' açıklamaya hazırlanan Altılı Masa ortaklarının, sözde anayasaya atıfta bulunarak demokrasi vurgusu yapması, iddia ettikleri ya da sözde savundukları değerlerin tam tersine hukuku siyasallaştırma çabalarından başka bir şey değil. Söyledikleri ile yaptıkları birbirine taban tabana zıt ortakların, ülkeyi daha fazla demokrasi ile yönetme sözlerinin tam tersine, ne bir ortak değerde ne bir ortak adayda aylardır buluşamaması da bunu bir kez

daha gözler önüne sermekten başka bir şey değil maalesef!

27 Mayıs dönemine "Türk siyasetinin Kerbelası" derdi merhum Aydın Menderes. Türk siyaseti için gerçek bir travmadır tüm yaşananlar. DP'nin 1950 seçimlerinde 27 yıllık tek parti iktidarını devirmesinin "Beyaz İhtilal" olarak anılması boşuna değil. Bu öyle bir ihtilal ki; Türk, Kürt, Alevi, Sünni herkesçe bayram olarak kutlandı. Eski Türkiye'nin vesayetçileri, benzer senaryolarla her daim şanslarını deniyorlar, denemeye devam edecekler. Dün, Menderes'e, Özal'a yaptıklarını bugün Erdoğan'a yapmaya çalışıyorlar ama bu sefer başarılı olamıyorlar. Çünkü artık geçmişten ders alan bir millet ve güçlü bir lider var. "Geçmişten öğren, bugün için yaşa, yarın için umut et" demiş Einstein. Geçmişten öğreneceğimiz öyle çok ders var ki; 2014 yılında başbakan iken Aydın'da yaptığı konuşmada aynen şöyle diyordu Erdoğan: "CHP, geçmişte Menderes'e de Özal'a da diktatör dedi, bugün bana da aynısını söylüyor. 27 Mayıs öncesinde Menderes'e 'hürriyet düşmanı' dediler, bana da aynısını diyorlar. Menderes'i idam eden darbeciler, bu yalan ve iftiralara kendilerine malzeme yaptılar. Özal'a da tek adam, sivil diktatör diye saldırdılar. Yolsuzluk üzerinden saldırdılar. Bana da aynı şekilde saldırıyorlar." Erdoğan sonuna kadar haklı. Bu sefer millet de liderine sahip çıkıyor.

Prof. Dr.
Sayın DALKIRAN
Yazar

TERCİH VE SEÇİMDE ÖLÇÜMÜZ NE OLMALIDIR?

Akıl sahibi olan insan hayatı süresince bir takım şeyleri tercih etmek ve seçim yapmak durumundadır. Mademki insan irade sahibi bir varlıktır ve bu iradesini kullanarak bu tercih ve seçimini yapacaktır. Hiç şüphe yoktur ki tercihte bulunurken bir kısım ölçüleri ve kıstasları bulunacaktır. Bu ölçüler nedir ve nasıl olmalıdır? İşte asıl mesele burasıdır.

Çarşı pazarda bile farklı tercihlerimiz vardır. Mesela bir Pazar yerinde çok farklı ürünler bulunmaktadır. Bu ürünler de kalite itibarıyla farklı farklıdır. Ayrıca aynı kalite ürünlerde değişen fiyatlar görülebilmektedir. Peki pazara giden bir kişinin alışverişteki ölçüsü ne olmalıdır? Şüphesiz ki burada farklı kriterler söz konusudur. Kimileri için kalite ön planda iken, kimileri için ucuz olması önemlidir. Bazıları için tatlı olması bazıları için de acı ya da ekşi tercih sebebidir.

İnsanın en önemli tercihleri arasında evlilik için aday seçimi bulunmaktadır. Evlilik arifesinde farklı tercih nedenleri bulunabilmektedir. Kimine göre adayın ten rengi, kimine göre adayın mal varlığı, kimine göre milliyeti, kimine göre soyu soppu, kimine göre boyu bosu, kimine göre ahlaki güzelliği büyük önem taşır. Hatta bununla ilgili Hz. Peygamber (a.s.v.) adayda göz önünde bulundurulacak dört şeyin mal varlığı, soyu soppu, fiziki güzelliği ve ahlaki güzelliği olduğunu ifade eder ve kişinin bunlar içerisinde ahlaki güzelliği tercih etmesi tavsiyesinde bulunur. Zira bunlardan ilk üçü kaybedilebilecek şeyler iken ahlaki güzellik bırakın dünyayı ahiret arkadaşlığı ile ebediyen devam etmektedir.

Hayatta önemli tercihlerden bir diğeri de meslek seçimidir. Bu seçimde de çok farklı etmenler söz konusudur. Bunlardan bazıları ana baba ve çevrenin etkisi, arkadaşlarının yönlendirmesi, öğretmenlerinin teşviki ve gelecek kaygısıdır. Bundan dolayı da özellikle lise tercihlerinden başlayan seçim süreci üniversite tercihlerine, sonrasında meslek seçimleri ve iş hayatına kadar hayatın her bir safhasında kendisini gösterir. Tercihlerde bulunan kişiler bu seçimleri ile isabet eder ya da yanılabilir. Kendi iradesi

ile bir karara varan kişi artık tevekkülün ikinci safhasına geçilmiş olur. Birincisinde seçim ve tercihi farklı etmenleri göz önünde bulundurarak yapmış ve sonrasında ise yaptığı işten dolayı rıza ve şükür noktasına gelmiştir. Hiç şüphe yok ki hayatta herkes istediği her şeyi elde edemez. Herkes tabip olmadığı ve olamayacağı gibi herkes mühendis de olamaz. Zaten böylesi bir durum hayatın gerçeklerine de uygun düşmez. Zira dünya hayatında her türlü mesleğe ihtiyaç bulunmaktadır. Bu meslekler ilaki başlangıçta isteyerek seçilmiş, tercih edilmiş de değildir. Ben zaman zaman öğrencilerime “sevdiğiniz adayla evlenin, eğer onunla evlenememişseniz o zaman evlendiğinizi sevin” şeklinde tavsiyelerde bulunmuşumdur. Meslek seçiminde de ifade ettiğim gibi herkes başlangıçta kendi istediği ve sevdiği mesleği elde edemeyebilir. Ancak kesinlikle yapması gereken şey icra etmekte olduğu işi, mesleği sevmesidir. Bu durum kişinin hem kendi mutluluğu hem de ailesi ve çevresindekilerin mutluluğu için çok ama çok önemlidir.

Bizim ilkokul zamanımızda öğretmenlerimiz bize “elinize geçen yazılı olan ne varsa okuyun” diye tavsiyede bulunurlardı. Zannediyorum bunu okumamız gelişsin diye yapıyorlardı. Ancak ilerleyen yaşlarda şunu gördük ki, ömür kısa ve lüzumlu işler çok. Bu yüzden okuyacağımız şeyleri seçerken ölçümüz, bize dünyada ve ahirette çok daha yararlı olmasıdır. Zira gerçekten ne dünyada ne de ahirette işimize yarayacak magazinvari haberleri okumak, bugün balon gibi şişen ancak yarın sönecek nitelikteki haberlerle meşgul olmak, dedikodu nevinden yazılarla zaman öldürmek insana yarardan çok zarar getirir. İnsan olarak Yaratıcımız tarafından bize verilen zaman sermayesini lüzumsuz şeylerle zayi etmek akıllı başında olan insana yakışmaz. Öyle ise insan okuyacağı şeyler konusunda da seçici olmalıdır ki ileride pişmanlık duymasın.

Devamı www.simgedergi.com'da

7. Ulusal Antarktika Bilim Seferi ekibi yolculuğun ilk yarısını tamamladı

7. Ulusal Antarktika Bilim Seferi ekibi İstanbul'dan hareket ettikleri yolculuklarının ilk yarısını tamamlayarak Şili'nin başkenti Santiago'ya vardı.

Cumhurbaşkanlığı himayelerinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uhdesinde TÜBİTAK MAM Kutup Araştırmaları Enstitüsü'nün (KARE) koordinasyonunda gerçekleştirilen 7. Ulusal Antarktika Bilim Seferi ekibinin yolculuklarının ilk yarısı, 2 aktarma, 5 saatlik bekleme süresi ve toplam 18 saatlik uçak yolculuğunun ardından tamamlandı.

7. Ulusal Antarktika Bilim Seferi Koordinatörü Prof. Dr. Burcu Özsoy, 19 Türk bilim insanı ve 2204-C TÜBİTAK kutup araştırmaları proje çağrısına başvuru yaparak birincilik alan 3 liseli öğrenciden oluşan ekip, Şili'nin başkenti Santiago'ya ulaştı.

Sefer ekibini, Santiago Comodoro Arturo Merino Benitez Havalimanı'nda Türkiye'nin Santiago Büyükelçisi Gülcan Akoğuz ve büyükelçilik personeli karşıladı. Karşılama sonrası büyükelçiye bilgi veren ekip sonrasında toplu fotoğraf çekti.

Antarktika yolunu yarılamanın ardından, Büyükelçi Akoğuz'la beraber Punta Arenas'a gerçekleştirilecek uçuş sonrasında Antarktika King George Adası'na ulaşmayı planlıyor.

2022'de 138 binden fazla siber saldırı "yerli ve milli" uygulamalarla engellendi

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

6 YILDA
664 BİNDEN FAZLA
SİBER SALDIRI
ENGELLENDİ

2022'DE
138.445
SİBER SALDIRI
ENGELLENDİ

Kurum ve kuruluşlara
14 bin güvenlik bildirimini
yapıldı

ULUSAL SİBER OLAYLARA
MÜDAHALE MERKEZİ (USOM)

2022'de tespit edilen **72.226 zararlı**
bağlantının erişimi engellendi

Saldırıları, dağıtık servis dışı bırakma (DDoS), ortalama (Phishing) ve spam olarak gerçekleştirdi

SİBER OLAYLARA
MÜDAHALE EKİBİ (SOME)

2013'te kurulan SOME bünyesinde
2.125 kişi görev yapıyor

Prof. Dr. Ekrem GÜREL
Yazar

KAR SESSİZLİĞİ

Kış aylarında en çok dikkatimi çeken olaylardan biri kar sessizliğidir. Her nerede olursanız olun; evinizin balkonunda, bahçenizde, sokakta veya bir yolda yürürken eğer kar yağıyorsa etrafı dinlemenizi öneririm; ses azalmıştır ve belli belirsiz uğultular duyarız. Belki bunun ardında yatan bilimsel fenomeni düşünmeye fırsatınız olmamıştır. Bu kış aylarında biraz da olsa bunu düşünmeye sevk etmek istiyorum tüm okuyucularımı. Öncelikle “ses nedir?” sorusunu cevaplandırarak başlayalım. Fiziksel boyutta incelendiğinde ses; katı, sıvı ve/veya gaz ortamlarda oluşan mekanik bir düzensizliktir ve maddelerin titreşimi ile ortaya çıkar. İşitme organlarımız ise bu titreşimlerin oluşturduğu periyodik basınç değişimlerini algılar ve duyma işlevimiz gerçekleşir. Ses bir enerjidir, titreşim enerjisiye dönüşür. Bu enerji dalgalarının genliği sesin şiddetini (gürlüğünü) belirler ve Desibel birimi ile ifade edilir. Örneklendirecek olursak, müzik dinlerken sesini açtığımız zamanlarda ses dalgalarının genliğini arttırmış olmaktadır. Ses ile ilgili diğer bir konu ise sesin yüksekliği yani ince (tiz) ya da kalın (pes) olması durumudur. Bu ise ses dalgalarının sıklığı ile ilgilidir. Frekans olarak adlandırılır ve birimi Hertz ile ifade edilir. Birim zamandaki titreşim sayısı olarak tanımlanır. Örnek verecek olursak, tiz bir düdüğün oluşturduğu ses dalgaları daha sık bir yayılım gösterirken, orkestral müzikte en kalın sesi veren üflemler bir çalgı olan “bombardon”un ürettiği ses dalgalarının sıklığı daha azdır.

Yukarıda da bahsettiğim üzere ses bir enerjidir ve oluşan ses dalgalarının fiziksel bir ortamda iletilmesi gerekir. Bir ses kaynağından çıkan dalgalar havayı titreştirerek ilerler ve duyulmasını sağlarlar. Yayılma hızı

ise ortamın cinsine bağlıdır. En hızlı katılarda olmak üzere sıvılarda ve en yavaş şekilde gazlarda yayılır. Filmlerde görmüşsünüzdür, uzaktan gelen trenin sesini havadan değil de raylara kulaklarını dayayarak algırlar. Ses dalgalarının havada yayılma hızı ise 340 m/s’dir. Ses bir engele çarparsa ışığın yansımaya benzer bir davranışta bulunur diyebiliriz. Bir ses kaynağından çıkan ses dalgaları herhangi bir engelle karşı karşıya kaldıklarında üç temel olaydan söz edilebilir. Sesin bir kısmının yansımaya, bir kısmının çarpılan yüzeyde katı içinde ilerlemesi ve bir kısmının ise katı madde içinde kalarak soğurulması. Yayılan bir ses dalgası engelle karşılaştığı anda düzensizleşir ve enerjisinin bir miktarını kaybeder, boş evlerde meydana gelen yankının sebebi bu dağılım ve düzensizliktir. Peki kar yağarken sessizlik neden olur?

Bilindiği üzere kar buz kristallerinin bir araya gelmesiyle oluşur. Yeni yağmakta olan karların yüzeyi ise gözenekli bir yapıdadır ve bu yapı sesin soğurulmasına imkân sağlar. Gözenekli yapıya çarpan ses dalgaları enerjinin bir kısmını yansıtmak yerine katı bölümleriyle etkileşime geçerek soğurulur ve sözünü ettiğimiz “kar sessizliği” meydana gelir. Bununla birlikte, bu gözenekli yapı her zaman aynı olmayabilir, zaman ve hava koşulları kimi zaman daha gözenekli kimi zaman ise daha sert ve pürüzsüz kar taneleri oluşmasına neden olur. Bu gibi durumlarda ise ses dalgaları daha az soğurularak daha hızlı hareket ederler ve ses daha net duyulur.

Prof. Dr. Ali ALAŞ
Yazar

RASMUS PALUDAN'A CEVAP

Sevgili okuyucularımız, hepimizin de bildiği gibi son zamanlarda Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerime menfur saldırılar yapıldı. Bu saldırı, bütün İslam Âlemini ve akli başında olan her insanı derinden üzdü. Oysa Yüce kitabımız Kur'an bütün âlemlerin Rabbi olan Allah'ın kelâmı ve fermanıdır. Bütün insanlığın sorduğu; Nereden geliyoruz? Nereye gidiyoruz? Bu dünyada işimiz nedir? vb. soruların cevabı Kur'anda mevcuttur. Çünkü, biz insanoğlunun Rabbimiz Allah tarafından yokluk karanlıklarından varlık âlemine çıkarılan mahluklar olduğumuzu, bütün varlıklar içinde biz insanları seçtiğini ve bize büyük bir emaneti verdiğini Peygamber efendimiz Hz. Muhammed'e (SAV) indirilen Kur'an-ı Kerimden öğreniyoruz.

En güzel şekilde (Ahsen-i takvim) yaratılmış bir mahluk olan insana hudutsuz kabiliyetler verilmiştir. Bu kabiliyetlerini kullanmasına bağlı olarak insan; en düşük derecelere (esfel-i safiline) düşebileceği gibi en yüksek makamlara (â'lâ-yı illiyîn) da çıkabilecek bir imtihanın içindedir.

İnsanoğlu arzuları ebede kadar uzanmış bir varlıktır. İstidatlarını inkişaf ettirmek, hem dünya hem de ahiret saadetini yakalaması, bireyin azim ve gayretine bağlıdır. Kur'an-ı kerim ise bu kabiliyetlerin ve medeniyetin neşv-ü nema bulmasının şifrelerini ve taşımaktadır. Mesela demir, medeniyetin anahtarı hükmünde olan çok önemli bir madendir. Kutsal kitabımızda Hazreti Davud peygamberin mu'cizesinden bahsedilirken "Demiri de onun için yumuşattık" mealindeki ayet (Sebe' Sûresi, 34:10) ile medeniyetin anahtarı olan demirin yumuşatılıp, işlenebileceğine ve kullanılabilmesine açıkça işaret edilmiştir. Diğer taraftan Bakara suresi, 2:60'da "Mûsâ'ya 'Âsânı taşa vur' dedik, Derhal (taştan) on iki pınar su aktı." mealindeki ayet, günümüzde kullandığımız sondaj makinalarına açıkça işaret etmektedir. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür.

Daha önceki "Kudret Mu'cizesi Bal" isimli yazımızda; Nahl Suresi 68. ve 69. ayetlerde "Ve rabbin bal arısına şöyle ilham etti: "Dağlardan, ağaçlardan ve insanların kurdukları çardaklardan kendine yuvalar edin. Sonra her türlü besleyici ürünlerden ye; rabbinin koyduğu kanunlara boyun eğerek çizdiği yollardan git!" Onların karınlarından, farklı renk ve çeşitlerde şerbet (kıvamında bir sıvı) çıkar ki onda insanlara şifa vardır. İşte bunda da düşünen bir topluluk için açık delil bulunmaktadır." buyrulduğunu ifade etmiştik.

Elbette Kur'anı Kerim bir fen ya da bir coğrafya kitabı değildir. Ancak insanoğlunun her iki cihandaki refah ve mutluluğu için yol gösterici emirler ve fermanlar, bazen açıkça bazen de şifreler suretinde verilmiştir.

Yüce kitabımız Kur'an-ı kerim ile ilgili olarak hakperest birçok Avrupalı devlet adamı, mütefekkir ve filozof övgü dolu sözler sarf etmiştir. Bunlarda birisi de Alman birliğinin kurulmasındaki en büyük role sahip Prens Bismark'tır. Prens Bismark şöyle demiştir; "... ben, bütün semavî kitapları tetkik ettim. Tahrif olmaları sebebiyle, insanlığın mutluluğu için aradığım hakikati ve hikmeti bulamadım; fakat, Hazreti Muhammed'in Kur'an'ını bütün kitapların üstünde gördüm. Her kelimesinde bir hikmet buldum. İnsanlığın saadetine hizmet edecek Kur'an gibi bir başka eser yoktur. Böyle bir eser, insan sözü asla olamaz. Bunu Muhammed'in sözüdür diyenler, ilmin gerçeklerini inkâr etmiş olurlar. Kur'an'ın Allah kelâmı olduğu apaçık bir hakikattir...".¹

Bize düşen Yüce Kitabımızı okuyup, anlamak ve hayatımıza tatbik etmektir.

1 https://www5.tbmm.gov.tr//develop/owa/Tutanak_B_SD.birlesim_baslangic_yazici?P4=16525&P5=B&page1=15&page2=15 (Erişim tarihi: 29.01.2023)

Tuz Gölü'nün su alanı yüzde 10 seviyelerine kadar düştü

Aksaray, Konya ve Ankara arasında yer alan, başta flamingolar olmak üzere binlerce kuşa ev sahipliği yapan Tuz Gölü, kuraklığın etkisiyle her geçen gün biraz daha küçülüyor.

Türkiye'nin ikinci büyük gölü olan Tuz Gölü, kuraklığın etkisiyle küçülüyor.

Aksaray, Konya ve Ankara arasında yer alan, başta flamingolar olmak üzere binlerce kuşa ev sahipliği yapan Tuz Gölü'nde son yapılan araştırmayla sadece 9 bin hektarlık alanın suyla dolu olduğu belirlendi.

Göl alanı, küresel ısınmanın etkisiyle her geçen gün biraz daha daralıyor. Göl ile ilgili araştırmalar yapan Aksaray Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hatim Elhatip, İç Anadolu Bölgesi'nin Türkiye'nin en az yağış alan yeri olduğunu söyledi.

Aksaray'ın da bu bölgenin içerisinde olduğunu belirten Elhatip, şöyle konuştu:

“2021’de bölgemiz bol yağış almıştı. Bu yağışlar hem yer altı hem de yer üstü sularına olumlu etkiler yaptı. Yer altı sularında 30-50 santimetre civarında bir yükselme söz konusu oldu. Küresel ısınmadan dolayı bu yıl tamamen kurak bir mevsim geçiriyoruz. Kuraklık analizlerini yaparken 50-60 yılları baz alıyoruz. Aksaray şu anda kuraklığın şiddetli bir şekilde etkisi altında. Ülkemizin birçok bölgesi bu dönemlerde karla

dolardı ancak bu yıl yağış çok az. Kayak merkezlerini bile suni karla doldurabiliyoruz.” Elhatip, Türkiye'nin küresel ısınma ve kuraklıkla birlikte su kaynakları kıtlığı yaşanan ülkeler arasına girebileceğine dikkati çekti.

Başta Tuz Gölü olmak üzere kentteki birçok su havzasında ciddi anlamda kuraklık görüldüğünü vurgulayan Elhatip, şöyle devam etti:

“Tuz Gölü'nün 30-40 yıl önceki değerlerinde yüzey doluluk alanı 92 bin 652 hektardı. Yani neredeyse alanın hepsi su ile doluydu. Bu alan 2-3 ay öncesine kadar 32 bin 500 hektar alana kadar gerilemişti. Son yaptığımız araştırmalarda Tuz Gölü'nün su dolu alanı yüzde 10 seviyelerine kadar düştü. Yani 9 bin hektar civarında sulu bir alan kaldı. Bu seviye hem kuraklık hem de yer altı sularının çekilmesiyle ilgili bizlere bilgi veriyor.” “2024-2029 döneminde şiddetli kuraklık göreceğiz.”

Elhatip, küresel ısınmanın etkilerini çok ciddi anlamda yaşadıklarını, Suudi Arabistan bölgesini sel götürmesinin buna örnek teşkil ettiğini dile getirdi.

Enerji sektörüne bu yıl 44,6 milyar lira kamu yatırımı yapılacak

Türkiye bu yıl enerji sektöründe 150
proje için kaynak ayırdı

2023 YILI YATIRIM PROGRAMI

Proje
sayısı

10.915

Toplam yatırım
tutarı

454,2
MİLYAR TL

Enerji
yatırımları

44,6
MİLYAR TL

ENERJİ SEKTÖRÜNDEKİ PROJE SAYILARI (ilk 5)

TEİAŞ

55

EÜAŞ

30

BOTAŞ

15

DSİ

13

TEDAŞ

7

Toplam
150 PROJE

Sezgin ERÖZBAĞ
Yazar

TASARRUF TEDBİRLERİ KAPSAMINDA KAMUDA ENERJİ GİDERLERİNİN AZALTILMASI

I) TASARRUFTAN NE ANLAMALİYİZ

Sözlük anlamı parayı ya da tüketilecek herhangi bir şeyi dikkatli kullanma, idareli harcama olan tasarruf, aynı zamanda kişinin bir şeyi istediği gibi kullanma yetkisi anlamına da gelmektedir.

Kurum-kişi fark etmez her kesimin yaşam alanına giren, özellikle de mali olarak güvende olunmasına yardımcı olan bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tasarrufu mali açıdan ele aldığımızda farklı bakış açıları olsa da, sanırım israf niteliği taşıyan harcamaların yapılmamasına özen gösterilmesi konusunda genel bir görüş birliği ortaya çıkar.

Nitekim günlük dilde de daha çok masrafları kıstak anlamında kullanılmaktadır.

Tasarruf etmeyi kişiler açısından değerlendirdiğimizde; yaşam tarzı, aile ilişkileri, hayattan beklentileri ve sorumluluk duyguları gibi davranışsal durumların ön plana çıktığını, bunda da kültür, eğitim, çevresel ve hatta genetik faktörlerin etkili olduğunu söyleyebiliriz.

Netice de tasarruf yapıp yapmamak tamamen kişinin özgür iradesinde olan bir husustur.

Ancak kamu yönetimine gelince işin şekli değişir, burada çalışanlar tarafından uyulması gereken kurallar devreye girer, bunun da sınırları yasa, yönetmelik ve diğer düzenleyici işlemlerle belirlenir.

Bunlar arasında en sık olarak karşılaşılan da tasarruf genelgeleridir.

II) KAMUDA TASARRUF UYGULAMALARI VE ENERJİ GİDERLERİNİN AZALTILMASI

Kamu kurum ve kuruluşlarının harcamalarında tasarruf sağlanması, bürokratik işlemlerin azaltılması ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımı konulu en son 2021/14 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 30 Haziran 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Mezkûr Genelgede; resmi taşıtların edinilmesi ve kullanımı, haberleşme giderleri, personel görevlendirmeleri, kırtasiye ve demirbaş alımları, temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri gibi çeşitli başlıklar altında uyulması gereken tasarruf tedbirleri ile birlikte “enerji ve su alımları”

na da ayrı bir başlık açılmıştır.

Bu yazının konusunu da kamudaki enerji giderleri oluşturmaktadır.

Bilindiği üzere enerji konusu ülkemiz için ayrı bir önem arz etmekte olup, cari açığın en önemli nedenlerinin başında gelmektedir. Maalesef bu durum Türk ekonomisinin yıllardır süregelen yapısal ve kronikleşmiş bir sorunudur.

Burada yeri gelmiş iken bir parantez açacak olursak; cari açığın, yüksek döviz kuru, bunun da yüksek enflasyona neden olduğu gerçeğidir.

Ümit ediyor, hatta inanıyorum ki bu ülke faiz, döviz kuru ve yüksek enflasyon sarmalından kurtulacaktır.

Cumhurbaşkanlığı Genelgesinde yer alan enerji tasarrufu konusuna cari açık sorunu yönüyle de bakmak gerekir, bakılmalıdır da.

Bu bağlamda söz konusu Genelge enerji giderleri yönüyle incelendiğinde; kamu kurum ve kuruluşlarından enerji maliyetlerini azaltmak amacıyla “Kamu Binalarında Tasarruf Hedefi ve Uygulama Rehberi” nde yer alan tasarruf önlemlerine uymaları istenmiştir.

Öncesine gidecek olursak 18.04.2007 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe giren 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu ile; enerjinin etkin kullanılması, israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılması amaçlanmıştır.

Kanunun “Uygulamalar” başlıklı 7’nci madde düzenlemesinde enerji yönetimi ile ilgili olarak yürütülecek faaliyetler belirtilmiş, bu faaliyetler arasında toplam inşaat alanı en az yirmi bin metrekare veya yıllık enerji tüketimi beş yüz TEP ve üzeri olan ticarî binaların, hizmet binalarının ve kamu kesimi binalarının yönetimlerinde, yönetimlerin bulunmadığı hallerde ise bina sahiplerince enerji yöneticisinin görevlendirileceği veya enerji yöneticilerinden hizmet alınacağına dair hükme yer verilmiştir.

Devamı www.simgedergi.com’da

Tuğtin ŞEN
Emekli Albay
Araştırmacı Yazar

TARİHİMİZ ÜZERİNDEN YAPILAN SİYASET

Son zamanlarda geçmiş tarihimiz yoğun ideoloji ve siyaset yüklü propagandalarla birbirine karşı bulunan siyasi partilerin ve siyasi görüşlerin yıpratılması için bir araç olarak kullanılmaktadır. Bu ortamda en çok kullanılanlar ise Osmanlı Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti tarihleridir.

Osmanlı Devleti zamanında dünyanın üç kıtasında hüküm sürmüş dünya tarihinin en güçlü devleti iken zaman içinde kendi iç ve dış sorunlarını çözememiş, başta Sanayii Devrimi olmak üzere dünyadaki gelişmeleri kaçırmış ve neticede savaşlarda yenilerek çökmüştür.

Osmanlı Devleti tarihi sonuçta biz Türklerin ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin geçmiş tarihidir. Bizler daha 1923 yılı Eylül ayında Osmanlı iken 29 Ekim 1923 tarihinde de bir anda Türk ve bir anda bizler Türkiye Cumhuriyeti olmadık. Aynı Selçuklu Devleti'nden sonra Osmanlı Devleti'nin ortaya çıkması gibi biz Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı'dan sonra tarih sahnesine çıktık.

Türkiye'de şu anda bazı siyasi kesimlerce Cumhuriyet tarihi gereksiz Batı zihniyeti hayranlığı ve dinimizin yok edildiği yıllar olarak anılmaktadır.

Yine şu anda Türkiye'de bazı siyasi kesimlerce bu görüşün tam aksine Osmanlı dönemi karanlık ve dini gericilik dönemi olarak gösterilmektedir.

Neticede tek bir Türk milleti olduğu gibi tek bir Türk devleti vardır. Osmanlı Devleti ve Cum-

huriyet tarihi aktarılırken gerçeklere, ilmi ve ahlaki kıstaslara gereken önem verilmemektedir.

Gerçek tarih ancak araştırarak, değişik açılardan bakarak ve akademik tarihçilik yaparak aktarılabilir. Gerçek tarihimizin ortaya çıkarılmasında ise en büyük engel şu anda yaşadığımız siyasi çekişmelerdir.

Tarihte yapılan bu siyasi bölücülük milli birliğe çok zararlıdır. Çünkü bir milletin en büyük maddi ve manevi birikimlerinin yer aldığı yer ortak tarihtir. Osmanlı tarihi de bizimdir. Cumhuriyet tarihi de bizimdir. Bizler hep beraber yapılan ortak hataları ve ortak başarılan aşamaları siyasilere değil tarihçilere bırakmalı ve bunlardan gelecek ortak yıllarımız için dersler almalıyız.

Büyük Atamız Atatürk; "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşkırtacak bir mahiyet alır." demiştir.

Biz de Atamızın izinden gitmeye çalışan tarihçiler olarak diyoruz ki, bu ortak milli tarihimiz üzerinden yapılan siyasi çekişmeler bizi bölmektedir.

Misafirlerini 12 bin yıl öncesine götüren Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi, her yıl daha fazla ziyaretçi alıyor

İnsanlık tarihine ışık tutan eşsiz eserlerin yer aldığı Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi, 2022 yılında yaklaşık 300 bin kişiyi ağırlayarak, açıldığından beri en yüksek ziyaretçi sayısına ulaştı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 2015'te ziyarete açılan ve 30 bini kapalı olmak üzere 60 bin metrekarelik alana sahip müzede, neolitik döneme ışık tutan ve "tarihin sıfır noktası" olarak nitelendirilen Göbeklitepe ile Karahantepe gibi kentin birçok noktasında devam eden kazılarda çıkan eserler sergileniyor.

Ziyaretçiler, yüzlerce insan ve hayvan figürünün işlendiği taşlar, mezarlıklar ve kitabelerin bulunduğu Arkeoloji Müzesi ziyaretçilerine, milattan önce 9 bin 500'lü yıllara tarihlenen ve "dünyanın gerçek boyutta yontulmuş ilk eseri" olarak bilinen 180 santimetre boyundaki "Balıklıgöl heykeli"ni de görme imkanı sağlıyor.

"Müzede 200 bin eser bulunuyor"

Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi Müdürü Celal Uludağ, AA muhabirine, temeli 2012 yılında atılan müzenin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 2015'te ziyarete açıldığını söyledi.

Müzedeki eserlerin kronolojik düzende, ait oldukları döneme ilişkin görsel canlandırmalarla ziyaretçilerine adeta "o dönemde yaşıyormuş hissi"ni uyandırdığını anlatan Uludağ, şöyle konuştu:

"Müzemizde yaklaşık 200 bin eser bulunmaktadır. Bu eserlerden en önemlilerinden yaklaşık 10 bini

sergilenmektedir. Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi çağdaş müzeciliğin dünyadaki en iyi örneklerinden biridir. Hem salonların genişliği anlamında hem ziyaretçilerin canlandırmalarla buluşmaları anlamında çok ilgi çekicidir. Müzeye ziyaretçilerin ilgisini daha iyi çekebilmek adına çeşitli etkinlikler de düzenlenmektedir. Resim, müzik dinletileri, panel ve söyleşiler gibi etkinliklerimiz oluyor. Bundaki amacımız müzeyi kültür merkezi gibi değerlendirmektir. Bu noktada da gerçekten müzeye olan ilgi çok fazladır. İlimize gelen tüm misafirler müzeyi ziyaret etmek istiyorlar. Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi'ndeki eserler dünyanın en önemli eserlerindedir. Göbeklitepe ve Karahantepe'den çıkartılan eserler ile Taş Tepe-ler Projesi kapsamında çıkarılan eserler bu müzede sergilenmektedir. Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi dünyadaki en nitelikli müzelerden biridir, çünkü neolitik döneme tarihlenen eserler bu müzede sergilenmektedir."

Müze 2022 yılında yaklaşık 300 bin misafiri ağırladı Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi'nin içerisinde yer alan eserlerle ziyaretçilerin ilgisini çektiğini belirten Uludağ, her geçen gün ziyaretçi sayısında artış yaşandığını belirtti.

NBA maçı Türk Kültür Mirası Gecesi etkinlikleriyle renklendi

ABD'nin Ohio eyaletinde yapılan Amerikan Basketbol Ligi (NBA) maçı, Türk halk dansları ve Türk mutfağı etkinliklerine sahne oldu, stadyumdaki dijital ekranlar Türk kültürü ve sanatının tanıtım görselleriyle renklendi.

Türk basketbolcu Cedi Osman'ın oynadığı Cleveland Cavaliers'ın LA Clippers ekibini misafir ettiği Cleveland Ohio'daki Rocket Mortgage FieldHouse'da maçtan kısa süre önce "Türk Kültür Mirası Gecesi" düzenlendi.

Cedi Osman 7 üçlük atışla kariyer rekoru kırdı Türkiye'nin kültür vakfı Yunus Emre Enstitüsü (YEE) ve Cleveland Cavaliers ortak etkinliğinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne bağlı Devlet Halk Dansları Topluluğu, Türk kültürünü NBA'in küresel sahnesine taşıdı.

Karşılaşma öncesi Amerikalı basketseverler, Türk halk dansları gösterisinin keyfini çıkarırken farklı bölgelerden fotoğraflarla "Türkiye turu" sunan "Taste of Turkey" salonunda da keyifli vakit geçirdi.

Türk kültürünü, dilini, tarihini ve sanatını tanıtmak amacıyla düzenlenen etkinlik çerçevesinde Cleveland Cavaliers, Türkiye'nin turistik şehirleriyle ilgili sosyal medya hesaplarından paylaşımlar yaptı, tarihli iki kişiyi Türkiye tatiline göndereceğini duyurdu.

Türkiye'nin Washington Büyükelçisi Murat Mercan, RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, YEE'nin ABD Direktörü Gökhan Coşkun, Chicago Başkonsolosu Engin Türesin ve New York Kültür Ataşesi Hüseyin Baştürk, gece onuruna verilen resepsiyonda ev sahibi olarak hazır bulundu, özel davetlilerin arasında

Cleveland Cavaliers'ın iş ortakları, şehrin belediye yöneticileri ve sivil toplum örgütü liderleri yer aldı.

Gecenin üstlenici kurumu YEE'nin ABD Direktörü Gökhan Coşkun, konuşmasında söz konusu işbirliğiyle, Türkiye ile ABD arasında köprü oluşturmayı, ABD'de ve tüm dünyada Türkiye ile bağ kuran ve Türkiye'ye dost olan insanların sayısını artırmayı hedeflediklerini söyledi.

"Basketbol, küresel topluluğu bir araya getirmek, diyaloglar başlatmak ve paylaştığımız değerleri dünyanın dört bir yanındaki insanlara ifşa etmek için güçlü bir araçtır." diyen Coşkun, Amerikalıları Türk kültürünü daha fazla tanımak için Türkiye'ye davet etti.

"Bizim için gerçekten bir onur ve ayrıcalık"

Resepsiyonda Türkiye'yi temsilen bulunan Büyükelçi Mercan, AA muhabirine yaptığı açıklamada, basketbolun ABD'de çok yaygın olduğunu ve yakından takip edildiğini belirterek, işbirliğinin önemine değindi.

Mercan, "Şu an stadyumun her yerinde Türkiye'nin reklamı var, TV ekranlarından bu gösterilecek. Türk mutfağının ve folklorunun tanıtılması açısından da çok önemli bir etkinlik oldu. Bunun mutlaka çok kalıcı bir etkisi olacaktır." diye konuştu.

Cleveland Cavaliers'ın Üst Yöneticisi

Doç. Dr. Furkan KAYA
Yazar

DÜNYA BARIŞIN DEĞİL, SAVAŞIN TARİHİDİR.

Yüzyıllar önemlidir. Dünya tarihine bakıldığında her yüzyılda bir büyük savaşın meydana geldiğini, bu savaşları sona erdiren barış antlaşmalarının ise bir sonraki savaşın kuluçka evresi olduğu görülmektedir. Kısacası dünya tarihi barışın, değil savaşın tarihidir. Elbette bu gerçekliğin önümüzde durması, savaşın kabullenilmesi, barıştan vazgeçilmesi anlamına gelmiyor. Belki de ilk çağlardan bu yana esas sorun, “ebedi barışları” “ebedi savaşlar” ile aranmasından kaynaklanıyor. M.Ö 12000 yılına dayanan savaş taktik ve strateji tarihinin bugüne yansımalarına baktığımızda değişen şeyler teknoloji, teknik ve zaman, değişmeyen tek şey ise insanın vahşi ve anarşik yapısıdır. Mutlak silahlanma ile kalıcı barışı nasıl sağlanabilir? sorusunun cevabı sahada oldukça net.

İki büyük dünya savaşı sonrası “artık savaşlar çağı kapanmıştır” diye düşünmek büyük yanılıdır. İmparatorluklar çağından bugüne daha da sertleşen emperyal stratejilerin teknoloji ve sözüm onu demokrasi, insan hakları ve teopolitik fay hatlarının da içerisinde yer aldığı birleşim ile içinde bulunduğumuz “modern ortaçağ” çok daha tehlikeli, çok daha öldürücü ve müzakere, diplomasi masalarının kurulmasını imkansızlaştıracak niteliklere sahip.

Rusya-Ukrayna savaşı, Rusların deyimiyle “kutsal savaş,” “özel operasyon” Birinci Dünya Savaşının üçüncü perdesidir. 1815 Napolyon savaşları sonrası sözde tesis edilen ebedi barış, ulus devlet modeli ile ülkelerin birbirlerinin toprak bütünlüğüne saygıyı esas alıyordu. Hâlbuki bitmeyen Avrupa savaşlarının bir başka tohumu bu dönemde atıldı ve yaklaşık 100 yıl sonra Birinci Dünya Savaşı bir suikast sonucu patlak verdi. Esas hedef Osmanlı Devletinin stratejik coğrafyasını paylaşmak ve Türkleri manda-himaye altına almaktı. Yapılan hesaplar tutmamasıyla bu sefer 1929-1939 yılları arasında Batı Avrupa yarımadasında aşırı sağın yükselişi ile birlikte yeni bir paylaşım için İkinci Dünya Savaşı adıyla, Birinci Dünya Savaşının “ikinci perdesi” sahneye koyuldu. Neticesi iki kutuplu dünya ve SSCB ile ABD’nin küresel liderlik mücadelesini içeren Soğuk Savaşın başlaması ve nükleer silahlanma ile klasik açık harp metodları yerini “örtülü harbe” bıraktı. Bundan sonra düşük ve orta yoğunluklu savaş süreçlerinin olduğu, küresel finansal ve biyolojik silahların kullanıldığı yeni bir “dünya savaşının” kapısı aralandı.

Sovyetler Birliği’nin 1988 yılında Afganistan’da kaybetmesi ile başlayan “Rus jeopolitik geri çekilmesi” Berlin Duvarının yıkılması ile devam etmiş ve 1991’de Sovyetlerin dağılması ve Doğu Avrupa’nın kaybedilmesi ile doruk noktasına ulaştı. Ayrıca Atlantik bloğu tarafından söz verilmesine rağmen Sovyetlerden ayrılan ülkeler teker teker siyasi ve askeri olarak batı şemsiyesi altına girdi. Geriye sadece Rusların en kutsalı, imparatorluk doğumlarının ekildiği ve tarihi mirası olarak gördüğü Ukrayna kaldı. Ukrayna artık Ruslar için Rusça dilindeki anlamı olan sınır ülkesi, uç ülkesiydi, yani Moskova’nın müdafaası için en son kaleydi. Rusya-Ukrayna sınırı artık dünyanın en riskli bölgesidir. İkili toplumlu Ukrayna, adeta bir meteor gibi Avrupa’nın göklerinden tamda kıtanın ortasında düşmüş vaziyette. Geçmişte Ukrayna, Rus imparatorluğu ile Avusturya-Macaristan imparatorluğu arasındaki eski sınırdaki düşen bir çizgide Ortodoks bir çoğunluk ile Katolik bir azınlığı yan yana barındırdı. Bu durum Ukrayna’nın bir ulus devlet olmasında en büyük engeldi. Moskova ile Kiev arasında bu eğreti dengecinin ilelebet süreceğini düşünenler en büyük yanılıya düştüler. Çünkü 1870 yılından sonra Fransızlar için Alsace-Lorraine neyse Ruslar içinde Ukrayna aynı şeydi. Neticede Rusya Kırım’ı tek taraflı ilhak etti ve artık Dinyeper nehrinde görünmeyen ama güçlü bir demir perde örüldü.

Dünyamız yeni bir “merkez” arayışı içinde. Bu konuma gelen devlet etrafında yeni kenar, yan ve köprü ülkeler meydana gelecek ve dünyanın geri kalan bölgeleri de merkezi yapının bulunduğu bölgeye göre kendi yerlerini belirleyecek. Batı Avrupa’da şaşırılmaması gereken şekilde Türk ve Müslüman düşmanlığı köpürtülüyor. Kutsal değerler üzerinden teopolitik fay hatları tetikleniyor. Avrupalılar M.S 452 yılında Roma kapılarına dayanan Hun İmparatoru Atila dönemiyle 16 asırdır Türklerle mücadeleye ediyor. Şimdide 17. büyük Türk devleti, Türkiye Cumhuriyetinin yaklaşık 10 bin yıllık kuruluş kodlarını bozabilmek için 1600 yıllık savaşını devam ettiriyor. Çünkü Anadolu kıtasının jeopolitik ağırlığının bizden daha çok farkındalar. Tıpkı Katip Çelebi’nin dediği gibi, “Tarih geçmişin değil, geleceğin ilmidir.” Tarihi derinliğimizi ne kadar iyi bilirsek, geleceğin jeopolitik ve stratejik hesaplarını önleyici doktrinler ile kuvvetlendirmiş oluruz. Türkiye’nin 100 yıllık mücadelesinin hasat dönemi başladı.

Bekir ÖZER
Yazar

YALAKA...

Siyaset...

Türkiye ve Arap ülkelerinde siyaset ders alınmayan ve anlaşılması mümkün olmayan güç bir anlayıştır...

Düşünün...

Adam 70 yaşında, milletvekili, isminin başında Dr. var, yaşını başını almış biri.

Utanmadan “Erdoğan’ın ayakkabısını yalarım” diyor.

Bunu...

Ne eşi.

Ne çocukları.

Ne Milletvekili seçildiği Ordu ili.

Ne ülke halkı kabul eder.

Yalama.

Ve...

Yalakalıktır bu...

İddia ediyorum...

Bu adama ne eşi ne çocukları ne Ordu ili halkı oy vereceğini düşünmüyorum.

Bundan ziyade esas tuhafıma giden AKP’den sadece Mehmet Metiner dışında kimsenin tepki göstermemesi.

Bırakın tepki göstermeyi, bu adam derhal partiden ihraç edilmesi gerekirdi.

Zira...

Şeridi biraz geriye doğru sardığımız zaman Anavatan Partisi döneminde Başbakan, ardından Cumhurbaşkanı olan merhum Turgut Özal döneminde de böyle yalakalar vardı.

Ve özellikle biri:

“Turgut beyin en büyük yağcısı benim, benim mesleğim yağcılıktır, kimse benim gibi yağlayamaz” diye övünürdü.

Sadece o mu?

Turgut beyden 20 yaş büyük iş adamları eğilip elini öperdi...

Diğer partilerde de böyleleri vardı ve bu yalakalar sayesinde şimdi o partilerin esamesi okunmuyor.

Halk bunları bir kenara yazar.

Bu yüzden halkta karşılığı olmayan adaylara itibar etmemek lazım.

Parti örnekleri meydanda olduğu halde nasıl böyle bir şey olmamış gibi davranılır anlamak mümkün değil.

Çünkü...

Bu tip adamların getirisi düşük, maliyeti yüksek, parti ve liderlere zararları hep büyük olmuştur...

Kimse kendi ve partisini dev aynasında görmesin.

Yanar.

Hayat hep yanık kokar...

Fransa'da tartışmalı emeklilik reformu karşıtı grev ve gösteriler başladı

Fransa'da tartışmalı emeklilik reformuna karşı 1 milyondan fazla kişinin katılmasının beklendiği grev ve gösteriler başladı.

Sendikaların çağrısıyla çok sayıda kentte enerji, ulaşım, eğitim ve sağlık başta olmak üzere birçok sektörün katılım sağlayacağı gösteriler nedeniyle ülke genelinde Fransızların sokaklara inmesi bekleniyor.

Ülke basınındaki haberlere göre, halk 300'den fazla noktada hükümetin emeklilik yaşını 62'den 64'e çıkarmayı hedefleyen reformunu protesto edecek.

Başkent Paris'in de yer aldığı Ile-de-France bölgesinde sabahın ilk saatlerinde yüzlerce kilometreyi bulan araç kuyrukları oluşurken, bazı tren garları göstericilerce basıldı.

Polis, istasyonları basan protestoculara müdahale etti.

Ülke için "kara gün"

Grev nedeniyle kara ve hava ulaşımında da aksaklıkların yaşanması öngörülüyor. Çok sayıda sendikayı bünyesinde barındıran Genel İş Sendikası (CGT), ülkenin ana enerji sağlayıcısı konumundaki EDF santrallerinde elektrik üretiminin 3 bin vatlık bir düşüş kaydedilmeye başladığını açıkladı.

Nükleer santrallerde de enerji üretimi önemli ölçüde düştü.

TotalEnergies'ye bağlı rafineri ve depolarda çalışanların tamamına yakını grev kararı aldı.

Paris merkezli Avrupa'nın önde gelen sosyal bilim-

ler üniversitelerinden Science Po çalışanları ve öğrencileri de grev ve protestolara destek verdi. Fransız basını, 1 milyondan fazla kişinin gösterilere katılmasının öngörüldüğünü aktararak, grev ve protestolardan kaynaklı ulaşım ve enerji dahil birçok sektörde yaşanacak aksamlar nedeniyle bugünü ülke için "kara gün" olarak niteledi.

İçişleri Bakanlığı, gösteriler kapsamında ülke genelinde 11 bin polis ve jandarma görevlendirildiğini açıklamıştı.

Hükümetin tartışmalı emeklilik reformu

Başbakan Elisabeth Borne, emeklilik yaşının 62 olduğu ülkede, 1 Eylül'den itibaren yasal emeklilik yaşının kademeli olarak her yıl 3 ay yükseltilerek 2030'da 64'e çıkarılacağını, 2027'de emeklilik maaşının tamamını alabilmek için 43 yıl prim ödeme şartı olacağını kaydetmişti.

Emeklilik reformuna karşı 19 Ocak'ta ülke genelinde düzenlenen gösterilere 1 milyondan fazla kişi katılırken, önde gelen 8 sendika, halkı bugün tekrar sokağa inmeye çağırmıştı.

Polonya ve 3 Baltık ülkesi, işbirliğini artırma ve Ukrayna'ya desteklemeye devam kararı aldı

Polonya, Letonya, Litvanya ve Estonya'nın dışişleri bakanları, ülkeler arasındaki işbirliğini artırma ve Ukrayna'ya desteklemeye devam etme konusunda mutabık kaldı.

Letonya'nın başkenti Riga'da bir araya gelen 4 ülkenin bakanları buluşmanın ardından ortak açıklama yayımladı.

Açıklamada, ülkeler arası işbirliği, Ukrayna'ya desteğin sürmesi ve "kolektif caydırıcılığı güçlendirmek" konuları ön plana çıktı.

Ekonomik büyümeyi, refahı teşvik etmek için işbirliğinin geliştirilmesi gerektiği belirtilen açıklamada, NATO içindeki işbirliğinin "güvenliğin mihenk taşı" olduğu belirtildi.

Açıklamada, "Ukrayna'ya siyasi, askeri, mali destek ve insani yardımın sürdürülmesinin yüksek önemini yineliyoruz." ifadesi kullanıldı.

Polonya ve 3 Baltık ülkesi, Rusya'yı hedef aldı, Ukrayna'ya desteği yineledi

Litvanya Dışişleri Bakanı Gabrielius Landsbergis, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin başkentlerinde Rus büyükelçilerin bulunmasını eleştirerek, "Çünkü bunlar gördüğümüz gibi artık diplomatik bir kurumdan ziyade savaş suçlarını örtbas eden birer propaganda kurumu." dedi.

Landsbergis, Polonya Dışişleri Bakanı Zbigniew Rau, Letonya Dışişleri Bakanı Edgars Rinkevics ve Estonya Dışişleri Bakanı Urmas Reinsalu ile Letonya'nın başkenti Riga'da düzenlenen basın toplantısında konuştu.

AB ülkeleri arasında genişletilmiş işbirliğinin önemine değinen Landsbergis, Rusya'ya karlı ek yaptırımlar konusunda adımlar atılması ve istisnalara izin verilmemesi gerektiğini vurguladı.

Landsbergis, AB ülkelerinin başkentlerinde Rus büyükelçilerin bulunmasını eleştirerek, "Birçok durumda bir Avrupa başkentinde Rus büyükelçisine sahip olmanın çok az faydası var. Çünkü bunlar gördüğümüz gibi artık diplomatik bir kurumdan ziyade savaş suçlarını örtbas eden birer propaganda kurumu." diye konuştu.

Polonya Dışişleri Bakanı Rau ise Rusya-Ukrayna savaşının başlangıcından bu yana her Avrupa ülkesinin dış politikasının bu çerçevede şekillendiğini belirterek, "Rus tehdidine dikkat çekiyoruz. Rusya, NATO'nun doğu kanadına tehlike oluşturuyor. Doğu kanadını güçlendirmeliyiz. Rusya'ya uygulanacak yaptırım ve tedbirler konusunda tek sesle konuşmalıyız." ifadelerini kullandı.

Rau, Polonya olarak Ukrayna'ya kendilerini savunmak için yardım etmeyi zürdüreceklerine dikkati çekerek, "Bu yardımları yapabildiğimiz için mutluyuz." dedi.

Gürkan BAL

Araştırma Görevlisi
Pilot
UAV Pilot
ATPL Teorik Bilgi
Öğretmeni
UAV Öğretmeni
Yazar

İNTERNET KAFELERİN ÇOCUKLAR ÜZERİNE ETKİLERİ

İnternet eğitim ve öğretime yönelik bilgilerin paylaşımını, hızlı iletişimin sağlanmasını, farklı kültürlerin kaynaşmasını ve sanatsal faaliyetlerin yaygınlaştırılmasını amaçlayan uluslararası bilgisayar iletişim ağıdır. Uluslararası bu ağ, en genel anlamıyla bizi bilgiye ulaştırır, paylaşımımızı sağlar. Global dünyada, teknoloji başta olmak üzere meydana gelen tüm gelişmeleri anında izleyebilmemize olanak verir. İnternetin artık toplum hayatımızın bir parçası olduğu gerçektir. Birkaç yıl önce, Türkiye’de insanların internet kelimesi ile ilgili bildikleri ile bugün bildikleri arasındaki fark oldukça büyüktür. Birçok insan artık interneti evinden ve hatta işyerlerinden kullanmakta, internet kullanımının gerektirdiği tüm bilgi ve becerilere sahip olmaktadır. 13-14 yaşlarındaki gençler web sayfaları yapmakta, yayınlamakta, kendi adlarına e-mail hesabı açarak elektronik ortamda diğer insanlarla haberleşebilmekte, bilgi paylaşımında bulunabilmektedir. Bu durum eğitim kurumlarına da yansımıştır. Birçok okulda artık bilgisayar dersleri temel müfredatta yer almakta, özel bilgisayar ve internet dershaneleri oluşturulmaktadır. Bilgisayar üreticileri de bu pazarda pay sahibi olabilmek için çeşitli cazip kampanyalarla bilgisayar kullanımını çekici hale getirmekte, adeta birbirleri ile teknolojik yenilik yarışına girmektedirler. Bu yarışa birde internet hizmet sağlayıcılarını da dahi etmemiz gerekir. Sonuçta hem bilgisayar kullanımı, hem de internet paylaşımı özenilecek hale gelmektedir. İnternet bireysel anlamda kullanımdan çıkarak kamusal alanlara da kaymıştır. Birçok kamu kurumu hizmetlerinde interneti kullanmaktadır. Bunun da nedeni internetin sınır tanımadan geniş kitlelere bilgi aktarımını kolaylıkla sağlamasıdır. Örneğin yurt dışında yaşayan bir vatandaşımız, Emniyet Genel Müdürlüğü sitesinde emniyet hizmetlerine ilişkin bilgi ve belgeleri rahatlıkla öğrenebilmekte hatta müracaat ve şikayette dahi bulunabilmektedir.

Budabirbakımakamuhizmetlerininindahasağlıklı ve hızlı yürümesine neden olmaktadır. Ticari anlamdaysa bilgisayar ve internet ağı üzerinden gelir elde etmeye yönelik faaliyetlerinde olacağı muhakkaktır. İşte bu anlamda, İNTERNET KAFE içerisinde bulunan internet bağlantılı bilgisayarlar sayesinde, müşterilere uluslararası bilgi-iletişim ağını kullanma imkânı sunan, alkolsüz içeceklerle birlikte hafif yiyeceklerinde verildiği ticari amaçlı işletilen umuma açık iş yeri olarak karşımıza çıkmaktadır. Yani internet kafeler birer işyeridir ve ticari amaç gütmektedir. Mevzuat açısından da bu ticari işletmeler gayet kolay faaliyete geçmektedir. Zira diğer umuma açık işletmelerde aranan mesafe şartı (Her türlü eğitim öğretim kurumlarına en az 100 metre mesafe de bulunmalıdır) internet kafeler için aranmamaktadır. 2001 yılı resmi verilerine göre ülkemizde, 7243 internet kafe faaliyet göstermektedir. Kayıt dışı ve farklı statüde faaliyet gösteren işletmelerde eklendiğinde bu sayı 15 bini aşmaktadır. Çok cüzi saat ücretleri ile faaliyet gösteren internet kafeler, konu üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre, son iki yılda müthiş bir artış göstererek en ücra kasabalara kadar yayılmıştır Yozgat Emniyet Müdürlüğü Ruhsat Tebligat İşlemler Şube Müdürlüğü verilerine göre İlimizde de 47 adet internet kafe faaliyet göstermektedir Biraz öncede belirtildiği gibi internet kafeler artık birer ticari işletme haline gelmişlerdir. Bu ticarethaneler ticari işlemlerini internet sayfaları ve kullanıcılar üzerinde yapmaktadırlar. Dolayısıyla her türlü site (erotik- pornografi), oyun, arkadaş bulma, müzik vs. internet ticaretinin temelini oluşturmaktadır. Artık bu bir nevi arz talep dengesine dönmüştür. Bir tarafta kullanıcılar, diğer tarafta ise her türlü siteler yer almakta, Bu faaliyetlerin gerçekleştiği yer ise İNTERNET KAFE olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünya internet kafelerde adeta bir bilgisayar ekranı ile bir klavyeye sığmakta, Bu büyüğü ortamda birkaç tuş hareketi ile ülkeler ve hatta kıtalar aşılma bilinemeyenler keşfedilmektedir. Amacına uygun kullanıldığında internet

şüphesiz ki çok faydalıdır. Siber alemde bilinmeyen birçok konu, görüş düşünce, kısa sürede açığa kavuşabilmektedir. Bu cazibeli âlemin şüphesiz en büyük müşterileri de çocuklardır. Bilinçsiz ve giderek artan internet kafe kullanımları da beraberinde bazı olumsuzluklarda getirmektedir. Yozgat Emniyet Müdürlüğü Bilgi İşlem Şube Müdürlüğü olarak ilimizde faaliyet gösteren internet kafeleri devamlı izliyoruz. Bu anlamda şehrimizin küçük oluşu ve diğer sosyal imkânların kısıtlı olması sebebiyle internet kafelere gençlerimizin yoğun ilgi gösterdiklerini söyleyebiliriz. Bu ilgi maalesef gençler üzerinde çok çeşitli olumsuzlukları da beraberinde getirmektedir. İnternet kafelerin çocuklarımız üzerindeki etkilerini şöyle sıralayabiliriz; İnternet ortamında daha cinsel benliği oluşmamış çocukların porno, erotizm, homoseksüel içerikli siteleri ziyaret etmeleri sebebiyle cinsiyet ve kişilik bunalımlarına daha kolay düşebilecekleri, bununda ileriki yaşamlarını olumsuz etkileyebileceği gerçektir. Bir bakıma yanlış siteler çocuklarda hem kendi hem de karşı cins hakkında yanlış ve olumsuz bilgilendirmelere neden olmaktadır. Çocuk sağlıklı ve doyurucu bilgi edinemediği için cinsiyet hakkında gerçek dışı bilgilere sahip olabilmektedir. Sonuçta çocuklarda cinsel sapmalara ve cinsel kimlik bunalımlarına varan problemlerle karşılaşmaktadır. Homoseksüel, Lezbiyen siteleri ziyaret eden cinsel kimliği henüz tam oturmamış bir çocuğun bundan etkilenmemesini düşünmek her halde yanlış olur. Bu konuda diğer bir kötü örnekte, çocukların ruhsal gelişimlerini etkileyecek olan sitelerdir. İlk etapta çocukların ilgisini çeken bu siteler, daha sonraki dönemlerde çocuğun ruhsal dünyasında ağır tahribatlara neden olmaktadır, çocuğu toplum dışına itmektir. Hatta Bu şekilde cinayetler dahi işlenmektedir. Şeytan ve ölüm konulu siteler bu konuya örnek teşkil etmektedir. İnternet kafelerde karşılaşılan diğer önemli bir sorun ise oyun alışkanlığıdır. Mevzuat yönüyle yasak olmasına rağmen internet kafelerde her türlü oyun oynatılmaktadır.

Savaş, şiddet, ölüm, erotizm vb. içeriğe sahip oyunlar sadece çocuklar için değil yetişkinler için dahi zararlıdır. Bu tür oyun oynayan çocuklarda otoriteye başkaldırma, şiddete yönelme, bencillik, karakter bozukluğu, davranışlarda tutarsızlık, gibi olumsuzlarda gözlenmektedir. İnternet kafelerin oyun dünyalarında çocuklar gerçekten uzaklaşmakta, yarattıkları sanal âlemde oyun kahramanları gibi kendilerini algılamaktadır. İnternet kafelerin büyüdü ortamında saatlerini geçiren çocuklar aileleriyle birlikte olma, televizyon izleme, gazete dergi, kitap okuma, ders çalışma, arkadaşları ile buluşup sohbet etme gibi faydalı alışkanlıklarından süratle uzaklaşmakta, yüz yüze sıcak iletişimden adeta vazgeçmektedir. Bu durum ise çocukta hem okul hem de sosyal hayatında başarısızlıklara neden olabilmektedir. Çocukta içine kapanıklık, kendini ifade edememe, diğer insanlarla ilişki kuramama gibi anti sosyal durumlara neden olmaktadır. İnternet dünyasında her sitenin faydalı olduğunu söylemek mümkün değildir. İnternet ortamında bilinçsiz şekilde dolaşan, vakit geçirmek için siteleri ziyaret eden çocuklar terör örgütlerinin ve kötü niyetli kişilerin tuzaklarına da düşebilmektedirler. Örgütler çekici siteler hazırlayarak, yalan haberler kullanılarak çocukların ilgisini çekmeye çalışmaktadır. Bu siteyi ziyaret eden çocukların etkilenmesi de doğaldır. Sonuçta ülkesi ve devletini sorgulayabilecek duruma gelen çocukların olması bile mümkündür. İnternet kafeler de hem ağ üzerinden hem de gelen müşteriler ile uygunsuz arkadaşlıklar da kurulabilmektedir. Tam bilinçlenmemiş bir çocuğun bu tür kötü ilişkilerden etkilenerek, bilerek veya bilmeyerek suç işlemesi de mümkün olabilmektedir. İnternet kafelerin diğer bir yönü ise ekonomik boyutudur. Saatlerce bilgisayar karşısında vaktini geçiren çocuklar harçlıklarını adeta buralara bağışlamaktadırlar. Bir başka ifadeyle

internet kafeler amaç dışı kullanıldığında birer para tuzağı işlevi görmektedir. Çocuk tüm boş zamanlarını internet kafe de geçirdiğinden maddi sıkıntılarla dahi karşılaşabilmektedir. Bu maddi sıkıntıyı gidermek anlamında çocuk, yapmaması gereken davranışlara dahi yönelebilmekte, en temel gereksinimlerinden bile vazgeçerek internet kafelere öncelik verebilmektedir. Saatlerce bilgisayar ekranı karşısında kalmak, çocuklarda başta görme organı olmak üzere birçok duyu organlarını da olumsuz etkilemektedir. Bu durum çocuğun fiziksel gelişimi içinde engel teşkil edebilmektedir. İnternet kafeler de fiziksel açıdan da tehlikeler olduğu açıktır. İnternet kafelerin kapalı, havalandırma sistemi olmaması, uygunsuz şartlarda faaliyet göstermesi halinde salgın hastalıklara da zemin hazırladığı gerçektir. Ayrıca sigara kullanmayan pasif içicilerinde etkileneceği ortamlar maalesef internet kafeler de mevcuttur. Başka başka insanların kullandığı kulaklık, Mouse ve klavyelerden geçme olasılığı olan hastalıkları da unutmamak gerekir. Ayrıca internet kafeler de CD ve disketler lisansız olarak telif haklarını ihlal edecek şekilde kopyalanıp çoğaltılabilmektedir. Bu durum ise telif hakları kanuna aykırılık teşkil etmektedir. Görüldüğü gibi gerek elektronik ortam ve gerekse fiziki ortamları sebebiyle internet kafeler denetimden çıktıkları anda, çocuklarımız üzerinde ciddi tahribatlara neden olabilmektedir. Çocuklarımızı bu tehlikelerden korumak için internet kafelerin amaçları doğrultusunda sağlık şartlarını gözeterek faaliyet göstermelerini sağlamak zorundayız. Unutmamalıyız ki bilişim dünyasında yaşıyoruz. Ancak teknolojinin çocuklarımızı olumsuz etkilemesine de müsaade edemeyiz.

Gürkan BAL[*] Polis Memuru, Yozgat İl Emniyet Müdürlüğü

Exxon'dan 2022'de rekor kar

ABD'nin büyük enerji şirketlerinden ExxonMobil'in karı, artan enerji fiyatlarının etkisiyle geçen yıl 55,7 milyar dolarla rekor seviyeye ulaştı.

ExxonMobil, 2022'nin ekim-aralık dönemine ait bilançosunu açıkladı.

Buna göre, şirketin karı geçen yılın son çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yaklaşık yüzde 44 artarak 12,8 milyar dolara yükseldi. ExxonMobil, 2021'in dördüncü çeyreğinde 8,9 milyar dolar gelir elde etmişti.

ExxonMobil'in karı 2022 yılı genelinde ise bir önceki yıla kıyasla iki katına çıkarak 55,7 milyar dolara yükseldi. Şirketin karı 2021'de 23 milyar dolar olarak kaydedilmişti.

ABD'li enerji şirketinin karı geçen yıl enerji fiyatlarındaki artışın da etkisiyle rekor seviyeye ulaştı.

ExxonMobil'in geçen yıl elde ettiği kar, daha önce petrol fiyatlarının varil başına 150 dolara yaklaştığı 2008'de kaydettiği 45,2 milyar dolarlık yıllık kar rekorunu da aştı.

ExxonMobil Üst Yöneticisi (CEO) Darren Woods, şirketin finansal sonuçlarına ilişkin, "Sonuçlarımız olumlu bir piyasadan açıkça fayda sağlarken, salgın öncesinde ve sırasında yaptığımız konjektür karşıtı yatırımlar, ekonomiler toparlanmaya başlarken ve arzlar daralırken insanların ihtiyaç duyduğu enerji ve ürünleri sağladı." değerlendirmesinde bulundu.

Dünya genelinde petrol ve doğal gaz fiyatları, geçen yıl Rusya'nın Ukrayna'da başlattığı savaş ve küresel ekonomilerin salgın sonrası gelen toparlanmayla artan talepleri sonucu artış göstermişti.

ABD'de benzinin ortalama fiyatı, geçen yıl artan petrol fiyatlarının etkisiyle ilk kez galon başına 5 dolara yükselmişti. ABD Başkanı Joe Biden, petrol şirketlerini Rusya'nın Ukrayna'da sürdürdüğü savaştan kar sağlamakla suçlamıştı.

Rus şirketi Transneft: Polonya'ya ocakta 500 bin ton Rus petrolü sevk ettik

Polonya, Letonya, Litvanya ve Estonya'nın dışişleri bakanları, ülkeler arasındaki işbirliğini artırma ve Ukrayna'yı desteklemeye devam etme konusunda mutabık kaldı.

Transneft'ten Rus haber ajansı TASS'a yapılan açıklamada, Kazakistan'dan 20 bin ton petrolün şubatta Almanya'ya sevk edilmesi için gerekli çalışmaların tamamlandığı belirtildi.

Sevkiyatın Drujba petrol boru hattı üzerinden gerçekleştirileceği bilgisine yer verilen açıklamada, sürecin artık Kazakistan tarafının inisiyatifinde olduğu kaydedildi.

Açıklamada, Polonya'nın ise Rus petrolü almaya devam ettiğine işaret edilirken, ocak ayında bu ülkeye 500 bin ton Rus petrolünün sevk edildiği belirtildi.

Avrupa Birliği ülkeleri Ukrayna savaşı nedeniyle Rus petrolü alımını azaltmaya çalışırken, Rus enerji sektörüne yönelik de çeşitli yaptırımlar uyguluyor.

Drujba petrol hattı ise yaptırımların kapsamı dışarısında bırakılmıştı. Sevkiyatın Drujba petrol boru hattı üzerinden gerçekleştirileceği bilgisine yer verilen açıklamada, sürecin artık Kazakistan tarafının inisiyatifinde olduğu kaydedildi.

Açıklamada, Polonya'nın ise Rus petrolü almaya devam ettiğine işaret edilirken, ocak ayında bu ülkeye 500 bin ton Rus petrolünün sevk edildiği belirtildi.

Avrupa Birliği ülkeleri Ukrayna savaşı nedeniyle Rus petrolü alımını azaltmaya çalışırken, Rus enerji sektörüne yönelik de çeşitli yaptırımlar uyguluyor.

Ashhan DEMİR*Yazar*

DİLİMİZİN ÖNEMİ

Dil, insanların kendilerini ifade etmesi, düşüncelerini oluşumu ve paylaşımı konusunda iletişim araçlarının en temellerinden bir tanesidir. Tarihsel süreç içerisinde iletişim kurmanın ve birlikte yaşamın insanlığın ayrılmaz bir parçası olması bizlere göstermektedir ki insanlık tarihine bakmak aynı zamanda dilin tarihine bakmak demektir. Birlikte yaşamak zorunda olan insanları anlamak için ilk bakmamız gereken yer olan dilin ne kadar önemli olduğu ise su götürmez bir gerçektir. Dil aynı zamanda bizlerin düşüncelerini oluşturan ve kullandığımız dil kadar düşüncelerimizi aktarabildiğimiz bir yapıdır. Kişisel arası iletişimin vazgeçilmezi olan dil aynı zamanda toplumsal olarak da oldukça önemlidir.

Birey olabilmenin başlangıcı birey bilincinin oluşmasıdır, toplumun oluşumu ise dille başlar ve bir toplum diline ne kadar bağlı ise o kadar temelleri sağlam demektir. Hal böyle olunca dil kültürün bir parçası haline gelerek hem kültürün zenginliğini besleyen hem de kültürün zenginliğinden beslenen bir yapı olarak karşımıza çıkmaktadır. Üzerinde yaşadığımız bu coğrafya medeniyetlerin doğduğu kadim bir coğrafyadır bu da elbette ki dil yönünden oldukça zengin bir toplum olmamızı sağlamıştır. Asırlar boyunca Anadolu da yaşayan halklar bizlerin bugün kullandığımız Türkçemizde diğer uluslarla karşılaştırıldığında çok daha üstün bir dil bırakmışlardır. Yunus Emreden, Mevlana'dan ve Ali Şîr Nevaî gibi sayısız nice şair, ozan, deyişlerden beslenen dilimize belki de en büyük borcumuz onu korumak ve yüceltmektir.

Dilin yabancı kelimeler tarafından işgal edilmesi, bizzat kültürümüzün işgal edilmesidir. Bir ülkenin diline yabancılaşması demek, tarihine yabancılaşması demektir. Tarihine, diline yabancılaşan bir milletin ise ayakta kalabilmesi ise mümkün değildir. Sadece dilimizi özenli ve yanlış kullanmadan, özellikle yabancı kelimeler tutkusuna son vererek, önce kendimizde sonra çevremizde önemli değişiklikler yaratmak mümkündür.

FOTOĞRAF VE TARİH

Türkan YILDIZ

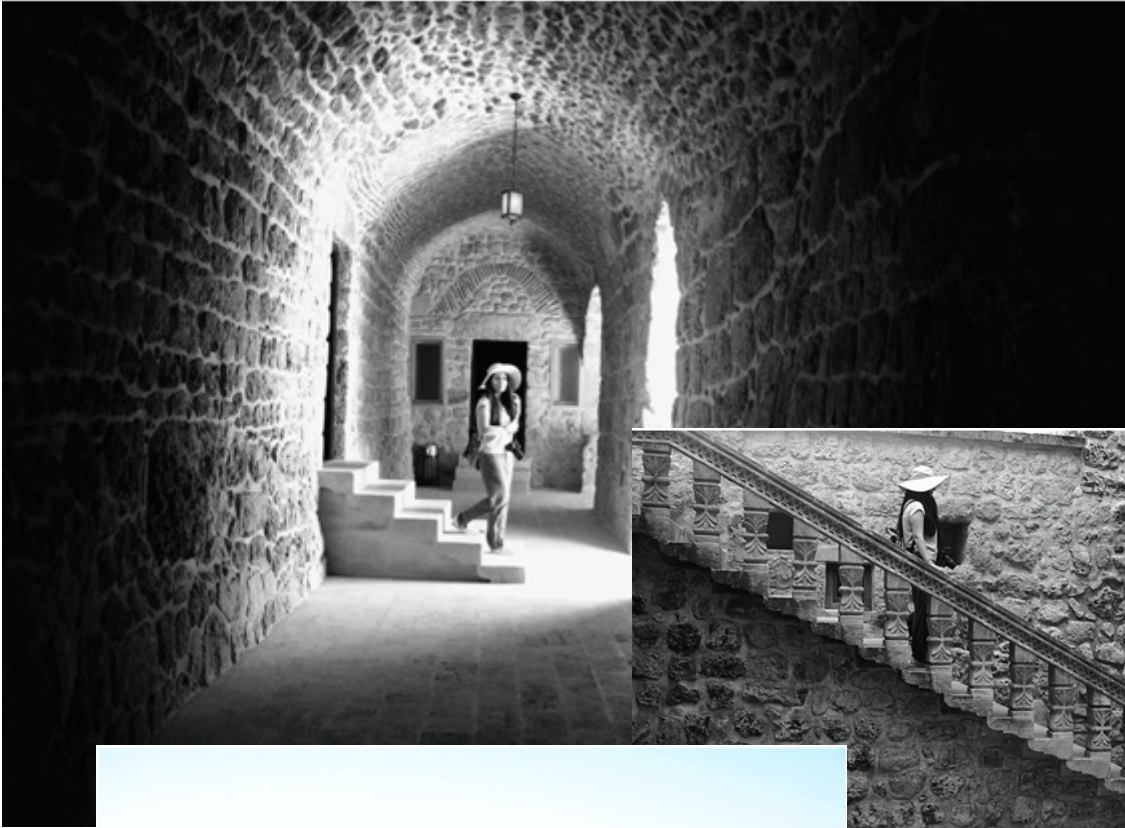
Yazar

İlk çağlardan beri insanoğlu gördüklerini ve yaşadıklarını anlatmanın çeşitli yollarını aramıştır. Geçmişte mağara resimleri olarak gördüğümüz bu tutku bugün ise fotoğrafçılıktır. Fotoğraf görsel bir sanat ve tarihtir.

Fotoğrafçılık bir gözlem sanatıdır. Fotoğraf insanların duygularını vizöre yansıtmasıdır. Bir fotoğrafçı vizörden dünyaya bakar. Gördüklerini, gözlemediklerini deklanşöre basarak yansıtır. Fotoğraf edebiyat gibi kendini ifade etme şeklidir. Yıllar sonra önceden çekilen fotoğraflara bakıldığında tarih gözünüzde canlanabilir. İster doğadan istese eski aile fotoğrafları olsun fotoğraflar tarihin bir parçasıdır. Günümüzde fotoğrafçılık dijital kameralar ve akıllı telefonlar sayesinde çok daha popüler hale gelmiştir. Bu olay birçok fotoğrafçılık dalının ortaya çıkmasına ve fotoğrafçılığın sanatsal yönünün ön planda olmasını sağlamıştır.

Bir örnek olarak sokak fotoğrafçılığı sokağın sesi ve yaşamın tam kendisidir. Sokak fotoğrafçılığında kurallara uymaya çok gereksinim duyulmaz. Sokak fotoğrafçılığı anlık ifadelerin vizörden yansımalarıdır. İnsanların yaşamını birçok yazar gibi sanata dönüştürür ve gelecekte bu fotoğrafları görececek insanlara günümüz hakkında fikir edindirir.

Fotoğrafçılık eskinin mağara resimleri gibi anı ve hasiyeti anlatmak için olan bir sanattir. İsterse önemli anlar isterse görsel nedenlerle çekilmiş olsa da her fotoğraf tarihimizin bir parçasıdır.

Bakan Koca, SMA hastaları için iki ilacın tedavi rehberinde yer alacağını bildirdi

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Spinal Müsküler Atrofi (SMA) hastaları için risdiplam etken maddeli solüsyon şeklindeki ilacın ruhsatlandırma aşamasına geldiğini ve böylelikle iki ilacın tedavi rehberinde yer alacağını bildirdi.

Bakan Koca, SMA Bilim Kurulu toplantısının ardından yaptığı yazılı açıklamada, toplantıda SMA taramalarının sonuçları, tedavisi devam eden hastaların tedavi süreçleri ve tedavi yöntemlerindeki son gelişmelerin ele alındığını belirtti.

SMA'nın kalıtsal, ilerleyici, kronik, nörolojik bir hastalık olduğunu anımsatan Koca, "2016'ya kadar dünyada bilinen bir tedavisi olmayan bu hastalık dolayısıyla hastalığın Tip-1 formu görülen bebeklerin yüzde 90'ına yakını 2 yaşına gelmeden kaybediyorduk. 2016'da 'nusinersen' etken maddeli ilacın dünyada uygulanmaya başlanmasından sonra bu bebekleri hayatta tutmak için bir imkan oluştu. Bu gelişmenin hemen akabinde ülkemizde pek çok dünya ülkesinde örnek olabilecek şekilde nusinersen tedavisi tüm hastalarımıza ücretsiz vermeye başlandı. Şu anda 1024 hastamız bu tedaviyi ücretsiz alıyor." bilgisini paylaştı.

Zaman içerisinde bilimsel verilerin bu tedavinin daha etkin olması için mümkün olan en erken zamanda uygulanmasının gerekliliğini gösterdiğinin altını çizen Koca, bu kapsamda Mayıs 2022'de Türkiye genelinde SMA yenidoğan taramalarının başlatıldığına dikkati çekti.

Bakan Koca, "Bu kapsamda bugüne kadar 753 bin 350 bebek SMA açısından tarandı. Bu bebeklerden ilaç tedavisi alması gerektiği hekimlerince tespit edilenlere en kısa sürede tedavilerini ulaştırdık. Yenidoğan tarama programında tanı alarak nusinersen tedavisinin yüklenme dozu tamamlanan bebeklerimizde ilk 6 aylık süreçte sağ kalım oranımız yüzde 100 olarak gerçekleşti." ifadesini kullandı.

"Ülkemiz, evlilik öncesi tarama programını yapabilen birkaç ülkeden biri"

SMA Bilim Kurulu'nun hastalığın önlenmesine yönelik son 5 yılda yaşanan gelişmeleri de titizlikle takip ettiğini ve bu çerçevede dünyada çok az ülkenin yapabildiği evlilik öncesi tarama programının hayata geçirildiğini belirten Koca, "Bu program hem yeni evlenecek çiftleri hem de istemeleri halinde bu uygulama başlamadan önce evlenen çiftleri kapsıyor. Bu taramada SMA taşıyıcılığı saptanan çiftlere genetik danışmanlık ve sağlıklı bebek sahibi olmalarını sağlayacak seçici gebelik uygulaması ücretsiz sağlanıyor. Ülkemiz bunu dünyada yapabilen birkaç ülkeden biridir." değerlendirmesinde bulundu.

Su Verimliliği Seferberliği

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın öncülüğünde, Tarım ve Orman Bakanlığının koordinasyonunda "Su Verimliliği Seferberliği" başlatıldı

SU KAYIP ORANI

2040 **%10***

2033 **%25***

2022 **%33,54**

TEDBİRLER

*Hedef

- Coğrafi bilgi sistemleri
- Uzaktan algılama ve otomasyon kullanımı
- İzole alt bölgelerin oluşturulması
- Kayıt dışı kullanımların kayıt altına alınması

TARIMSAL SULAMA RANDIMANI

2100 **%75***

2070 **%70***

2050 **%65***

2030 **%60***

2022 **%49**

TEDBİRLER

*Hedef

- Havzaların su varlığına ve kuraklık şartlarına uygun ürün desenleri planlanacak
- İletim ve dağıtım sistemleri kapalı sistemlere
- Modern sulama yöntemleri kullanılacak
- Gece sulama uygulamalarıyla buharlaşmanın önüne geçilecek

KİŞİ BAŞI GÜNLÜK SU TÜKETİM MİKTARI (Litre)

2050 **100***

2022 **146**

TEDBİRLER

- Su kullanımına yönelik eğitim, bilgilendirme ve farkındalık çalışmalarına hız verilecek
- Verimli su kullanımı amacıyla cihaz, ekipman ve malzemelerin geliştirilmesi

Prof. Dr. Hadi SAĞLAM
Yazar

SİGORTA CAİZ MİDİR?

& ASIL ADIM AKİLE, TAKMA ADIM SİGORTA; KÜÇÜKTÜM FİDAN DEDİLER, BÜYÜDÜM AĞAÇ.

& YAĞMURDAN KORUNMAK İÇİN BİR ŞEMSIYE AÇARIZ, SICAKTAN KORUNMAK İÇİN DE BİR GÖLGE ARARIZ.

& Akile, ilk dönemlerin sosyal sigortasıdır.

& İlk dönem tarım toplumu şartlarında mevcut teknikler ve riziko çeşitleri hem daha sade hem de günümüz boyutlarında olmadığı açıktır.

& Bu toplum yapısında bireylerin sağlık problemleri önemli bir masraf gerektirmiyordu.

& Keza ev inşası gibi malzemelerin kolay ve basit bir şekilde temin edilebiliyordu.

& At ve develerle yapılan yolculuklarda ise görülen kazalar önemsizdi.

& Sonuçta hastalık, yangın, yol kazası gibi konularda kişinin gücünü aşan büyük rizikolar söz konusu olmamıştı.

& Buna karşılık asıl tehlike ve ağır yük, “ esirlik ” veya “ mala ” ya da “ cana ” karşı verilen zararların tazmininde söz konusu olmuştur.

& Bilindiği üzere bir kimse harpte esir düşerse, fidye karşılığında onun hürriyete kavuşturulması, hatâen öldürme ve müessir fiillerden dolayı da kan bedelinin ödenmesi gerekirdi.

& Bu tehlikeler çoğunlukla esir veya suçlu şahsın imkânlarının dışında kalırdı.

& Bu ihtiyaçtan dolayı Hz. Peygamber, mütekebbiliyet esasına üzerine (günümüz anlamında sigorta işlevi gördüğünü söyleyebileceğimiz) bir “ meâkil ” sistemi tesis etti.

& Akile sistemi daha sonraları bugünkü anlamda geliştirilemediğinden Batı kökenli sigorta kavramı ortaya çıkmıştır. (SİĞINAK ve BARINAK)

& Günümüzde kurumsal hukuki yapısı itibarıyla sigorta “ sosyal sigorta “ ve “ özel sigorta “ şeklinde iki farklı disipline sahiptir.

& Bunlardan devlet tarafından kurulan ve korunan “ sosyal sigortalar “, çağdaş İslâm hukukçuları tarafından geniş tartışmalar neticesinde genellikle câiz görülmüştür.

& Sosyal sigortalarda, sigortalının ödediği primler, bireylerin irâdelerine bakılmadan alındığı için bir tür “ vergi “ niteliğinde algılanmıştır.

& Yapılan kesintilerin mecburi olması, ödenen fazlalığın devletin vatandaşına bir ihsanı olarak kabul edilmesi gibi gerekçelerle uzun zaman tartışmalar neticesinde ihtiyaç ve zarureten de olsa cevaz verilmiştir. (SOSYAL SİGORTALAR/ ÖZEL SİGORTALAR)

& Özel sigortalar ise ya kâr gayesi güden bir “ anonim “ ticârî şirket olarak kurulur ya da “ kooperatif “ teşekkül tarzında organizesi yapılan bir ortaklıktır.

& Kooperatif teşekküllü sigortalarda gaye, sigortacının kâr amacı olmayıp, rizikoların gerçekleşmesiyle doğan zarar ve kötü sonuçların yükünün üyeler arasında paylaşılarak azaltılmasıdır.

& “ Kooperatif teşekküllü sigortalar ” da yine çağdaş İslâm hukukçularınca genellikle câiz görülmüştür.

& Kooperatif teşekküllü sigortalarda prim ödeyen bir karşılık mutlaka bekleme-ktedir.

& Bu sigorta türüne ödenen prim teberru maksatlı değildir.

Devamı www.simgedergi.com’da

Zafer ALTINKESER

Yazar

DUKHA TÜRKLERİ ya da RENGEYİĞİ TÜRKLERİ

3000 yıllık kadim Türk tarihinin izlerine, uçsuz bucaksız Orta Asya bozkırlarının hemen her yerinde rastlamak mümkün. Günümüzde Moğolistan'ın Rusya sınırında, Sayan Dağları eteklerindeki Tayga ormanları arasında hayatlarına avcı-toplayıcı şekilde devam eden Dukhalar, Türklerin eski dönem yaşayışlarını ve sosyal ilişkilerini anlamak açısından korunup, üzerine çalışılması gereken yarı göçer kadim bir topluluk. Sayılarının 500'ü aşmadığı tahmin edilen Dukhaların, Moğolistan devletinin son dönemlerdeki baskısı sebebiyle yaşayış biçimleri ve kültürleri bakımından yok olma tehlikesiyle karşı karşıya oldukları bilinmektedir.

KÖKENLERİ

Rengeyiği Türkleri olarak da bilinen bu kadim topluluk, 1940 yılında Sovyet Rusya kontrolü altında kalan Tuva Cumhuriyeti'nden, Sayan Dağları eteklerine göçmüş ve Rus-Moğolistan sınırının kapanmasıyla Moğolistan sınırları içerisindeki bu bölgede kalmıştır. 1950'li yıllarda Moğol hükümeti tarafından kimlikleri verilmiş ve günümüze kadar izole bir şekilde yaşayışlarını sürdürmeye devam etmişlerdir. Civarda yaşayan yerel Moğollara göre, Dukhaların soyları Uygurlara dayanmaktadır. Çin kaynaklarında ise, günümüzde Rusya sınırları içerisinde yaşayan Tuva Türkleriyle ilişkilendirildikleri görülmektedir. Bazı Türk araştırmacılar da Dede Korkut Hikayelerinde geçen "Duha Koca Oğlu Deli Dumrul" adındaki Duha adı ile bu kadim kavim arasında bir ilişki olabileceğini belirtmekte.

YAŞAM TARZLARI

Tipik avcı-toplayıcı toplumların özelliklerinin birçoğuna sahip olan Dukhalar, avlanma alanlarının kısıtlanması sebebiyle, bu özelliklerini zamanla kaybetmeye başladılar. Taşımıcılıkta; binek hayvan olarak kullandıkları, beslenmede; et süt ve peynirinden yararlandıkları Rengeyikleri hayatlarının önemli bir parçası. Öyle ki isimleri bu geyiklerle özdeşleşmiş olan Dukhalar, Rengeyiği Türkleri olarak da bilinmektedir. Biriktirme ve depolama alışkanlıkları pek gelişmemiş olan Dukhalar da topluluğun her bir ferdi üretimin bir parçasıdır. Genç erkekler yetişkinlerle birlikte avlanmakta, kadınlar ise evde çocuk bakımıyla, ev işleriyle ve reneyiklerinin bakımıyla ilgilenmektedir. Her bir bireyin bu üretim sürecine dahil olması sebebiyle, yakaladıkları bir avı, av ekipmanlarını veyahut bu hayvanlardan edindikleri herhangi bir ürünü sahiplenmeleri söz konusu değildir. Paylaşımın esas alındığı bu küçük toplulukta, yaz aylarında yakalanan avlar uzun süre muhafaza edilememesi sebebiyle paylaşılır, bir kısım da kışın tüketmek için kurutulup saklanır.

NUFÜSLARI: Yaklaşık 44 aile ve 200-400 kişilik nüfusa sahiptirler ve soyları ve dilleri büyük ölçüde tehlike altındadır. Tsagaannuur sumunda 269 kişi bulunur. Moğolistandaki nüfusları 2000 yılında 303 kişi iken 2010 sayımında bu rakam 282 kişidir.

DİLLERİ: Duhaların dilleri Duhaca Sayan dilleri grubundan Tuvacanın ayrıksı bir lehçesidir ve hızla soyu tükenmektedir. Doğu Tuvacası konuşan Toju Tuvaları ile Tofaların lehçesine daha yakındır. Günümüzde Moğolca ile karışık kullanılmaktadır. UNESCO'ya göre dilleri Buryatya'daki Soyotların dili içinde değerlendirilir ve kültürleriyle birlikte yok olma tehlikesindedir. Rusçada Soyot-Tsatan dili adı altında ele alınır ve iki lehçesinden biri Buryatya'daki Soyotların diğeri ise Moğolistan'daki Duhaların şivesidir.

DİNLERİ: Günümüzde Duhaların dini, Moğollar gibi Budizm değil, Tengriciliktir.

EKONOMİLERİ: Kızılderililer gibi çadırlarda (çum) barınan Duhalar, ren geyiklerini ulaşım aracı olarak kullandıkları gibi boynuz ve sütünden de yararlanırlar; fakat genelde etini yemezler ve et ihtiyacını sığır ya da yaban domuzu gibi diğer av hayvanlarından sağlarlar. Duhaların ren geyiği eğitimi ve doğal yaşamları ekoturizm etkinliğiyle turist çekmektedir.

Devamı www.simgedergi.com'da

ÇKS ürün güncelleme işlemleri bugünden itibaren e-Devlet üzerinden yapılabilir

Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) ürün güncelleme işlemleri bugünden itibaren e-Devlet üzerinden yapılabilir.

Tarım ve Orman Bakanlığında yapılan yazılı açıklamaya göre, tarımın dijitalleştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında, ÇKS kayıt yenilemeleri için 1 Ekim 2022 itibarıyla e-Devlet üzerinden başvuru imkanı getirilmiştir. Ayrıca İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine de bizzat başvuru yapılabilir.

Bu sürecin bir devamı olarak, ÇKS ürün güncelleme işlemleri de 1 Şubat'tan itibaren ilk kez e-Devlet Kapısından yapılabilir. Güncelleme talepleri için İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine şahsen de başvuruda bulunulabilir. Ürün güncelleme başvuruları 28 Şubat'ta sona erecek.

ÇKS'nin e-Devlet entegrasyonunun ilk fazı olan kayıt yenileme başvurularının e-Devlet üzerinden gerçekleştirilmesi süreci, 1 Ekim 2022 itibarıyla hayata geçirilmiştir. Ürün güncelleme işlemlerinin de e-Devlet üzerinden yapılmasına imkan veren uygulama, bu sürecin ikinci fazını oluşturuyor. Dijitalleşme ve bürokrasinin azaltılması kapsamında atılan bu adım sayesinde, üreticilerin emek ve zamandan tasarruf sağlaması hedefleniyor. Bu sürecin bir devamı olarak,

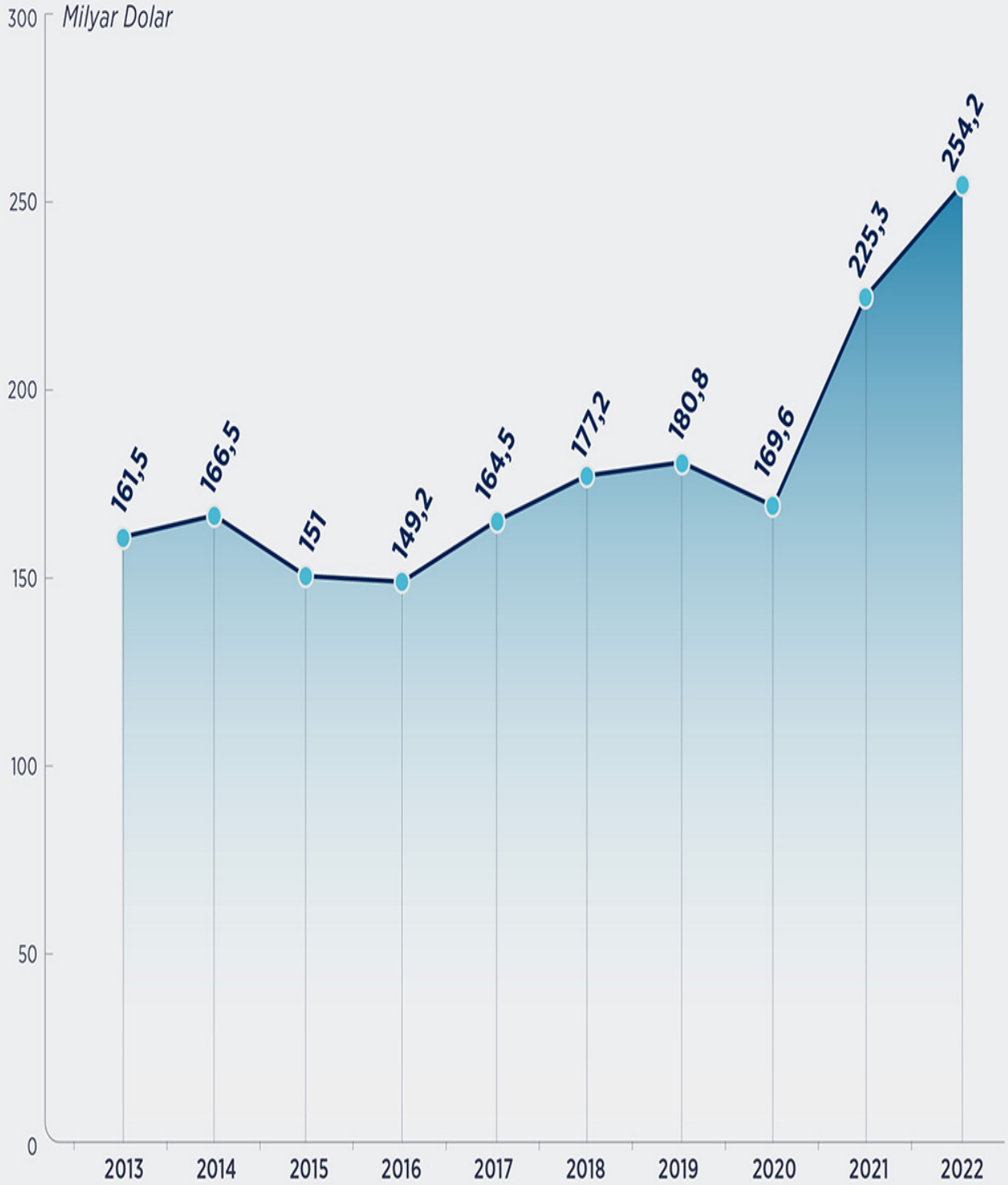
ÇKS ürün güncelleme işlemleri de 1 Şubat'tan itibaren ilk kez e-Devlet Kapısından yapılabilir. Güncelleme talepleri için İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine şahsen de başvuruda bulunulabilir. Ürün güncelleme başvuruları 28 Şubat'ta sona erecek.

ÇKS'nin e-Devlet entegrasyonunun ilk fazı olan kayıt yenileme başvurularının e-Devlet üzerinden gerçekleştirilmesi süreci, 1 Ekim 2022 itibarıyla hayata geçirilmiştir. Ürün güncelleme işlemlerinin de e-Devlet üzerinden yapılmasına imkan veren uygulama, bu sürecin ikinci fazını oluşturuyor. Dijitalleşme ve bürokrasinin azaltılması kapsamında atılan bu adım sayesinde, üreticilerin emek ve zamandan tasarruf sağlaması hedefleniyor.

Orman Bakanlığında yapılan yazılı açıklamaya göre, tarımın dijitalleştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında, ÇKS kayıt yenilemeleri için 1 Ekim 2022 itibarıyla e-Devlet üzerinden başvuru imkanı getirilmiştir. Ayrıca İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine de bizzat başvuru yapılabilir.

Türkiye'nin yıllara göre ihracat rakamları

31.01.2023

Kaynak: TÜİK, TİM

Aydın ALTINKESER
Yazar

James Webb Uzay Teleskobu İlk Dış Gezegenini Doğruladı

Araştırmacılar, NASA'nın James Webb Uzay Teleskobu'nu ilk kez kullanarak başka bir yıldızın yörüngesinde dönen bir gezegen olan bir ötegezegeni doğruladılar. Resmi olarak LHS 475 b olarak sınıflandırılan gezegen, bizimkiyle neredeyse tamamen aynı boyuttadır. Araştırma ekibi, Maryland'deki Johns Hopkins Üniversitesi Uygulamalı Fizik Laboratuvarı'ndan Kevin Stevenson ve Jacob Lustig-Yaeger tarafından yönetiliyor.

Ekip, gezegenin varlığını ima eden NASA'nın Geçiş Yapan Ötegezegen Araştırma Uydusu (Transiting Exoplanet Survey Satellite) uydusundaki ilgili hedefleri dikkatlice inceledikten sonra bu hedefi James Webb Uzay Teleskobu ile gözlemlemeyi seçti. Webb'in Yakın Kızılötesi Spektrografi (NIRSpec), yalnızca iki geçiş gözlemiyle gezegeni kolayca ve net bir şekilde yakaladı. "Gezegenin orada olduğuna şüphe yok. Webb'in el değmemiş verileri bunu doğruluyor," dedi Lustig-Yaeger. Stevenson, "Aynı zamanda küçük, kayalık bir gezegen olması da gözlemeyi için etkilici," diye ekledi.

Washington'daki NASA Genel Merkezi'nde Astrofizik Bölümü yöneticisi Mark Clampin, "Dünya büyüklüğünde, kayalık bir gezegenden elde edilen bu ilk gözlemsel sonuçlar, Webb ile kayalık gezegen atmosferlerini incelemek için gelecekteki birçok olasılığa kapı açıyor ve bizi güneş sistemimizin dışındaki Dünya benzeri dünyalara dair yeni bir anlayışa giderek daha da yaklaştırıyor," dedi.

Çalışan tüm teleskoplar arasında yalnızca Webb, Dünya büyüklüğündeki ötegezegenlerin atmosferlerini karakterize etme yeteneğine sahiptir. Ekip, iletim spektrumunu analiz ederek gezegenin atmosferinde neler olduğunu değerlendirmeye çalıştı. Veriler bunun Dünya büyüklüğünde bir karasal gezegen olduğunu gösterse de henüz atmosferi olup olmadığını bilmiyorlar. Johns Hopkins Üniversitesi Uygulamalı Fizik Laboratuvarı'ndan Erin May, "Gözlemevinin verileri çok güzel ve teleskop o kadar hassas ki, bir dizi molekülü kolayca tespit edebiliyor, ancak henüz gezegenin atmosferi hakkında kesin sonuçlara varamıyoruz," dedi.

Ekip neyin var olduğu sonucuna varamasa da neyin olmadığını kesin olarak söyleyebilir. Lustig-Yaeger, "Ek sayabileceğimiz bazı karasal tip atmosferler var" diye açıkladı. "Satürn'ün uydusu Titan'ınkine benzer, metan ağırlıklı kalın bir atmosfere sahip olamaz."

Ekip ayrıca, gezegenin atmosferi olmaması mümkün olsa da, saf karbondioksit atmosferi gibi göz ardı edilmeyen bazı atmosferik bileşimler olduğunu belirtiyor. Lustig-Yaeger, "Sezgilerin tersine, %100 karbondioksit atmosferi o kadar kompakt ki, tespit edilmesi çok zor hale gelir" dedi. Ekibin saf bir karbondioksit atmosferini hiç atmosferden ayırt etmesi için daha da hassas ölçümler gerekiyor. Araştırmacıların bu yaz yaklaşan gözlemlerle ek spektrumlar elde etmesi planlanıyor.

Webb ayrıca gezegenin Dünya'dan birkaç yüz derece daha sıcak olduğunu ortaya çıkardı, bu nedenle bulutlar tespit edilirse, araştırmacıların gezegenin karbondioksit atmosferi olan ve sürekli olarak kalın bulutlarla örtülen Venüs'e daha çok benzediği sonucuna varmasına yol açabilir. Lustig-Yaeger, "Küçük, kayalık dış gezegenleri incelemede ön saflardayız" dedi. "Atmosferlerinin nasıl olabileceğinin yüzeyini zar zor çizmeye başladık."

Araştırmacılar ayrıca gezegenin bir yörüngeyi sadece iki günde tamamladığını doğruladı; bu bilgi, Webb'in hassas ışık eğrisi tarafından neredeyse anında ortaya çıktı. LHS 475 b, yıldızına güneş sistemimizdeki herhangi bir gezegenden daha yakın olmasına rağmen, kırmızı cüce yıldız Güneş'in sıcaklığının yarısından daha azdır, bu nedenle araştırmacılar onun hala bir atmosferi olabileceğini tahmin ediyor.

Araştırmacıların bulguları, daha küçük kırmızı cüce yıldızların yörüngesinde dönen Dünya büyüklüğündeki gezegenleri belirleme olasılıklarını ortaya çıkardı. Stevenson, "Bu kayalık gezegen onayı, görevin araçlarının kesinliğini vurguluyor" dedi. "Ve yapacağı birçok keşfin yalnızca ilki." Lustig-Yaeger kabul etti. "Bu teleskopla, kayalık ötegezegenler yeni sınırdır."

LHS 475b, yalnızca 41 ışık yılı uzaklıkta, Octans takımyıldızında nispeten yakındır.

Ekip sonuçlarını, 11 Ocak 2023 Çarşamba günü Amerikan Astronomi Derneği'nin (AAS) düzenlediği basın toplantısında sunuldu.

James Webb Uzay Teleskobu, dünyanın önde gelen uzay bilimi gözlemevidir. Webb, güneş sistemimizdeki gizemleri çözecek, diğer yıldızların etrafındaki uzak dünyaların ötesine bakacak ve evrenimizin gizemli yapılarını ve kökenlerini ve içindeki yerimizi araştırarak. Webb, ortakları ESA (Avrupa Uzay Ajansı) ve CSA (Kanada Uzay Ajansı) ile NASA tarafından yürütülen uluslararası bir programdır.

Aydın Altinkeser

Kaynak : <https://webbtelescope.org/contents/news-releases/2023/news-2023-102>

Elveda TANIK

Yazar

MOBBİNG...DUYGUSAL TACİZ

Mobbing ; aslına bakılırsa çokta tanıdık bir kelime değil. Ya da biliniyordu da, ben yeni duydum... Merak ettim ve araştırdım... Mobbing, kökü Latince olan, psikolojik şiddet, baskı, kuşatma, taciz, rahatsız etme veya sıkıntı vermek anlamındadır...

Kavram olarak; kişinin işyerinden dışlandığı ve ruh sağlığının bozulmasına sebebiyet verecek seviyede kötü muameleye maruz bırakıldığı, olumsuz davranış yaklaşımı ve sonucu olarak kabul edilmektedir...

Mobbing, özellikle hiyerarşik yapılanmış gruplarda ve kontrolün zayıf olduğu örgütlerde gücü elinde bulunduran kişinin ya da grubun, diğerlerine psikolojik yollardan, uzun süreli sistematik baskı uygulamasıdır. Mobbing duygusal bir saldırıdır. Psiko terördür. Nedeni ise, düşünce ve inanç ayrılığından tutun da, kıskançlık ve cinsiyet ayrımına kadar her türlü faktör olabilir. Yaş, ırk, cinsiyet ayrımı gözetmeden, taciz, rahatsız etme ve kötü davranış yoluyla herhangi bir kişiye yönelen saldırganlıktır. Mobbing'in bir veya birkaç kişi tarafından diğer kişi veya kişilere düşmanca ve ahlak dışı uygulamalarla ortaya çıkan psikolojik şiddet veya psikolojik terör olduğu vurgulanmaktadır. Kişiyi iş yaşamından dışlamak amacıyla kasıtlı olarak yapılır. Kişinin saygısız ve zararlı bir davranışın hedefi olmasıyla başlar. Gücü elinde bulunduranın (Yönetici, işveren, bir kişi, bir gurup vb.) bir çalışana uzun süreli günler, aylar veya yıllar boyu sistemli bir baskı, ima, alay ve karşısındakinin toplumsal itibarını düşürme gibi saldırgan bir ortam yaratarak onu işten çıkmaya kadar zorlamasıdır. Üst yönetimden alt kademeye yönelttiği gibi, bezende eşit koşullarda bulunan çalışanların kıskançlık ve çekememezlik, rekabet, kişisel hoşnutsuzluk nedeniyle birbirlerine psikolojik şiddet uyguladıkları görülür.

Zamanımızın büyük bir kısmının geçtiği iş yerlerinde duygusal tacizin sistemli bir şekilde uygulanması halinde psikolojik savaşa dönüşerek, hedef alınan kişilerin işten ayrılmalarının dışında başka bir çareleri kalmamaktadır. Bunun yanında iş ortamında yalnızlaştırmak, iş veriminde olumsuzluk yaratacak şartları oluşturarak psikolojik tacize uğrayan kişinin işi bırakması, buhran yaşaması, kişilik bozukluklarına, hayattan koparak, intihar etmeye kadar gidecek şartların oluşması mobbing olarak değerlendirilmektedir. Bu duygusal tacizlerin en fazla görüldüğü yerler, hizmet veren kurum ve kuruluşlardır.

Yakın zamanlarda; kamu çalışanları üzerinde yapılan araştırmada kadın çalışanların, erkek çalışanlara oranla daha çok mobbinge maruz kaldığı tespit edilmiştir. Mobbinge maruz kalanların ortak özellikleri ise aşağıdaki sıralamada yer almaktadır.

İşini çok iyi, hatta mükemmel yapan,
Çevresindekilerce sevilen, ilişkileri olumlu,
Çalışma ilkeleri ve değerleri sağlam, ödün vermeyen,
Dürüst ve güvenilir, çalıştığı yere sadık,

Bağımsız ve yaratıcı, en önemlisi de, zorbanın yeteneklerinden üstün özelliklere sahip olmalarıdır.

Bu özellikler mobbinge maruz kalmayı gerektirir mi? Kesinlikle gerektirmez... Tam aksine akıllı olan birisi bu özelliklerdeki personelinden, en verimli şekilde faydalanıp, iş verimini artırarak başarısına başarı katar... Ama zorba hazımsız, basiretsiz, yeteneksiz. Elindeki yetkiler onları güçlü yapıyor. Her nasılsa hak etmedikleri bir konumdalar... O yetkileri istediği gibi kullanacak... Yetenekli personelden verim alma, üretimi artırma yerine, sanki onu bunalıma sürüklemeye odaklanmış bir durum sergilerler...

Devamı www.simgedergi.com'da

“Barış Manço Evi” 7’den 70’e ziyaretçi akınına uğradı

Kadıköy Belediyesinin Manço ailesi ve Halkbank’ın desteğiyle müze haline getirdiği evde, Manço’nun gitarı, plakları, özel eşyaları, aksesuarları, giysileri, takıları, kendi çalışması tablolar ve orijinal konser afişleri yer alıyor.

Barış Manço’nun Moda’daki evi, anma programları kapsamında her yıl olduğu gibi bu yıl da ziyaretçi akınına uğradı.

Kadıköy Belediyesinin Manço ailesi ve Halkbank’ın desteğiyle müze haline getirdiği evde, Manço’nun gitarı, plakları, ailesinin verdiği özel eşyaları, aksesuarları, giysileri, takıları, kendi çalışması tablolar ve orijinal konser afişleri yer alıyor.

Barış Manço Evi’ne evine gelen ve uzun kuyruklar oluşturan her yaştan ziyaretçi, 24 yıl önce hayatını kaybeden usta sanatçıyla ilgili duygu dolu ifadeler kullandı. “Saçımı uzatmamın sebebi de Barış Manço”

AA muhabirine konuşan ziyaretçilerden Murat Üzen, Barış Manço’yu bir müzisyen olarak örnek aldığını belirterek, “Gençliğimin en güzel çağları Barış Manço’nun da en güzel şarkılarını söylediği zamanlardı. Müzisyen de olduğum için onu çok seviyordum. Vefat ettiği günü ve cenazesini çok iyi hatırlıyorum.” dedi. Üzen, Manço’nun hatırasını yad etmek için oğlu Ege ile birlikte geldiğini söyledi. Emirkan Karataş da Barış Manço’yu çok sevdiğini

belirterek, “Biraz mutluyum biraz da hüznüyüm. Tuzla’dan geldim buraya. Her ölüm yıl dönümünde mezarına gidiyorum.

Saçımı uzatmamın sebebi de Barış Manço. Onu sanatçı kimliğiyle idolüm olarak görüyorum. Ben de bir sanatçı adayım, konservatuvar okuyorum ve eğer sanatçı olursam onun gibi sevilme isterim. Barış Manço, halkın içinden birisi, onu çok seviyorum.” şeklinde konuştu.

Minik ziyaretçilerden 11 yaşındaki Aras ise müzeyi ziyaret ederek Barış Manço hakkında çok şey öğrendiğini ve Manço’nun şarkılarını dinleyerek büyüdüğünü anlattı.

Barış Manço, vefat yıl dönümü olan 1 Şubat’ta, Kurtalan Ekspres grubunun sahne alacağı bir programla Kadıköy Belediyesi Caddebostan Kültür Merkezi’nde anılacak.

Yalova'da Roma döneminden kalma su kanalı turizme kazandırılacak

Yalova'nın Çınarcık ilçesine bağlı Teşvikiye beldesinde Roma döneminden kalan yaklaşık 2400 yıllık antik su kanalında çalışmalar başlatıldı.

Teşvikiye beldesi Güngörmezler mevkiinden başlayıp deniz kıyısındaki Kemertepe mevkiine kadar yer altından giden yaklaşık 13 kilometre uzunluğundaki sistem, belediye ekipleri tarafından temizleniyor. Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca 2006 yılında tescil edilen antik su sistemi, kanal, kemer ve dinlendirme havuzlarından oluşuyor. Yalova Müze Müdürlüğü denetiminde temizlik ve dolgu çalışmaları tamamlanan ilk iki etabın ardından üçüncü etabın da çalışmaları yakında başlayacak. Bu yıl içerisinde temizlik çalışmalarının tamamlanmasıyla koruma bölge kuruluna rölöve projeleri iletilerek antik su kanalının bir bölümü eski ihtişamlı günlerine kavuşturulacak. 13 kilometrelik kanalın ilk etapta yapılacak 550 metrelik kısmının tamamlanmasının ardından ziyaretçilere açılması planlanırken, çevresine kurulacak tesislerden de faydalanması sağlanacak. Yüksekliği 2, genişliği 1 metre olan ve moloz taştan kireç harcı kullanılarak inşa edilen yapıdaki çalışmaları yerinde inceleyen Teşvikiye Belediye Başkanı Mustafa Nurten, ekiplere yapılacak restorasyon ve rölöve çalışmalarına hazır hale getirilmesi talimatını verdi.

Nurten, AA muhabirine, göreve geldikten kısa süre sonra meclisten su kanalının turizme kazandırılması amacıyla karar aldıklarını hatırlattı.

Akademisyenler ve arkeologların yaptığı incelemede su sisteminin Roma, Doğu Roma (Bizans) döneminden kaldığını belirten Nurten şunları kaydetti:

“Yalova Müze Müdürlüğü, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Kocaeli Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü ve Teşvikiye Belediyesi olarak ortaklaşa bir protokol imzaladık. Geçen yıl bir kısmında çalışma yaptık. Bu yıl da müze müdürümüz önderliğinde çalışmalarımızı hızlandırdık. Kanalın üst çalışma ve içerisinin temizlenmesini bitirdik. İçerisinin onarılması konusunda ihalesini yaptık. Yakında restorasyon ve rölöve çalışması yapılacak. İnşallah bunu turizme kazandırmak için çalışmalarımız devam ediyor.”

İlk etapta kanalın 550 metrelik bölümü turizme kazandırılacak

İsmail AYDIN*Yazar*

ÇALIŞAN GAZETECİ

10 Ocak Çalışan Gazetecilerin günü olarak kutlanır. Bu gün 10 Ocak çalışan gazetecilerin gününde toplantılar yapılır ve bu toplantılarda çalışan gazetecilere yemek çay ikramları yapılır, kendilerine sorunlarını tartışacak bir platform oluşturulmaz, her zaman ki gibi bir bilenler çıkar konuşur ve çalışan gazeteciler dinler çayını içer ve hatıra fotoğrafları çekilir, toplantı sonlanır. Bizim ülkemizde bu şekilde kutlandığını hep gözlemledik, hiç farklı bir formad da yapılan kutlamaya ne yazık ki hiç rastlamadık.

İşin en kötü tarafı ise gazeteciler arasında ayırım yapmak görüşlerine göre bakış açıları değişen yetkili ve bir bilenlerin bilmedikleri tek şey omuzundaki deklanşörle ve cebinde kalemiyle dolaşan ve kendi penceresinden gördüklerini köşesine taşıyan kim olursa olsun o bir kamu görevini ifa ettiği.

Songünlerde yapılan yasal düzenlemelerle zaten azalan çalışan gazetecilerin bu yasaların yürürlüğe girmesiyle artık çalışamayacaklarını da üzülerek belirtmemiz gerekiyor. Çünkü bu ortaya konun koşullarda kaç haber sitesi ayakta kalır göreceğiz. Yazılı basın maliyetlerinin çıkılmaz duruma gelmesi ve girdi maliyetlerinin çok fahiş duruma gelmesi yazılı basının ayakta durması mümkün gözüküyor. İnternet yayıncılığı da belli kişi ve kuruluşların elinde kalmasını sağlamak amaçlı elden gelen maalesef yapılmıştır.

10 Ocakta çalışan gazeteci arkadaşlar maalesef mutlu değiller, yerel basın can çekişiyor. Hayatlarını idame ettirmek için binbir zorlukla mücadele verirken üstüne üstlük bir internet gazetesinin en az 8 eleman çalıştırması zorunluluğunu getirmek kanamalı hastaya aspirin vermek gibi bir şey değil mi?

Ben bu getirilen yasaların tekrar gözden geçirileceği ve gerekli düzenlemelerin yapılacağı inancını taşıyorum. Çalışan gazetecilerin gönencini duyabiliyorlarsa günlerini kutluyorum.

SEÇİMLERİN SIRAT KÖPRÜSÜ

Sayim YAĞAN
Yazar

Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en en zor seçim atmosferine girdi. İktidar partisi AKP seçimi kaybeder Cumhurbaşkanı Erdoğan kazanırsa ne olur ? İşlemeyen bir TBMM Cumhurbaşkanı kararlarını yok sayan bir hükümet, başkanlık sistemi hükümeti kitler. Hükümetin icraatlarını onaylamayan bir Cumhurbaşkanına karşı yapacak çok bir alternatif mevcut değil. Türkiye sonu belli olmayan bir KAOS ortamına düşer. Muhalefet seçimi kaybeder Sayın Cumhurbaşkanı kaybeder (zor bir olasılık) AKP kazanır meclisi yine aynı KAOS senaryosu. Muhalefet seçimi ve Cumhurbaşkanlığı kazanır. Zafer sarhoşluğu ile tüm ilerleyen yatırımlar durur. İnceleme sorgulama derken 2023 kaybedilir. Bun u neden söylüyorum en son mutabakat metnin de muhalefet ülke için elle tutulur somut bir hedef koyamadığı için. Mutabakat metni ekonomik çözümler, Bürokrasi çözümleri, daha nice sorunlara değinmeden öğrenci kompozisyonu gibi bir mutabakat metni düzenlemiştir. Muahalefet ne yazıkki Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşan insanların sorunlarını tam olarak anlamamış gibi. Yurtta Barış Dünyada Barış bir slogan Cumhuriyetin kurulduğu yıllarda geçerliydi. Yeni bir devlet kıt imkanlarla doğal olarak etliye sütliye karışmadan kendi ayaklarının üzerinde durmak ve gelişmek için en uygun sloganı bulmuştu. Bu gün geldiğimiz dünya bu durumda değil artık. Büyük devletlerin kendi sınırları dışında Barış falan istemediği çok açık. Kendi güçlerini ayakta tutmak ekonomilerini güçlü hale getirmek için kendi sınırları dışında diğer devletleri borçlandırmak için savaşlara ve ekonomik kaoslara ihtiyaçları var. Örnek Ukrayna ve Rusya savaşının kesin kaybedeni sonuç ne olursa olsun Ukrayna: aldığı silahları ödemek için en az 100 yıl boy unca ulusal varlıklarını kendisine silah veren devletlere onların istedikleri fiyattan satmak daha doğrusu vermek zorunda. Muhalefetin bu savaşla ilgili barış ve uzlaşma dileklerinden başka bir politik düşüncesi yok; oysa bu savaş bizim ekonomik yapımızı te melden etkiledi. Artan gıda fiyatları, savaştan kaçan Rus ve Ukrayna vatandaşlarının yerleştikleri yerlerde yükselttikleri emlak bedelleri ve kiralar neredeyse vatandaşların Türkiye sınırları içinde toplu göçüne sebep oldu. Antalyada okullarda vatandaşlarımızın çocukları azınlık durumuna düştü. Tarımsal üretim, sanayi hammadde fiyatları, umutsuz gençlik tüm dünyanın sorunu olduğu gibi bizde de en yüksek seviyelerde. Bu konular siyasi söylemlerle mutabakatta geçirilemez. Batının bize aferin demesi için önce ken di söküğünü dikmesi lazım. Görülen o ki muhalefet hala kazanırsak kim nereyi alacak aşamasında. Seçimi AKP ve Cumhurbaşkanı Erdoğan kazanırsa (ki bu yazıyı yazdığım gün Cumhurbaşkanı sayın Erdoğan kendi milletvekillerini gruba girmedikleri için kibarca uyardı) Milletvekilleri sırtını Cumhurbaşkanına dayadığı sürece AKP nin işi zor. AKP içinde olan herkes artık nereden bir iş kaparım zihniyetini bırakmazsa seçimlerden sonra sahip olduklarının bir anda ellerinden kayıp gitmesini hayretle seyreder. Toplumda kend ilerine karşı nasıl negatif duygular geliştiğinin farkına varmak zorundalar. Sırtınızı sıvalayan size övgüler yağdıran kişiler bir anda size yalnız bırakır. Dost acı söyler artık AKP milletvekillerinin her birinin kendisi Cumhurbaşkanı adayını çalışmasının zamanı. Aksi taktirde Mayıs ayında öyle bir KAR yağar ki hayatları boyunca telafi edemezler.

Resmi İlan ve Reklam Yönetmeliği, Resmi Gazete’de yayımlandı

Resmi ilan ve reklamların yayımlanacağı süreli yayınların vasıf ve ödevlerinin belirlenmesi ile fikir ve içtihat farkı gözetilmeksizin ilan dağıtımının sağlanması amacıyla hazırlanan yönetmeliğin büyük bölümü 1 Nisan’da yürürlüğe girecek.

Basın İlan Kurumu (BİK) Genel Kurulu’nda kabul edilen, resmi ilan ve reklamların gazete, dergi ve internet haber sitelerinde yayımını düzenleyen ve bugün Resmi Gazete’de yayımlanan Resmi İlan ve Reklam Yönetmeliği, yeni dönemin başlangıcı olacak önemli kararları içeriyor.

BİK’ten yapılan açıklamada, kurumun 13 Ocak’taki olağanüstü toplantısında kabul edilen Resmi İlan ve Reklam Yönetmeliği’nin, 1 Şubat 2023 tarihli ve 32091 sayılı Resmi Gazete’de yayımlandığı belirtildi.

Açıklamada, resmi ilan ve reklamların yayımlanacağı süreli yayınların vasıf ve ödevlerinin belirlenmesi ile fikir ve içtihat farkı gözetilmeksizin ilan dağıtımının sağlanması amacıyla hazırlanan yönetmeliğin büyük bölümünün 1 Nisan’da yürürlüğe gireceği ifade edildi.

Resmi ilanların kamuoyuna duyurulması noktasında önemli bir dönüşümü kapsayan yönetmeliğin, kurumun sorumluluk alanını genişletirken internet haber sitelerine devlet desteği sağlanmasının da önünü açtığı kaydedilen açıklamada, yönetmelikte gazetelerin mevcut resmi ilan yayımı mekanizmasındaki yerleri korunurken hak kaybı yaşamamaları için hassasiyet gösterildiği vurgulandı.

İnternet haber siteleri ne zaman resmi ilan yayımlayabilecek?

Açıklamada, yönetmelikteki kategorilere göre belirlenen usul ve esaslara uygun olarak vasıf ve ödevlerini, eksiksiz ve zamanında yerine getiren internet haber sitelerinin resmi ilan yayımlama hakkı kazanacağı belirtildi.

Halihazırda resmi ilan yayımlama hakkına sahip olan gazetelerin, kuruma kayıtlı olan internet haber sitelerinin, 31 Mart’a kadar belirlenen kurallara uygun başvuru yapmaları ve asgari trafik şartı hariç diğer koşulları yerine getirmek şartıyla bekleme süresine tabi tutulmaksızın resmi ilan yayımlama hakkı kazanacağı bildirilen açıklamada, ancak internet haber sitelerinin 30 Eylül itibarıyla asgari trafik şartını da yerine getirmelerinin gerekeceği, aksi halde resmi ilan yayımlama hakkının durdurulacağı aktarıldı.

Kuruma ilk kez başvuran internet haber sitelerinin ise be-

lirlenen şartları 24 ay süreyle yerine getirmelerinin ardından ilan yayımlama hakkı kazanacağı belirtilen açıklamada, il temeline dayanan kontenjan yerlerine dair kadro ve içerik sayılarının iki katını ve günlük asgari tekil ziyaretçi sayısının dört katını yerine getirenlerin ise 6 ay sonra resmi ilan yayımlayabileceği kaydedildi.

Açıklamada, resmi ilan yayımlama hakkı kazanmak için müraعات eden gazetelerin, önceki düzenlemede olduğu gibi 36 ay bekleme süresine tabi tutulacağı bildirildi.

Gazete ve internet haber sitelerinin genel vasıfları

Süreli yayınların yerine getirmeleri gereken ödevlerin başında, kadrolarında belirli sayı ve görevlerde fikir işçisini istihdam etmelerinin geldiği vurgulanan açıklamada, şu bilgiler yer aldı:

“Kadroda yer alacak fikir işçilerinin iş sözleşmeleri, ücretleri, öğrenim durumları, çalışma süreleri ve diğer nitelikleri kurum mevzuatı açısından kadro beyanlarında önem taşıyor. Mevzuatın ilgili maddelerinde, basın çalışanlarının haklarını koruyan çeşitli hükümler de yer alıyor. Buna bağlı olarak, 1 Temmuz’da yürürlüğe girecek bir maddeyle kadroda beyan edilen fikir işçileri ile orantılı olacak şekilde, gazetecilik faaliyeti yürütülmek üzere tahsis edilmiş iş yerinde kişi başına en az 5 metrekare çalışma alanının olması şart kılınıyor.” Açıklamada, süreli yayınların içeriklerinin de yönetmelikte bir diğer önemli unsur olarak öne çıktığına işaret edilerek, “Yönetmelik, süreli yayınların yayın veya kontenjan yeri ile çevresini ilgilendiren özgün ve güncel içeriklere yer vermelerini zorunlu kılarak gazeteciliğin gelişimine yönelik katkılar içeriyor. Yönetmelikte basının yerleşik teamülleri doğrultusunda habercilik yapılması öngörülürken, mahreç kullanımını düzenleyen maddelerle gazetecilerin fikri haklarının ve emeklerinin korunması noktasında önleyici tedbirler alınıyor.” ifadeleri kullanıldı.

Bu kapsamda, resmi ilan yayımlama hakkına sahip veya bekleme süresinde olan gazete veya internet haber sitelerinin, günlük incelemelerin yanı sıra 2 yılda en az 1 defa kurum tarafından denetleneceği bildirilen açıklamada, diğer taraftan süreli yayınların mücbir sebepler ve kanuni kısıtlamalar dışında yayınlarını kesintisiz sürdürmeleri gerekeceği belirtildi.

Süreli yayınların kategorilerinin belirlenmesi

Açıklamada, yönetmelik hükümlerine göre resmi ilan dağıtımı ve yayımı açısından; gazetecilik geleneği, resmi ilan istihkakı ve nüfus gibi objektif verilere dayanılarak birbirine benzeyen illerin aynı kategoriye alındığı aktarıldı.

Gazetelerin yayın yeri, kadrolarında bulundurmaları gereken fikir işçisi sayıları, yüzölçümleri ile bayi ve abone satışlarına göre 6 kategori altında sınıflandırıldığı bildirilen açıklamada, bu sınıflandırma doğrultusunda resmi ilan kontenjanına ilişkin esas ve ek gösterge şartları ve sayılarının, resmi ilanların adil bir şekilde dağıtımının sağlanması için gazetelerin kadro-yüzölçümleri, baskı, dağıtım ve satışlarına göre belirlendiği kaydedildi.

İnternet haber sitelerinin kontenjan yerlerinin ise 6 kategori olarak tasnif edildiğine, bu kategorilerin fikir işçisi sayısı, asgari haber sayısı, asgari ziyaretçi trafik bilgilerine göre şekillendirildiğine işaret edilen açıklamada, internet haber sitelerinin kadro, ziyaretçi trafiği ve ilan haberleştirme ek göstergeleriyle internet haber sitelerinin vasıflarına göre resmi ilanlardan adil şekilde faydalandırılmasının sağlandığı ifade edildi.

Açıklamada, ayrıca günlük gazetelerin vasıflı, haftalık gazetelerin alt vasıflı olarak belirlendiği sınıflandırmaya, ilan dağıtımında yaşanan olumsuz sonuçlar sebebiyle son verilerek, aynı yayın yerinde yayın günü sayısına göre gösterge tanımlamaya dayalı düzene geçildiği duyuruldu.

Gazetelerin asgari satış rakamlarında değişiklik

Gazetelerin koronavirüs salgınıyla birlikte düşen bayi ve abone satışlarına yönelik günlük olarak gerçekleştirmesi gereken satış adedi rakamlarında da değişiklik yapıldığına işaret edilen açıklamada, gazetelerin satış fiyatının yerel ve bölgesel gazetelerde 1,5 TL, yaygın olanlarda ise 2 TL'den az olmamasının kararlaştırıldığı bildirildi.

Açıklamada, gazetelerin kategorilerine göre; 1. kategori için 14 fikir işçisi, 2,25 metrekare yüzölçümü, asgari bayi satış oranı yüzde 50 olmak üzere günlük 3 bin; 2. kategori için 11 fikir işçisi, 1,50 metrekare yüzölçümü, asgari bayi satış oranı yüzde 50 olmak üzere günlük 1600; 3. kategori için 6 fikir işçisi, 1,50 metrekare yüzölçümü, asgari bayi satış oranı yüzde 50 olmak üzere günlük 400; 4. kategori için 5 fikir işçisi, 1,12 metrekare yüzölçümü, asgari bayi satış oranı yüzde 40 olmak üzere günlük 400; 5. kategori için 4 fikir işçisi, 1,12 metrekare yüzölçümü, asgari bayi satış oranı yüzde 30 olmak üzere günlük 300; 6. kategori için 3 fikir işçisi, 0,90 metrekare yüzölçümü, asgari bayi satış oranı yüzde 30 olmak üzere günlük 100 fiili satış adedi ile yönetmelikte belirlenen diğer şartları taşımaları gerektiği kaydedildi.

İnternet haber sitelerinin ödevleri

Açıklamada, gelecek nisan ayında ilk kez süreli yayın kapsamına girerek resmi ilan ve reklam yayımlayacak internet haber sitelerinin bugünün teknolojisiyle beraber ulaştığı erişim kolaylığının, kategoriler ve kriterlerin belirlenmesinde önemli rol oynadığı ifade edildi.

İnternet haber sitelerinin kategorilerine göre; genel kategori için 32 fikir işçisi, günlük 240 asgari haber sayısı, 500 bin tekil ziyaretçi, 1,5 milyon sayfa görüntülenme sayısı şartını taşıması gerektiği belirtilen açıklamada, 1. kategori için 15 fikir işçisi, günlük 100 asgari haber sayısı, 50 bin tekil ziyaretçi, 150 bin sayfa görüntülenme sayısı; 2. kategori için 12 fikir işçisi, günlük 80 asgari haber sayısı, 30 bin tekil ziyaretçi, 90 bin sayfa görüntülenme sayısı; 3. kategori için 8 fikir işçisi, günlük 50 asgari haber sayısı, 20 bin tekil ziyaretçi, 60 bin sayfa görüntülenme sayısı; 4. kategori için 6 fikir işçisi, günlük 40 asgari haber sayısı, 10 bin tekil ziyaretçi, 30 bin sayfa görüntülenme sayısı; 5. kategori için 4 fikir işçisi, günlük 30 asgari haber sayısı, 3 bin tekil ziyaretçi, 9 bin sayfa görüntülenme sayısı ile yönetmelikte belirlenen diğer şartları taşımalarının zorunlu olduğu vurgulandı.

Tekil ziyaretçi sayılarının, kategori ve göstergelere göre en az yüzde 15'inin doğrudan gelen ziyaretçilerden oluşması gerektiğine işaret edilen açıklamada, "1'inci, 2'nci, 3'üncü, 4'üncü ve 5'inci kategorilerde yer alan internet haber sitelerinin ziyaretçilerinin günlük ortalama sayfada kalma süresi en az 1 dakika; genel kategoride ise en az 2 dakika olacak. Genel kategori hariç ve diğer kategorilerde yer alan internet haber sitelerinin trafik bilgilerinde sadece yurt içi kaynaklı olanlar dikkate alınacak. Genel kategoride yer alan internet haber sitelerinin ziyaretçi trafik verilerinin hesaplanmasında, yurt dışı kaynaklı olanların en fazla yüzde 5'i dahil edilecek." bilgisi paylaşıldı.

Ziyaretçi trafik bilgilerinde manipülasyona taviz verilemeyecek

Açıklamada, kurumun resmi ilan dağıtımına dayanak oluşturan unsurların başında yer alacak olan ziyaretçi trafik bilgilerinin, kontenjan tablolarının hukuka aykırı şekilde herhangi bir yöntemle kasıtlı ve hileli birtakım davranış ile manipüle edilmesi halinde ilgili internet haber sitesinin resmi ilan yayımlama hakkının sona erdirileceği bildirildi.

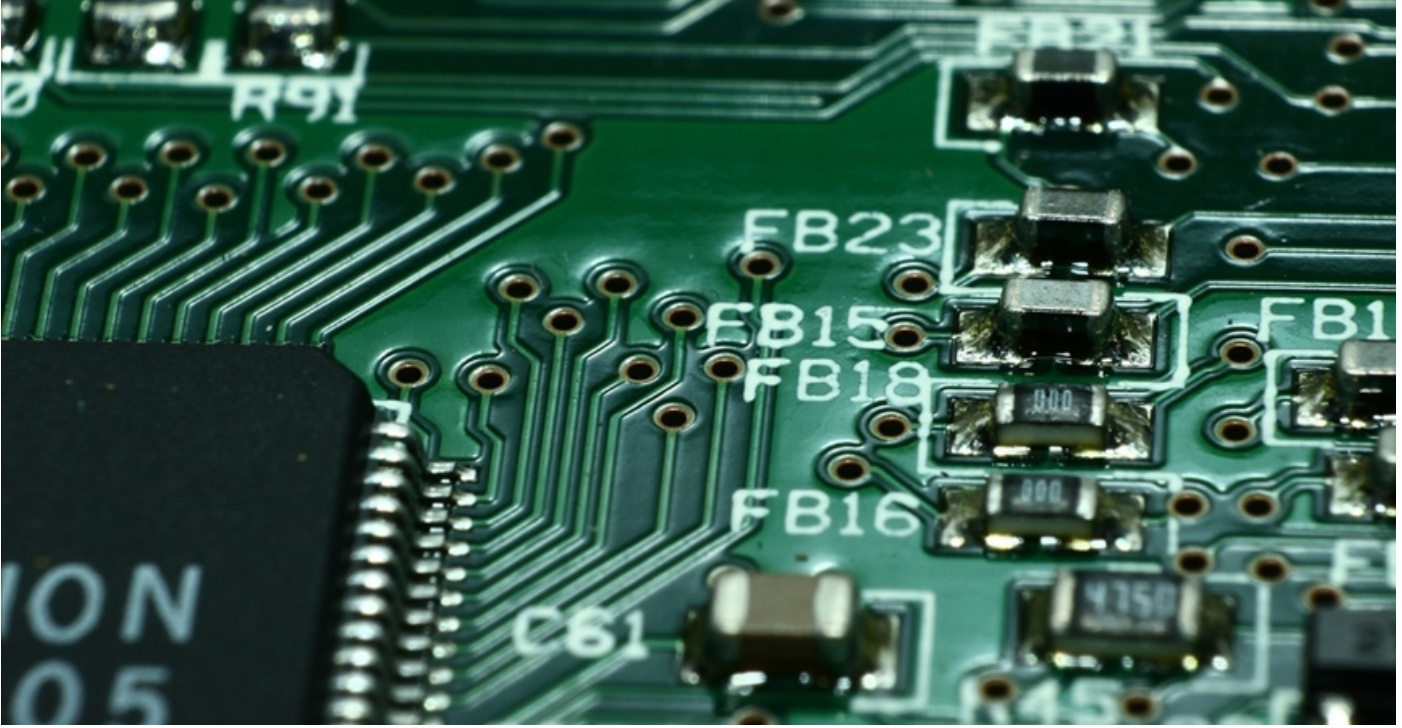
Resmi reklam yayımlama hakkı

Açıklamada, gazete ve dergilerin resmi reklam yayımlama hakkını kazanabilmeleri için haftada bir veya daha sık yayımlananların 12, 15 günde bir yayımlananların 9, ayda bir yayımlananların 6, 2 ayda bir yayımlananların 3, 3 ayda bir yayımlananların ise 2 sayı yayımlamış olmaları gerektiği kaydedildi.

İnternet haber sitelerinin resmi reklam yayımlama hakkı kazanabilmeleri için yayımlama taleplerinden itibaren tabi olacakları bekleme sürelerinin 30 gün olacağı belirtilen açıklamada, sadece resmi reklam yayımlayacak süreli yayınların kadrolarında en az 2 fikir işçisi istihdam etmeleri gerektiği aktarıldı.

Hollanda, ülkede üretilen mikroçiplerin Rusya'ya ihraç edilmesini istemiyor

Hollanda hükümeti, ülkedeki teknoloji firmalarının ürettiği mikroçiplerin aracı üçüncü firmalar tarafından Rusya'ya ihraç edilmesinin engellenmesini istiyor.

Kamu yayıncısı NOS'ta yer alan habere göre, Hollandalı teknoloji şirketleri NXP ve Nexperia'ya ait mikroçipler, Çinli firmalar tarafından ihraç edilerek Rus silah şirketlerine satılıyor.

Hollanda Dışişleri Bakanı Wopke Hoekstra, parlamentoda yaptığı açıklamada, mikroçiplerin Rusya'ya ulaşmasının tamamen engellenememesini "tuhaf bir durum" olarak değerlendirdi.

Hoekstra, mikroçiplerin Rusya'ya nasıl ulaştığını bulmak için istihbarat birimlerinden destek alınabileceğini kaydetti.

Hollandalı teknoloji firmalarından, mikroçiplerin nereye gittiğini daha takip etmelerini isteyen Hoekstra, "Firmaların çok fazla çaba gösterdiğini biliyorum ama daha fazlası olmalı." ifadelerini kullandı.

Hoekstra, mikroçiplerin satın alındığı sözleşmelere Rusya'ya gönderilmesini engelleyen maddeler eklenebileceğini ve aracı Çinli firmalara da yaptırım uygulanabileceğini söyledi.

Mikroçipler Rus silahlarında bulundu

NOS haber ajansı araştırmacılarının 27 Ocak'ta yayımlandığı haberde, geçen yıl Rusya'nın, Hollanda'da üretilen milyonlarca mikroçipi ithal ettiği belirtildi.

Rus silah şirketlerinin de kullandığı mikroçiplerin Rusya'ya nasıl ulaştığı bilgisine yer verilen haberde,

Çinli firmaların Hollanda'dan satın aldığı mikroçipleri birkaç ay sonra Rusya'ya ihraç ettiği bildirildi. Haberde, Ukrayna'da ele geçirilen Rus MSTA-S Howitzer tankı, Alligator atak helikopteri, çeşitli kamikaze-dronelerinde bu mikroçiplerin tespit edildiği aktarılırken, bu mikroçiplerin Hollandalı teknoloji firmaları NXP ve Nexperia'ya ait olduğu bilgisine yer verildi.

Hollanda'dan yüklü miktarda mikroçip ithal edenlerin Sinno Elektronik ve Sigma Teknoloji isimli Çinli firmaların Rusya'ya teknoloji ürünleri ihracatı yaptığı belirtilen haberde, Rusya'ya yaptırımları deldiği gerekçesiyle ABD'nin Sigma Teknoloji'ye Haziran 2022'den bu yana yaptırım uyguladığı kaydedildi.

Hollandalı firmaların cevabı

Hollandalı NXP ve Nexperia'dan yapılan yazılı açıklamada, Rusya'ya yönelik yaptırımların uygulandığı aktarıldı.

Açıklamada, mikroçiplerin Rusya'ya ve özellikle de silah firmalarına gönderilmesini istemedikleri vurgulandı.

Hollandalı firmalar, gerekli tedbirleri almak için çabaladıklarını ifade etti.

7. Ulusal Antarktika Bilim Seferi ekibi yolculuğun ilk yarısını tamamladı

7. Ulusal Antarktika Bilim Seferi ekibi İstanbul'dan hareket ettikleri yolculuklarının ilk yarısını tamamlayarak Şili'nin başkenti Santiago'ya vardı.

Cumhurbaşkanlığı himayelerinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uhdesinde TÜBİTAK MAM Kutup Araştırmaları Enstitüsü'nün (KARE) koordinasyonunda gerçekleştirilen 7. Ulusal Antarktika Bilim Seferi ekibinin yolculuklarının ilk yarısı, 2 aktarma, 5 saatlik bekleme süresi ve toplam 18 saatlik uçak yolculuğunun ardından tamamlandı.

7. Ulusal Antarktika Bilim Seferi Koordinatörü Prof. Dr. Burcu Özsoy, 19 Türk bilim insanı ve 2204-C TÜBİTAK kutup araştırmaları proje çağrısına başvuru yaparak birincilik alan 3 liseli öğrenciden oluşan ekip, Şili'nin başkenti Santiago'ya ulaştı.

Sefer ekibini, Santiago Comodoro Arturo Merino Benitez Havalimanı'nda Türkiye'nin Santiago Büyükelçisi Gülcan Akoğuz ve büyükelçilik personeli karşıladı. Karşılama sonrası büyükelçiye bilgi veren ekip sonrasında toplu fotoğraf çekti.

Antarktika yolunu yarıl原因 bilim heyeti, 20 saatlik bekleme süresinin ardından, Büyükelçi Akoğuz'la beraber Punta Arenas'a gerçekleştirilecek uçuş sonrasında Antarktika King George Adası'na ulaşmayı planlıyor.

Tedavi amacıyla başladığı yüzmede 20 madalya kazandı

Ordu'da işitme ve bedensel engelli Selin Ortatepe, doktorların tavsiyesi üzerine başladığı yüzme sporunda 8 yılda 20 madalya kazandı.

Altınordu ilçesinde yaşayan Selin Ortatepe'ye doktorlar tedavisine destek olabileceği düşüncesiyle yüzmeyi tavsiye etti.

Ailesinin desteğiyle 2015'te Ordu Olimpik Yüzme Havuzu'nda yüzmeye başlayan 26 yaşındaki Selin Ortatepe, antrenör Olcay Tercan'ın dikkatini çekti.

Tercan, Ortatepe ailesi ile görüşerek kızlarına yüzmede teknik öğretmek istediğini aktardı. Antrenörün bir süre eğitim verdiği genç kız, Ordu Gençlik Spor Kulübü'nün lisanslı sporcusu olmayı başardı.

Kulübü adına en son Aralık 2022'de Konya'da Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonunca organize edilen Para Yüzme Türkiye Şampiyonası'na katılan Selin Ortatepe, 50 metre serbestte altın, 200 metre serbestte ise gümüş madalya kazandı.

Başarılı yüzücü, böylece ulusal yarışmalarda kazandığı madalya sayısını 20'ye çıkarttı.

Selin Ortatepe, yeni başarılarına ulaşmak için havuzda haftanın belli günlerinde antrenmanlarını aksatmadan sürdürüyor.

"Yeni başarılarla imza atmak için yolumuza devam edeceğiz" Antrenör Olcay Tercan, AA muhabirine, özel antrenman programları sayesinde Selin Ortatepe'nin yüzme altyapısını oluşturduklarını söyledi.

Antrenmanları mümkün olduğunca aksatmadıklarını belirten Tercan, "Sporcumuzun daha iyi seviyeye gelmesi için çok çalıştık. Devletimizin tüm imkanlarını kullanarak çok çalıştık ve sporcumuzun performansının artmasını sağladık." diye konuştu.

Tercan, belli bir aşamanın ardından yarışmalara katılan

Selin'in başarılı sonuçlar elde ettiğini aktardı.

Sporcusunun hayatının yüzme sayesinde değiştiğini dile getiren Tercan, şunları kaydetti:

"Yüzme sporu Selin'e ilk önce sosyallik ve bir sporcu kimliği kattı. Hayata tutunma azmi oldu. Bu sporda başarılar geldikçe kendisi, ailesi ve bizler çok mutlu oluyoruz. Yeni başarılarla imza atmak için yolumuza devam edeceğiz. Bundan sonraki hedefimiz Selin'i uluslararası platformlarda yarıştırmak. Hedefimiz, yeni madalyaları ilimize kazandırmak."

Tercan, bu tür çalışmalarla engelli bireylerin sosyalleşmesine katkı sağladığı için de ayrıca mutlu olduğunu vurgulayarak, "Engelli bireylerin hiç çekinmeden bize başvurmalarını istiyoruz. Biz Selin ve diğer arkadaşları gibi olan kişileri sporla tanıştırmak, onlara sporcu kimliği verip spor alanında da en iyi şekilde değerlendirmek istiyoruz." ifadelerini kullandı.

"Selin bir şeyleri başardıkça çok mutlu oluyor"

Anne Bircan Ortatepe ise kızının yüzmeyi çok sevdiğini söyledi.

Selin'in yüzmeye başladıktan sonra öz güven kazandığına dikkati çeken Ortatepe, "Bu sayede güzel arkadaş ortamları edindi." dedi.

Ortatepe, "Selin bir şeyleri başardıkça çok mutlu oluyor." ifadesini kullanarak, şöyle konuştu:

"Kızımın yarışmalarda derece aldığını gördükçe bizler de çok mutlu oluyoruz. Annesi olarak sürekli yanıdayım. Her konuda destekçisiyim. Bundan sonra da hep kızımın yanında olmayı sürdüreceğim."

Milli atıcılardan ISSF Havalı ve Ateşli Silahlar Dünya Kupası'nda altın madalya

Endonezya'da düzenlenen ISSF Havalı ve Ateşli Silahlar Dünya Kupası'nda milli sporcular Yusuf Dikeç, İsmail Keleş ve Buğra Selimzade, erkekler 10 metre havalı tabanca takım müsabakalarında altın madalya elde etti.

Türkiye Atıcılık ve Avcılık Federasyonundan yapılan açıklamaya göre, başkent Cakarta'da devam eden organizasyonda erkekler 10 metre havalı tabanca takım müsabakalarında yarışan Yusuf Dikeç, İsmail Keleş ve Buğra Selimzade, 575 puanla ilk sırada yer alarak altın madalya maçına çıkmaya hak kazandı.

Ay-yıldızlı ekip, altın madalya maçında rakibi Kazakistan'ı 16-2 mağlup etti.

ISSF Havalı ve Ateşli Silahlar Dünya Kupası, 7 Şubat'ta sona erecek.

Iğdır'da görülen karabaşlı çulha kuşu, Türkiye'nin 498. türü olarak kayıtlara girdi

Iğdır'da tespit edilen karabaşlı çulha kuşu, Türkiye'nin 498. türü olarak kayıtlara geçti.

KuzeyDoğa Derneğinin, Doğa Koruma ve Milli Parklar (DKMP) Genel Müdürlüğünün izniyle Iğdır'ın Tuzluca ilçesine bağlı Yukarı Çıyıklı köyündeki Aras Nehri Kuş Cenneti'ndeki kuş halkalama ve araştırma çalışmaları devam ediyor.

Dünyanın en nadir kaydedilen türü olarak bilinen karabaşlı çulha kuşu, geçen yılın nisan ayında derneğin bölgede yaptığı çalışmalarda kayıt altına alındı.

Derneğin başkanı ve Koç ile UTAH Üniversiteleri Öğretim Üyesi Prof. Dr. Çağan Şekercioğlu'nun, tespit edilen kuşla ilgili hazırladığı makale ise dünyanın yaban hayatı açısından en önemli bilimsel dergileri arasında yer alan Zoology In The Middle East'da yayınlandı.

Bilimsel derginin kapak fotoğrafı oldu

Türkiye'nin 498. türü olarak kayıtlara geçen kuşun çekilen fotoğrafı ise derginin 2022 Aralık sayısının kapak fotoğrafı oldu.

Prof. Dr. Çağan Şekercioğlu, AA muhabirine, bilimsel dergide yayınlanan kuşun, resmi olarak Türkiye'nin 498. türü olarak bilimsel kayda geçtiğini söyledi.

Bu türün dünya yaban hayatı açısından oldukça önemli bir dergide kapağa taşınmasının, Iğdır için de gurur kaynağı olduğunu ifade eden Şekercioğlu, şöyle konuştu:

"Bu kuş türü, eBird kayıtlarına baktığımız zaman teknik olarak Türkiye'nin en ender kuş türü oldu. Çünkü Türkiye'de kaydedilmiş 498 kuş türü arasında, dünyada en az kaydı olan ve 48 kez görülen karabaşlı çulha kuşu var. Yine Iğdır'da Türkiye için ilk kez kaydettiğimiz basra

kamışcını (acrocephalus griseldis) ve şikra (accipiter badius) türleriyle beraber Aras Nehri Kuş Cenneti Türkiye listesine 3 yeni tür katkısında bulunmuş oldu."

Türkiye'deki türlerin 3'te 2'si Aras Nehri Kuş Cenneti'nde yaşıyor

Şekercioğlu, Türkiye'deki kuş türlerinin büyük bölümünün Iğdır'da yaşadığını belirterek, Aras Nehri Kuş Cenneti'ndeki tür sayısının 316'ya ulaştığını dile getirdi.

Ülkedeki kuş türlerinin neredeyse 3'te 2'sinin sadece 10 kilometrekarelik Aras Nehri Kuş Cenneti'nde kaydedildiğini vurgulayan Şekercioğlu, şunları aktardı:

"Aynı zamanda burada uydu vericilerle takip ettiğimiz 16 türden 120'ye yakın kuş da Sibiry'a'nın Kuzey Buz Denizi kıyılarından Güney Afrika'ya, Nijerya'ya, Orta Doğu'nun çeşitli ülkelerine kadar düzinelerce ülkede üriyor, kışlıyor. İki yarımküre arasında mekik dokuyan kuşlar, gerek göç gerek üreme gerek kışlama için Aras Nehri Kuş Cenneti'ni kullanıyor. Bu da dünyadaki 8 ana kuş göç yolundan üçünün kesiştiği Aras Nehri Kuş Cenneti'nin dünya çapında çok önemli bir sülak alan ve kuşlar için kritik bir yaşam alanı olduğunu gösteriyor."

Türk bilim insanları Zonguldak'ta yeni bir canlı türü keşfetti

Türk bilim insanları, Zonguldak'ta yeni bir yangıç (gammarus) türünü dünya literatürüne kazandırdı.

Binali Yıldırım Üniversitesi Biyoloji Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Mert Elverici ve Kıbrıs Yaban Hayatı Araştırma Enstitüsünde görevli araknolog (örümcekleri ve akrepleri inceleyen zoolojinin alt dalıyla ilgilenen bilim insanı) Kadir Boğaç Kunt, Zonguldak'taki Gökgöl Mağarası'nda farklı türlerle ilgili çalışma yürüttü.

Topladıkları kabuklular (crustacea) sınıfından çift ayaklılar takımına ait örnekleri, bu alanda uzman olan Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Özbek, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Dr. Öğretim Üyeleri İsmail Aksu ve Hazel Baytaşoğlu ile paylaştı.

Morfolojik ve moleküler incelemeler sonucunda söz konusu canlıların dünyadaki diğer benzer türlerden farklı, bilim camiası tarafından bugüne kadar tanımlanmamış yeni bir tür olduğu ortaya çıktı.

Uluslararası hakemli bir dergide yayımlanan makale ile yeni yangıç türüne, Türkiye Mağaracılık Federasyonuna (TUMAF) ithafen "gammarus tumaf" adı verildi.

Prof. Dr. Murat Özbek'in de aralarında yer aldığı ekip, 2019'da da Mersin'in Anamur ilçesindeki Türkiye'nin en derin mağarası sayılan 1429 metrelik Peynirlikönü Mağarası'nda da yangıç türünde 2 farklı canlı tespit etmiş ve bunlara "gammarus egmao" ve "gammarus Deryae" isimlerini vermişti.

"Dünyada binden fazla türü var"

Prof. Dr. Özbek, AA muhabirine, gammarusların genel-

likle serin kaynak suları, dereler ve göllerin kıyılarında yaşayan 0,5 ila 1 santimetre boyunda kabuklu türü canlılar olduğunu, zemine yakın yerlerde genellikle yan tarafları üzerinde yüzdükleri için halk arasında "yangıç" olarak isimlendirildiklerini anlattı.

Mağaranın turistler tarafından ziyaret edildiğini ve bu durumun canlıları olumsuz etkilediğini ifade eden Özbek, sadece Gökgöl Mağarası'nda yaşayan bu nadir türün koruma altına alınması gerektiğini vurguladı.

Bu canlıların kaynak suları, akarsular ve göllerde bolca bulunmakla birlikte, kuyu suları ve mağaralardaki yer altı sularında da yaşadığını aktaran Özbek, şunları kaydetti:

"Bu çalışmayla Gökgöl Mağarası'nda oraya endemik, yani dünyada sadece orada bulunan, bir tür olduğu bulunmuş oldu. Bunu da bilim alemine kazandırmış olduk. Ülkelerin biyolojik zenginlikleri doğal zenginliklerinin en önemli parçalarından biridir. Bu tür dışarıdan bakıldığında aynı cinsle ait diğer türlere çok benziyor. Ülkemizde 51 farklı türü var bu canlının. Biz burada 52'ncisini bulmuş olduk. Dünyada binden fazla türü var. Bunlar dışarıdan normalde bir insanın hatta belki benim bile baktığımda 'Bu, bu türdür.' diyebileceğimiz canlılar değil. Bunlar dış görünüş açısından birbirine çok benzerler. Fakat moleküler veya detaylı mikroskobik incelemelerle türleri tespit edilebilir ve uzmanı karar verebilir."

**Sosyal Medya Hesaplarımız
Sizlerle Daha GÜÇLÜ !**

www.simgedergi.com / basinizmir35@gmail.com

[/ubyf.org](https://www.facebook.com/ubyf.org)

[/ubyf_org](https://www.instagram.com/ubyf_org)

[/ubyf_org](https://www.twitter.com/ubyf_org)